

**VARBERGS
KOMMUN**

Kallelse/underrättelse
2024-04-29

1 (2)

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Beslutsorgan	Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens arbetsutskott
Tid	Måndagen 6 maj, klockan 8.30
Plats	Campus Varberg, E225
Ärenden	<ol style="list-style-type: none"> 1. Val av justerare 2. Anmälan av eventuella övriga ärenden 3. Anmälan av eventuellt jäv 4. Patientsäkerhetsberättelse 2023 (UAN 2024/0098-2) 5. Information om Tertialrapport 2024 (UAN 2024/0023) 6. Information om Skolinspektionens kvalitetsgranskning av Anpassade gymnasieskolan (UAN 2024/0050-6) 7. Granskning av it- och informationssäkerhet - yttrande (UAN 2024/0072-4) 8. Motion om möjlighet för Varbergs ungdomar att bli sommarentreprenörer - remissvar (UAN 2024/0117-2) 9. Hallands kulturstrategi och kulturplan 2025 - 2032, remissvar (UAN 2024/0126-2) 10. Kollektivtrafikplan 2025 med utblick 2026-2027, remissvar (UAN 2024/0143-6) 11. Växla yrke som vuxen - en reformerad vuxenutbildning och en ny yrkesskola för vuxna (SOU 2024:16) - remissvar (UAN 2024/0118-2) 12. Redovisning enligt program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare (UAN 2024/0124-1) 13. Riktlinje för reseersättning - gymnasieskolan (UAN 2024/0114-3) 14. Information om Föreningservice 15. Förvaltningen informerar

Filip Zackrisson (L)
Ordförande

Emma Andersson
Sekreterare

Om handlingar saknas eller ytterligare beslutsunderlag önskas
kontakta nämndens sekreterare Emma Andersson
emma.andersson@varberg.se 0766121107

**VARBERGS
KOMMUN**

Beslutsförslag
2024-02-29

1 (1)
Dnr: UAN
2024/0098-2

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens
arbetsutskott

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen
Viktoria Thonäng, 0340-69 70 81

4. Patientsäkerhetsberättelse 2023

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden besluta

1. Godkänna patientsäkerhetsberättelse 2023.

Beskrivning av ärendet

Enligt 3 kap 10 § i patientsäkerhetslagen (2010:659) ska vårdgivaren varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse av vilken det ska framgå:

1. hur patientsäkerhetsarbetet har bedrivits under föregående kalenderår,
2. vilka åtgärder som har vidtagits för att öka patientsäkerheten, och
3. vilka resultat som har uppnåtts.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden i Varbergs kommun är vårdgivare för den hälso- och sjukvårdsverksamhet som bedrivs inom elevhälsan på den kommunala gymnasieskolan.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag den 29 februari 2024
Bilaga – Patientsäkerhetsberättelse 2023

Ekonomi och verksamhet

Förslaget till beslut påverkar inte nämndens ekonomi eller verksamhet.

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Tobias Ramstedt
Förvaltningschef

Viktoria Thonäng
Kvalitetschef

Protokollsutdrag

Peder Skrivares skola (PS)

POSTADRESS
Varbergs kommun

432 80 Varberg

BESÖKSADRESS
Borgmästaregatan 20

TELEFON
0340-880 00
TELEFAX

ORGANISATIONSNUMMER
212000-1249

E-POSTADRESS
uan@varberg.se
WEBBPLATS
www.varberg.se

**VARBERGS
KOMMUN**

**Patientsäkerhetsberättelse för
Peder Skrivares skola
Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen
År 2023**

2024-03-01 Eva Andersson

Verksamhetschef Elevhälsans medicinska insats

Diarienummer

PSL 2010:659, SOSFS 2011:9 7 kap. 3 §

Enligt patientsäkerhetslagen ska vårdgivaren varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse (PSB). Syftet med PSB är att öppet och tydligt redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten. Elevhälsans medicinska insats (EMI) på Utbildning och arbetsmarknadsförvaltningen (UAF) i Varbergs kommun har en ambition att arbeta systematiskt för att upprätthålla en hög patientsäkerhet. För att uppnå detta är det viktigt att ha en adekvat personaltäthet, att medarbetarna har god kompetens och erbjuds fortbildning, samt att det finns fungerande system för egenkontroll och hantering av avvikelser, risker, klagomål och synpunkter. PSB beskriver hur arbetet fortlöpt under verksamhetsåret 2023.

Källa: Socialstyrelsen "Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet i hälso- och sjukvården"

Innehåll

INLEDNING	4
GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD	6
Engagerad ledning och tydlig styrning	6
Övergripande mål och strategier	6
Organisation och ansvar	6
Samverkan för att förebygga vårdskador	8
Informationssäkerhet	8
En god säkerhetskultur	9
Adekvat kunskap och kompetens	9
Patienten som medskapare	10
Informerat samtycke	10
Hälsosamtalet	10
AGERA FÖR SÄKER VÅRD	12
PMO	13
Medicinsk utrustning	13
Ökad kunskap om inträffade vårdskador	13
Tillförlitliga och säkra system och processer	14
Arbetsprocesser och system	14
Säkerställa erbjudande om hälsobesök år 1 samt kvalitetssäkra de samtal som genomförs	15
Säker vård här och nu	15
Riskhantering	15
Stärka analys, lärande och utveckling	16
Avvikelse	16
Klagomål och synpunkter	17
Öka riskmedvetenhet och beredskap	18
RESULTATREDOVISNING MÅL/UTMANINGAR FÖR 2023	19
Ökad psykisk ohälsa	19
Säkra tillgången till journaler som skall arkiveras	20

Likvärdig elevhälsa och kvalitetssäkrande rutiner på PS	20
Nytt ledningssystem	21
Förbättra avvikelserapporteringen	21
Arbeta för att kunna ha en anställd skolpsykolog på PS.....	21
Kvalitetssäkra dokumentationen i journalsystemet PMO	22
MÅL FÖR 2024 OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR.....	23
PS gör ny ledningsstruktur	23
Likvärdig elevhälsa och kvalitetssäkrande rutiner på PS	24
Metodboken uppdateras.....	24
Nytt ledningssystem	24
Kvalitetssäkra dokumentation i nuvarande journalsystem.....	24
Journalgranskning	24
Kollegial journalgranskning.....	25
Säkra tillgången till journaler som skall arkiveras.....	25
Säkerställa övergångar mellan grundskola och gymnasium	25
Säkerställa posthantering	25

INLEDNING

Denna PSB gäller för kalenderåret 2023.

I denna PSB används både elev och patient som term. Lagen är skriven utifrån begreppet patient. I EMI hänvisas oftast till elev även om eleven i juridisk mening är patient i kontakten med EMI. Med vård avses inte enbart behandlande åtgärder. Hälsobesök och hälsosamtal är vård i lagens mening.

Under vårterminen 2023 (läsåret 22/23) fanns det 1836 inskrivna elever på Peder Skrivares skola (PS). Under höstterminen hade PS 1904 inskrivna elever (läsåret 23/24).

PS hade under 2023 Eva Andersson som verksamhetschef för EMI. Detta uppdrag hade hon på 25% under vårterminen och 20% under höstterminen. UAF köper fortsatt tjänsten kring administration i journalsystemet PMO (10% systemadministratör) från För- och grundskoleförvaltningen (FGF) samt tjänst av skolläkare (13 %). Skolläkaren var delvis sjukskriven under vårterminen och en vikarierande skolläkare fanns att tillgå. Under höstterminen var åter ordinarie skolläkare i tjänst.

Vårterminen 2023 hade PS 3,1 heltidstjänster skolsköterska + 40% timvikarie (då 35% av tjänsterna var föräldraledighet) fördelat på skolans fem skolenheter och under höstterminen 3,3 heltidstjänster (exklusive 15% föräldraledighet).

PS hade under 2023 ingen anställd skolpsykolog. Skolpsykolog tas fortfarande in vid behov via upphandling med Tranapsykologerna.

EMI är en del av skolan, samtidigt som den är en del av hälso-och sjukvården och omfattas därmed av samma lagar, förordningar och författningar som övrig hälso-och sjukvård. Den medicinska delen av elevhälsan skiljer sig från övriga elevhälsan genom att den är en egen verksamhetsgren. Detta gör EMI till en komplex verksamhet som styrs av hälso- och sjukvårdslag (SFS 2017:30), offentlighet- och sekretesslag (SFS 2009:400) och skollag (SFS 2010:800). Den medicinska delen har Inspektionen för vård och omsorg (IVO) som tillsynsmyndighet. Syftet med tillsynen är att upptäcka och påtala brister som kan påverka säkerheten för den enskilde, samt att kontrollera att verksamheterna uppfyller lagstadgade krav och upprätthåller en god kvalitet.

EMI arbetar förebyggande och hälsofrämjande dels med sitt lagstadgade basprogram, dels som en viktig profession i varje enhets elevhälsateam. Den medicinska delen av uppdraget leds av verksamhetschefen. Den pedagogiska delen i skolsköterskornas uppdrag sker i enheternas elevhälsateam som leds av respektive rektor.

Utöver skolsköterskans lagstadgade basprogram ska elevhälsans samtliga funktioner arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Hälsofrämjande och förebyggande insatser kan vara arbete på organisations-, grupp- eller på individnivå. Det kan gälla hälsopedagogik inom egenvårdskunskap som till exempel sömn, kost, fysisk aktivitet, skärmvanor, relationer, ANDTS, pubertet/sexualkunskap och HBTQI/normer.

Alla elever i årskurs 1 ska erbjudas ett hälsobesök hos skolsköterska. Inför detta besök svarar eleven på en enkät som ligger till grund för hälsosamtalet. Juni 2023 upphörde företaget Care plus skola med JOLIV-hälsoenkäter som används vid skolsköterskans hälsobesök. En ny modul i det medicinska journalsystemet PMO köptes inför läsåret 23/24. Verksamhetschef EMI var med i den arbetsgrupp inför upphandling av ny modul tillsammans med medicinsk ledningsansvarig (MLA) FGF, systemadministratör och skolsköterskor från FGF. Verksamhetschef för EMI ansvarade för dokumentering och arkivering av Joliv-statistik 2013-2023.

I maj 2023 hade 688 elever svarat på enkäten (317 flickor och 371 pojkar).

Som svar på påståendet "Jag mår..." skattade eleverna sitt mående till:

	Pojkar	Flickor
Mycket bra	40,7%	18,0%
Bra	54,7 %	69,7%
Dåligt	3,2%	8,2%
Mycket dåligt	0,3%	2,8%

Som svar på påståendet "Jag trivs i skolan" skattade eleverna:

	Pojkar	Flickor
Mycket bra	52,3%	37,5%
Bra	43,9%	56,8%
Dåligt	1,6%	4,1%
Mycket dåligt	0,8%	0,9

GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD

Nedan beskrivs nämndens mål, för arbetet med att minska antalet vårdskador.

För att kunna nå den nationella visionen "God och säker vård – överallt och alltid" och det nationella målet "ingen patient ska behöva drabbas av vårdskada", har fyra grundläggande förutsättningar identifierats i den nationella handlingsplanen för ökad patientsäkerhet.

Engagerad ledning och tydlig styrning

En grundläggande förutsättning för en säker vård är en engagerad och kompetent ledning och tydlig styrning av hälso- och sjukvården på alla nivåer.

Övergripande mål och strategier

UAFs nämndmål

Vi rustar individer för framtiden genom att möjliggöra ett livslångt lärande för alla.

Alla invånare i hela Varbergs kommun ska ha möjlighet att tillvarata sin fulla potential och kompetens i utbildning och arbetsliv. Ett övergripande mål för UAF är att varje elev och student ska nå kunskapskraven för sin utbildning och därmed rustas för fortsatta studier och yrkesliv. Målet är att skapa förutsättningar för individer att göra val utifrån sina mål och drömmar.

För att uppnå ett socialt hållbart samhälle pågår inom UAFs verksamheter insatser för att skapa delaktighet och inkludering, exempelvis genom gymnasieskolans elevhälsaarbete, värdegrundsarbete och framtagandet av likabehandlingsplaner med mål för ökat välmående.

Organisation och ansvar

Vårdgivare – Utbildning- och arbetsmarknadsnämnden

Vårdgivaren är ansvarig för den vård som ges i skolan, och vårdgivaren ska utse någon som svarar för verksamheten, en verksamhetschef.

Verksamhetschef EMI – Eva Andersson

Verksamhetschef EMI ska säkerställa att patienternas rätt till trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet i vården tillgodoses. Verksamhetschefen är den person såväl

elever och vårdnadshavare som skolpersonal och tillsynsmyndighet ska kunna vända sig till som rör elevhälsans hälso- och sjukvård. Verksamhetschefen leder det systematiska kvalitetsarbetet inom patientsäkerhetsområdet, det vill säga med att genomföra beslutade uppföljningar och egenkontroller samt hantera och bedöma risker och avvikelser så att verksamheten uppnår hög patientsäkerhet. Verksamhetschef enligt HSL (Hälso- och sjukvårdslagen) har ansvaret för att alla medarbetare har rätt kompetens, får fortbildning och har befogenheter för att kunna bedriva god vård. Verksamhetschef EMI skriver årligen PSB som beskriver vad verksamheten har gjort för att identifiera, analysera och så långt som möjligt reducera risker i vården, och för att minska antalet tillbud och negativa händelser.

Verksamhetschef EMI, skolsköterskor, skolläkare samt skolpsykolog arbetar utifrån både Hälso- och sjukvårdslagen (HSL 2017:30) samt Skollagen (2010:800) beroende på arbetsuppgiftens karaktär. I dessa funktioners uppdrag och kompetens ingår att på grupp- respektive individnivå arbeta riktat med att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål, undanröja hinder för lärande, utveckling och hälsa och själva, eller i samarbetet med andra funktioner på skolan, arbeta för att skapa goda förutsättningar för eleverna att genomföra sin utbildning med en god hälsa och utifrån egna förutsättningar.

Legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal

Legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal arbetar under eget yrkesansvar och ska utföra sitt arbete i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet. Hen bär själv ansvar för hur hen fullgör sina arbetsuppgifter. Arbetet ska utföras med god kvalitet och hög patientsäkerhet och varje medarbetare har ett ansvar för att avvikelser och risker identifieras och rapporteras utifrån gällande rutiner i verksamheten. Hälso- och sjukvårdspersonal ska vara väl förtrogen med den lagstiftning som reglerar verksamheten samt med verksamhetens styrdokument och rutiner.

Samverkan för att förebygga vårdskador

SOSFS 2011:9 4 kap. 6 § och 7 kap. 2 § p 3

Samverkan i skolan sker i första hand med elevhälsateam och pedagoger, men även med administrativ personal och annan personal som möter eleverna. Det är viktigt att skolsköterskan får kännedom om när elever börjar eller slutar på enheten/skolan. Även samverkan när det gäller elever som byter personnummer, namn eller får skyddad identitet är av vikt för patientsäkerheten och för att undvika vårdskador.

Verksamhetschef EMI sitter i samordningsgrupp med olika aktörer inom kommun och region, till exempel länsnätverk EMI och länsnätverk för suicidprevention, för barn och elevers välmående och hälsa. Arbetet i nätverket är professionsmöten där nyheter och information delges, metoder, rutiner, lagar med mera diskuteras. Detta återförs sedan till EMI på verksamhetsmöte för gemensamt lärande.

Verksamhetschef EMI har ett nära samarbete med MLA på FGF i specifika samverkansfrågor med t.ex. andra vårdenheter och vid skolövergångar.

Exempel på samverkanspartners inom EMI är: FGF inom professionen, vårdnadshavare, socialtjänst, barn- och ungdomspsykiatri, vuxenpsykiatri, barn- och ungdomsmottagning, ungdomsmottagning, logopedmottagning, habiliteringen, primärvården, asylnoden, enheten för flerspråkighet m.m

Under de yrkesspecifika utbildningsdagar som verksamhetschef EMI och MLA FGF ordnar har under 2023 Barnhuset, socialtjänsten, SKOLSAM, ungdomsmottagningen och "Dans för hälsa" bjudits in och med syfte till ökad kunskap för varandras verksamheter och god samverkan.

Informationssäkerhet

HSLF-FS 2016:40, 7 kap. 1 §

Förvaltningens informationssäkerhetsansvarige; Andreas Håkansson.

All hälso- och sjukvårdspersonal inom elevhälsan i Varbergs kommun för medicinsk journal i det digitala dokumentationssystemet PMO. PMO är kvalitetssäkrat enligt Varbergs kommuns informationssäkerhetspolicy och uppfyller kraven på spårbarhet enligt patientdatalagen.

Verksamhetschef EMI ansvarar för dokumentationen i journalsystemet PMO med stöd från

systemadministratör.

Systemadministratör samt systemförvaltaren för PMO ansvarar för att utreda och åtgärda obehörig inloggning i PMO för alla yrkesgrupper inom elevhälsan. Detta sker kontinuerligt.

En god säkerhetskultur

En grundläggande förutsättning för en säker vård är en god säkerhetskultur. Organisationen ger då förutsättningar för en kultur som främjar säkerhet.

Patientsäkerhetskulturen ska genomsyra alla delar av vården och främja en öppen kommunikation i det dagliga arbetet. Lärande och reflektion tillsammans med identifiering och rapportering av risker och avvikelser är centrala delar i att utveckla en god kultur. Patientsäkerhet och arbetsmiljö hänger ihop och påverkar varandra. Det gör att en god kommunikation mellan verksamhetens olika funktioner är avgörande för att upprätthålla en god kvalitet. Säkerhetskulturen skall genomsyra alla delar av den vård som bedrivs.

Kollegialt lärande och reflektion sker t.ex. vid verksamhetsmöten, möten med skolläkare samt vid extern handledning av psykolog.

Adekvat kunskap och kompetens

En grundläggande förutsättning för en säker vård är att det finns tillräckligt med personal som har adekvat kompetens och goda förutsättningar för att utföra sitt arbete.

Arbetet med patientsäkerhet handlar i hög grad om betydelsen av en god struktur i det dagliga arbetet, att inhämta ny kunskap och ha en vilja att ändra arbetssätt. En god struktur i mottagningsarbetet, basprogram och årshjul ger goda förutsättningar för en god patientsäkerhet.

- Alla skolsköterskor på PS har adekvat specialistutbildning.
- Verksamhetschef kallar till, och genomför, verksamhetsmöten fortlöpande ca en gång/månad.
- Skolläkaren kan vid behov ge skolsköterskegruppen på PS undervisningstillfällen.

- Ett samarbete med FGF pågår gällande yrkesspecifik utbildningsdagar (ca 3st/år) samt gemensam informationsöverföring.
- Skolsköterskegruppen ska årligen erbjudas delta på Skolsköterskekongressen.
- Skolsköterskorna ska även delta i andra fortbildningsinsatser inom yrkesområdet.
- Skolsköterskorna ska erbjudas kontinuerlig handledning av psykolog.
- Skolsköterskorna ska kontinuerligt ges utbildning i det datajournalssystem som används.

Patienten som medskapare

En grundläggande förutsättning för en säker vård är patientens och de närståendes delaktighet. Vården blir säkrare om patienten är välinformerad, deltar aktivt i sin vård och ska så långt som möjligt utformas och genomföras i samråd med patienten. Att patienten bemöts med respekt skapar tillit och förtroende.

Eftersom elevhälsan är frivillig har elev eller vårdnadshavare självbestämmande i fråga om man vill ta del av det EMI erbjuder eller inte.

Informerat samtycke

Att få möjlighet att lämna samtycken är en viktig del i patientens delaktighet i vården. Inom EMI finns struktur för att inhämta samtycke vid olika vårdprocesser t.ex. vid vaccination.

Hälsosamtalet

Alla elever i gymnasieskolan och anpassad gymnasieskola ska enligt skollagen erbjudas minst ett hälsobesök.

Hälsosamtalet är en del av hälsobesöket och en viktig del av det hälsofrämjande arbetet inom elevhälsans medicinska insats. Eleven ges möjlighet att svara på hälsoenkät inför hälsobesöket hos skolsköterskan. Detta gör eleven delaktig i sin vård samt skapar möjlighet och förutsättning för det goda samtalet. Det goda samtalet är en personcentrerad dialog mellan eleven och skolsköterskan som syftar till att främja hälsa och förebygga ohälsa. Eleven ska själv kunna styra sitt samtal och få prata om de frågor som är viktiga ur elevens eget perspektiv. Genom hälsosamtalet får eleven möjlighet att reflektera över sina

egna förutsättningar och val för att stärka sina möjligheter till ett hälsosamt liv. Ett väl genomfört hälsosamtal skapar tillit och förtroende vilket möjliggör för kvalitativa insatser. Med sin omvårdnadskunskap som grund ska skolsköterskan ha som mål att eleven ska vara självständig och oberoende och så långt det är möjligt uppleva hälsa. Information utifrån elevhälsoenkäten och hälsosamtalen, på t.ex. enhetsnivå, kan skolsköterskan sedan förmedla till elevhälsateamen vilket kan ge möjlighet att arbeta med riktade förebyggande och främjande insatser.

Elever har möjlighet att involvera vårdnadshavare eller god man i kontakt med EMI. Det är viktigt att EMI's personal uppmärksammar faktorer som kan medföra svårigheter i informationsöverföringen till exempel behov av tolk.

Överföring av elevhälsans medicinska journal till skola utanför kommunen sker efter vårdnadshavares skriftliga medgivande.

AGERA FÖR SÄKER VÅRD

SOSFS 2011:9, 5 kap. 2 §, 7 §, 8 §, 7 kap. 2 § p 2, PSL 2010:659, 3 kap. 10 §

Vårdgivaren ska utöva egenkontroll, vilket ska göras med den frekvens och i den omfattning som krävs för att vårdgivaren ska kunna säkra verksamhetens kvalitet. Egenkontrollen kan innefatta jämförelser av verksamhetens nuvarande resultat med tidigare resultat, i jämförelse med andra verksamheter, nationella och regionala uppgifter.

Egenkontroll	Omfattning	Källa
Kylskåpen	1gång/vecka	Medicinteknisk avdelning sjukhuset Vbg/skolsköterska
Audiometer-kalibrering	1gång/år	Hörselvården, Region Halland.
Kontroll av läkemedel	2ggr/år	Verksamhetschef/Skolsköterska
Instrumentvård	Löpande	Metodhandbok
Smitta	Löpande	Region Halland/ Metodhandbok
Patientsäkerhetsdialoger	kontinuerligt	Verksamhetsmöte
Avvikelser	kontinuerligt	Avvikelsehanteringssystemet
PMO	1 gång/år	CGM- säkra journalföringen genom utbildning
Behörighet, loggkontroller	kontinuerligt	Systemadministratör
Patientens klagomål och synpunkter	I samband med att klagomål uppkommer	Patientnämnden, IVO, avvikelsehanteringssystemet

PMO

Ett arbete har påbörjats med att slutarkivera journaler i PMO för att exportera dessa till kommunens e-arkiv. Detta arbete påbörjades 2023 och är ej klart. Verksamhetschef EMI och MLA på FGF är med i denna arbetsgrupp.

Ett arbete med att eventuellt upphandla ett nytt journalsystem för EMI och för hela elevhälsan har påbörjats i samarbete med FGF. Verksamhetschef EMI är med i arbetsgruppen.

Medicinsk utrustning

Under 2023 har ett nytt skolsköterskemottagningsrum inretts på Renen dit Individuella programmen (IM) flyttat. Mottagningsrummet är utrustat med medicinsk utrustning såsom; längdmätare, syntavla, digital blodtrycksmätare och våg för att kvalitetssäkra vården som ges. Medicinskt kylskåp har flyttats från ett mottagningsrum på PS till mottagningsrum på Renen.

Ökad kunskap om inträffade vårdskador

SOFS 2011:9 7 kap. 2 paragraf sista stycket, HSLF-FS 2017:40 3

kap. 1 paragraf, PSL 2010:659 3 kap. 3 paragraf

Genom identifiering, utredning samt mätning av skador och vårdskador ökar kunskapen om vad som drabbar patienterna när resultatet av vården inte blivit det som avsetts. Kunskap om bakomliggande orsaker och konsekvenser för patienterna ger underlag för utformning av åtgärder och prioritering av insatser.

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter ska händelser som har gett eller som skulle kunna ge en allvarlig vårdskada anmälas till IVO. Denna anmälningsskyldighet kallas Lex Maria.

Vårdgivaren som bedriver verksamheten beslutar vem som ska vara anmälningsansvarig och anmäler det till IVO:s vårdgivarregister. Det är viktigt att anmälningsansvarig har en sådan ställning att hen kan överblicka och påverka det systematiska patientsäkerhetsarbetet. Verksamhetschef EMI är anmälningsansvarig till IVO på UAF.

Vid risk för allvarlig vårdskada tar verksamhetschef EMI ställning till en eventuell anmälan till IVO enligt Lex Maria.

Ingen utredning har genomförts om händelse som medfört eller hade kunnat medföra vårdskada.

Identifierade riskområden i verksamheten har varit övergångar mellan skolenheter, både kommunala och privata, arbetsuppgifter relaterade till basprogrammet t.ex uppföljningar och vaccinationer.

Samarbete pågår mellan FGF och UAF för att säkra övergång från grundskola till gymnasiet.

Uppgradering har skett så vårt journalsystem kan importera och exportera journaler även från andra journalsystem vilket är en kvalitetssäkring. Detta ger minskad patientsäkerhetsrisk kring informationsöverföring. Många friskolor har ett annat journalsystem än PMO.

Tillförlitliga och säkra system och processer

Genom att inkludera systematiskt patientsäkerhetsarbete som en naturlig del av verksamhetsutvecklingen kan både de reaktiva och proaktiva perspektiven på patientsäkerhet bejagas. Hälso- och sjukvården präglas av ständiga interaktioner mellan människor, teknik och organisation. Förutsättningarna för säkerhet förändras snabbt och det är viktigt att agera på störningar i närtid. Genom att minska oönskade variationer stärks patientsäkerheten.

Arbetsprocesser och system

Metodboken

Metodboken är en del i det systematiska kvalitetsarbetet och de ledningssystem som skall finnas. I metodboken identifieras, beskrivs och fastställs de processer i verksamheten som behövs för att säkra verksamhetens kvalitet.

EMI UAF och FGF har en gemensam metodhandbok som verksamhetschef EMI och MLA UAF i samarbete med skolläkare uppdaterar kontinuerligt för att kvalitetssäkra vården som bedrivs.

Kvalitetssäkra övergångar

EMI UAF och MLA FGF har ett pågående samarbete med att kvalitetssäkra övergång från grundskola till gymnasiet.

Säkerställa erbjudande om hälsobesök år 1 samt kvalitetssäkra de samtal som genomförs

För att säkerställa att alla elever får erbjudande om hälsobesök i år 1 finns ett digitalt verktyg EDLEVO. Detta verktyg åskådliggör för skolsköterskorna att till exempel elever som byter program och enhet under pågående termin inte missas.

För att kvalitetssäkra de samtal som genomförs vid hälsobesök år 1 på gymnasiet används arbetsflöde och checklista i vårt journalsystem.

Säker vård här och nu

Hälso- och sjukvården präglas av ständiga interaktioner mellan människor, människor, teknik och organisation. Förutsättningar för säkerhet förändras snabbt och det är viktigt att agera på störningar i närtid.

Riskhantering

SOFS 2011:9, 5 kap 1 paragraf, 7 kap. 2 paragraf.4

Vårdgivare ska fortlöpande bedöma om det finns risk för att händelser skulle kunna inträffa som kan medföra brister i verksamhetens kvalitet. För varje sådan händelse ska vårdgivare uppskatta sannolikheten för att händelsen inträffar, och bedöma vilka negativa konsekvenser som skulle kunna bli följden av händelsen.

Risker har bedömts utifrån inkomna avvikelserapporter. Verksamhetschef EMI ser att genom att stärka ledningssystem, metoder och arbetsprocesser kan man öka patientsäkerheten och därmed minska patientsäkerhetsriskerna.

Stärka analys, lärande och utveckling

Analys och lärande av erfarenheter är en del av det fortlöpande arbetet inom hälso- och sjukvården. När resultaten används för att förstå vad som bidrar till säkerhet, hållbarhet, önskvärd flexibilitet och goda resultat, kan verksamheten utvecklas så att kvaliteten och säkerheten ökar och risken för vårdskador minskar.

Avvikelser

Definitionen på en avvikelse är en händelse som inte stämmer med en normal rutin och förväntade vårdförlopp. Syftet med att skriva avvikelser är att upptäcka fel och brister i vår egen och andras verksamheter som uppkommer och för att alla parter på ett systematiskt sätt förhindra framtida säkerhetsbrister i vården. En avvikelse ska i första hand fokusera på **vad** som har hänt och inte **vem** som varit inblandad eller vems fel det kan vara. Inkomna avvikelse rapporter analyseras kontinuerligt vid EMIs verksamhetsmöten för att utnyttja erfarenheter av inträffade tillbud och säkerställa kvaliteten. Att skapa ändamålsenliga ruiner som förebygger framtida tillbud är det bästa sättet att minska risken för vårdskador.

Rutin för avvikelshantering med särskild blankett för rapportering och bedömning av avvikelse finns. Avvikelser har rapporterats till Verksamhetschef EMI som har utrett och analyserat det inträffade. Bedömning och åtgärder av avvikelse återförs till skolsköterskegruppen som ett led i verksamhetens kvalitetsutveckling.

Under 2023 har endast ett fåtal avvikelser rapporterats. Några avvikelser visar på brister i övergången mellan olika skolenheter både inom vår kommun, andra kommuner och privata aktörer. Det är få avvikelser inom den egna verksamheten och uppmuntran sker i verksamheten att skriva avvikelser för att kvalitetssäkra den goda vården som bedrivs.

Fortsatt arbete behöver sker i verksamheten med att implementera vad en avvikelse innebär och vad syftet med en sådan är vilket sker kontinuerligt på de verksamhetsmöten som EMI har.

Klagomål och synpunkter

SOSFS 2011:9, 5 kap. 3 §, 3 a § och 6 §, 7 kap. 2 § p 6

Om avvikelser skett som berör enskild elev ska eleven/vårdnadshavare informeras om vad som hänt och vilka åtgärder som är vidtagna för att en liknande händelse inte ska ske igen. Eleven/vårdnadshavaren ska också informeras om möjligheten att anmäla till IVO eller patientnämnden.

Inga klagomål har inkommit under året.

Öka riskmedvetenhet och beredskap

Alla delar av vården behöver planera för en hälso- och sjukvård som flexibelt kan anpassas till kortsiktigt eller långsiktigt förändrade förhållanden med bibehållen funktionalitet, även under oväntade förhållanden. I patientsäkerhetssammanhang beskrivs detta som resiliens.

Elevantalet på PS kommer att öka de närmsta åren. Skolan kommer expandera. Evakuering av elever, lärare och elevhälsapersonal har redan skett genom att IM-programmen har flyttat till Renen. Detta har inneburit ändrade förhållanden och förutsättningar för EMI. Förändringar i form av andra lokaler, ökat elevantal, minskad tillgång till EMI för elever som är på Renen och tvärtom; EMI har minskad tillgång till elever som är på Renen. Detta har utmanat EMI i flexibilitet och anpassning. Då fler i elevhälsapersonalen också har delade uppdrag mellan PS och Renen är det svårare att samarbeta inom elevhälsan. Arbeten har blivit fördröjda. Skolkurator har varit långtidssjukskriven och har endast ersatts vid särskilda behov. Ovan i kombination med att skolsköterskans tjänstgöringsgrad på IM-programmen sänktes med 20% inför höstterminen har gjort att basprogrammet inte har kunnat genomföras för alla elever på IM-programmen.

EMI ska möta eleverna, se de behov som finns, och fortsätta bedriva god och säker vård. En god och säker vård säkerställs genom hög kompetens bland skolsköterskorna då det minimerar riskerna för allvarlig vårdskada. Genom kunskap och reflektion ökar riskmedvetenhet och beredskap. Detta sker genom och i våra kontinuerliga verksamhetsmöten, handledning, yrkesspecifika utbildningsdagar med FGF, annan fortbildning samt samverkan med andra vårdgrannar och aktörer.

Fortsatt arbete kring skolsköterskornas metodbok och det systematiska kvalitetsarbetet, dvs, upprätta, uppdatera tydliga rutiner och processer. Även tillse så att rutinerna är följsamma och efterlevs. Därtill behöver det säkerställas att tillgången till medicinsk insats i elevhälsan är likvärdig bl.a. i relation till skolsköterskans tjänstgöringsgrad, vårdtyngd och antalet elever. Detta har tyvärr inte blivit säkerställt på IM-programmen höstterminen 2023.

RESULTATREDOVISNING MÅL/UTMANINGAR FÖR 2023

Nedan följer resultatredovisning över de mål som sattes upp inför 2023.

Verksamhetschef EMI har sitt uppdrag på del av sin tjänst och den andra delen är skolskötersketjänstgöring. Under hösttermin 2023 omfördelades tjänstgöringsgraden mellan skolenheterna och tjänstgöringsgraden sänktes på IM-programmen, där verksamhetschef EMI har sin huvudtjänstgöring som skolsköterska, och lades på annan enhet. Denna sänkning har ej fungerat i praktiken då tillgång till skolsköterska på IM-programmen varit för låg och hälsobesök m.m har ej kunnat erbjudas alla elever. Verksamhetschef EMI har då fått prioritera elevernas behov i första hand och patientsäkerhetsarbetet har inte hunnits med i önskad utsträckning.

Ökad psykisk ohälsa

Utöver skolsköterskans lagstadgade basprogram ska elevhälsans samtliga funktioner arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Hälsofrämjande och förebyggande insatser kan vara arbete på organisations-, grupp- eller på individnivå. Det kan gälla hälsopedagogik inom egenvårdskunskap som till exempel sömn, kost, fysisk aktivitet, skärmvanor, relationer, pubertet/sexualkunskap och HBTQi/normer. Detta är en viktig del inom EMI för att förhindra att till exempel den psykiska ohälsan fortsätter stiga. Att arbeta på gruppnivå är också en mer kostnadseffektiv.

Skolsköterskorna inom EMI på PS kan gemensamt skapa utveckling av hälsofrämjande och förebyggande insatser gärna tillsammans med andra delar av elevhälsateamet.

Resultat:

Skolsköterskans lagstadgade basprogram där ett individuellt hälsobesök har erbjudits elever i årskurs 1.

Elevhälsoteamen arbetar kontinuerligt hälsofrämjande och förebyggande med psykisk ohälsa i form av frånvarouppföljningar, kränkingsärenden, utredningar av särskilt stöd, elevhälsokonferenser med vårdnadshavare, samverkan med andra vårdaktörer m.m

Säkra tillgången till journaler som skall arkiveras

En arbetsgrupp finns mellan UAF och FGF och kommunarkivarien för att skapa ett e-arkiv för våra PMO-journaler. Detta arbete ska starta 2023.

Resultat: arbetet har startat och pågår. Verksamhetschef EMI ingår i arbetsgruppen.

Likvärdig elevhälsa och kvalitetssäkrande rutiner på PS

A) Beskriva och fastställa de processer i verksamheten som behövs för att säkra verksamhetens kvalitet. Detta kan skapa möjligheter för att ge alla elever på PS en likvärdig elevhälsa. De processer som kommer prioriteras är hälsobesöket och vaccinationer.

B) Skapa ett gemensamt årshjul för EMI på PS.

Varje skolsköterska skapar sitt årshjul som stämmer överens med enhetens arbete.

C) Skolsköterskorna ska fortsatt ges möjlighet till att delta på verksamhetsmöten EMI, handledning, yrkesspecifika utbildningsdagar, skolsköterskekongressen och annan fortbildning.

D) Metodboken, som är gemensam med FGF, behöver kontinuerligt uppdateras. Detta arbete har inte funnits tid till under 2022 vilket behöver prioriteras 2023.

Verksamhetschef EMI på UAF- och FGF samverkar i detta arbete.

Resultat:

A) Beskriva och fastställa processer i verksamheten har påbörjats av verksamhetschef EMI men inte slutförts.

B) Gemensamt årshjul för EMI är ej relevant. Varje skolsköterska har skapat sitt årshjul utifrån sina förutsättningar.

C) Skolsköterskorna har haft möjlighet att delta på verksamhetsmöten EMI, handledning både yrkesspecifik och tillsammans med skolkuratorerna, tre yrkesspecifika utbildningsdagar och annan fortbildning. Skolsköterskekongressen deltog ingen

skolsköterska i då ledningsgruppen nekade till detta.

D) Metodhandboken har inte uppdaterats under 2023 då gemensam tid med MLA FGF har saknats.

Nytt ledningssystem

Upprätta ett nytt ledningssystem för EMI på UAF då det gamla är sedan 2016 då FGF och UAF var gemensam förvaltning. Arbetet kan ske med Verksamhetschef FGF då en likvärdighet ändå är eftersträvansvärd.

Resultat:

Verksamhetschef EMI har ej upprättat nytt ledningssystem då tid ej prioriteras för detta.

Förbättra avvikelserapporteringen

Den vård som bedrivs behöver ständigt behöver utvecklas och förbättras är avvikelserapporteringen ett verktyg för detta. Bedömning och åtgärder av avvikelser skall återföras till skolsköterskegruppen som ett led i verksamhetens kvalitetsutveckling. Detta arbete kommer fortsätta under 2023.

Resultat:

Detta arbete sker kontinuerligt på verksamhetsmöten inom EMI.

Arbeta för att kunna ha en anställd skolpsykolog på PS

Elevhälsan ska i första hand arbeta förebyggande och hälsofrämjande.

För att kunna stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål behöver de medicinska-, psykologiska-, psykosociala- och specialpedagogiska insatserna samverka i tvärprofessionellt team. Den breda kompetensen gör det lättare att planera, följa, utvärdera och analysera det främjande och förebyggande arbetet. Att undanröja hinder för lärande är viktigt både på organisations-, grupp- och individnivå. För att stärka och utveckla elevhälsoteamen på de olika enheterna skulle en skolpsykolog på PS vara en stor tillgång. Det skulle även bli lättare att tillgå skolpsykologen för handledning i olika personalgrupper.

Resultat:

PS har fortfarande ett upphandlat avtal med Tranapsykologerna.

Tranapsykologerna har konsulterats för vissa utredningar samt har även kontinuerlig handledning för arbetslagen på IM-programmen.

Kvalitetssäkra dokumentationen i journalsystemet PMO

För att stärka verksamhetens patientsäkerhetsarbete och få en likvärdighet i journalföringen kommer EMI starta kollegial journalgranskning.

Resultat:

Verksamhetschef har inlett samarbete med MLA på FGF och kommer starta journalgranskning under 2024. Kollegial granskning av journal i syfte för både reflektion och lärande utefter mall planeras också.

MÅL FÖR 2024 OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR

Enligt HSL är målet för hälso-och sjukvården en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen. För EMI är det övergripande målet att säkerställa en god, säker, och likvärdig vård/elevhälsa som bedrivs av EMI med hög kompetens och där risker och händelser tidigt identifieras. Det ska finnas rutiner och riktlinjer som ska säkerställa god kvalitet och patientsäkerhet. EMI kommer att fortsätta arbeta med att erbjuda hälsosamtal, vaccinationer och hälsokontroller enligt basprogram, genomföra kontinuerlig kompetensutveckling samt utveckla samverkan med elever, vårdnadshavare, övrig elevhälsa, lärare, andra vårdgivare, socialtjänst m.m.

Verksamheten har identifierat följande mål för patientsäkerheten under 2024. Målen för 2024 är i mycket samma som för 2023 då patientsäkerhetsarbete inte blir klart utan är en pågående process.

PS gör ny ledningsstruktur

Till läsåret 2024/2025 kommer PS ledningsstruktur förändras. Fem skolenheter blir två. För EMI kommer skillnaden bli att elevhälsapersonalen blir anställda av rektor i enhet 1 och av rektor i enhet 2. Hur elevhälsapersonalen kommer bli fördelad i de två olika enheterna är i skrivandets stund ej klart.

För EMI gäller att säkra kvaliteten inom EMI utifrån de förutsättningar som finns inom verksamheten.

Viktigt för EMIs verksamhet är:

- personal finns, med adekvat utbildning, i den omfattning som krävs för att tillgodose behovet
- lokaler och utrustning är ändamålsenliga
- basprogrammets uppgifter kan genomföras
- öppen mottagning ska kunna erbjudas
- EMIs arbete i elevhälsateamet kan utföras
- arbeta för en likvärdig elevhälsa kopplat till skolsköterskans tjänstgöringsgrad, vårdtyngd och elevantal

Likvärdig elevhälsa och kvalitetssäkrande rutiner på PS

Beskriva och fastställa de processer i verksamheten som behövs för att säkra verksamhetens kvalitet. Detta kan skapa möjligheter för att ge alla elever på PS en likvärdig elevhälsa. De processer som kommer prioriteras är hälsobesöket och vaccinationer. Arbetet har påbörjats under 2023. Detta arbete bör prioriteras för kommande år.

Metodboken uppdateras

Metodboken, som är gemensam med FGF, behöver kontinuerligt uppdateras. Metodboken är en del i det systematiska kvalitetsarbetet och de ledningssystem som skall finnas. I metodboken identifieras, beskrivs och fastställs de processer/rutiner i verksamheten som behövs för att säkra verksamhetens kvalitet.

Verksamhetschef EMI och MLA FGF med stöd av skolläkare uppdaterar gemensamt Metodboken. Detta har inte utförts i den omfattning som önskats då tid inte funnits. Detta bör prioriteras kommande år.

Nytt ledningssystem

Upprätta ett nytt ledningssystem för EMI på UAF då det gamla är sedan 2016 då FGF och UAF var gemensam förvaltning.

Ledningssystem (och metodboken) är verktyg för EMI i det dagliga arbetet. Här finns övergripande dokument och riktlinjer som syftar till att elevhälsans medicinska insats ska uppnå en hög patientsäkerhet och god kvalitet.

Detta bör prioriteras för kommande år.

Kvalitetssäkra dokumentation i nuvarande journalsystem

Journalgranskning

För att stärka verksamhetens patientsäkerhetsarbete och få en likvärdighet i journalföringen kommer EMI starta journalgranskning vilket blir en form av egenkontroll. Verksamhetschef EMI har inlett samarbete med MLA på FGF med målsättning att starta journalgranskning under 2024.

Kollegial journalgranskning

För att få en samsyn kring dokumentation är kollegial granskning av varandras journaler en bra metod. Kollegial journalgranskning, utefter en framtagen mall, ger tillfälle till både lärande och reflektion.

Säkra tillgången till journaler som skall arkiveras

En arbetsgrupp finns mellan UAF och FGF där utvecklingsstrateg, kommunarkivarie och systemansvarig PMO är med för att skapa ett e-arkiv för våra PMO-journaler. Detta arbete startades 2023. Verksamhetschef EMI ingår i arbetsgruppen och arbetet kommer fortsätta under 2024.

Säkerställa övergångar mellan grundskola och gymnasium

Det är en patientsäkerhetsrisk när viktig och relevant elevinformation uteblir vid skolbyten.

I samarbete med FGF utveckla och säkra rutinen och följsamheten för övergången mellan grundskola och gymnasieskola inför läsåret 24/25.

Säkerställa posthantering

Verksamhetschefen har det övergripande ansvaret för informationssäkerheten inom sitt verksamhetsområde.

Under 2024 kommer EMI ha ett gemensamt postfack i hus 1 och skolsköterskan i hus 9 ett eget postfack i hus 9. Alla skolsköterskor kommer få nycklar till respektive postfack vilket kommer underlätta vid sjukfrånvaro eller under semesterperioden.

5. Information om Tertialrapport 2024 (UAN 2024/0023)

6. Information om Skolinspektionens kvalitetsgranskning av Anpassade gymnasieskolan (UAN 2024/0050-6)

**VARBERGS
KOMMUN**

Beslutsförslag
2024-02-14

1 (4)
Dnr: UAN
2024/0072-4

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens
arbetsutskott

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen
Therése Vidlycke,

7. Granskning av it- och informationssäkerhet - yttrande

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden besluta

1. Godkänna förvaltningens överväganden och översända till kommunens revisorer som nämndens yttrande i ärendet.

Beskrivning av ärendet

KPMG har på uppdrag av kommunens revisorer granskat kommunens arbete för att upprätthålla en god informations- och IT-säkerhet. Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelse och nämnder bedriver ett systematiskt och ändamålsenligt informationssäkerhetsarbete.

KPMG:s samlade bedömning är att kommunstyrelse och nämnder delvis bedriver ett systematiskt och ändamålsenligt informationssäkerhetsarbete. Kommunen har upprättat ett ledningssystem med processer, dokument och roller som utgör strukturell grund för ett systematiskt informationssäkerhetsarbete. Ledningssystemet hade inte implementerats fullt ut då granskningen genomfördes, men bedömningen görs att kommunen på övergripande nivå har skapat organisation och struktur för ett systematiskt informations- och IT-säkerhetsarbete.

KPMG ser att det finns behov av att stärka organisationerna inom nämnderna samt erbjuda stöd från centrala funktioner i syfte att informationssäkerhetsarbetet ska genomföras med en högre grad av systematik samt att tillse att styrande dokument efterlevs. Detta då analyser och aktiviteter i verksamheterna krävs för att bedöma vilket skyddsvärde informationstillgångar har som kan utgöra underlag över vilka it-säkerhetsåtgärder som behövs för att skydda informationstillgångar och IT-miljö.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag, yttrande gällande revisionsrapport granskning av it- och informationssäkerhet.

Revisionsrapport, granskning av it- och informationssäkerhet.

POSTADRESS
Varbergs kommun

432 80 Varberg

BESÖKSADRESS
Borgmästaregatan 20

TELEFON
0340-880 00
TELEFAX

ORGANISATIONSNUMMER
212000-1249

E-POSTADRESS
uan@varberg.se
WEBBPLATS
www.varberg.se

Övervägande

De bedömningar som görs avseende utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens it- och informationssäkerhetsarbete stämmer väl överens med de utvecklingsbehov som förvaltningen anser finns inom området.

Utifrån genomförd granskning rekommenderar KPMG utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden att:

- Säkerställa att organisation för informationssäkerhetsarbetet motsvarar det arbete som ska genomföras

Inom utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen pågår en organisationsöversyn som syftar till att skapa en mer enhetlig och strukturerad hantering av gemensamma frågor inom förvaltningen. Bland annat ses organisation och arbete kopplat till dataskydd och informationssäkerhet över. Arbetet kommer att samordnas inom det centrala kansliet och funktion med ett tydligt utpekade ansvar för både dataskydd och informationssäkerhet har inrättats.

- Följa upp genomförda it-säkerhetsanalyser i syfte att säkerställa en ändamålsenlig hantering av elev- och lärarklienter

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen följer IT-avdelningens rekommendationer gällande säkerhetsinställningar och har aktivt deltagit i arbetet med it-säkerhetsanalyser. Utpekade risker har hanterats och åtgärdats i den mån det är möjligt. Hanteringen av elev- och lärarklienter har blivit säkrare och sker nu centraliserat, dels av IT-avdelningen och dels av IT-funktioner inom gymnasieskolan. Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen samarbetar även med förskole- och grundskoleförvaltningen för att säkerställa att de båda utbildningsförvaltningarna har samsyn inom hanterings- och säkerhetsfrågor.

- Säkerställa att informationssäkerhetsrisker för nämnden inkluderas i en årlig riskbedömning då samtliga verksamheter ingår i en gemensam infrastruktur vilket kan innebära en ökad sårbarhet i händelse av allvarigare IT-incident

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen avser att etablera ett arbete med kontinuerliga riskbedömningar i syfte att minska

sårbarheten och risken för allvarigare IT-incidenter. Förvaltningen genomför regelbundet GAP- analyser samt arbetar med MSB:s verktyg Infosäkkollen. Dock efterfrågar förvaltningen mer verktyg från centralt håll.

- Tillse förutsättningar för att genomföra systematiska informationsklassningar av befintliga och kommande verksamhetssystem

Under januari 2024 inleddes arbetet med att klassa informationen i förvaltningens verksamhetssystem. Förvaltningen använder SKR:s verktyg för informationsklassning, med en initial prioritering av gymnasiets verksamhetssystem. Detta arbete kommer fortsätta under året tills samtliga utav förvaltningens system har klassats.

- Upprätta en intern incidenthanteringsrutin

En incidenthanteringsrutin för utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden kommer att tas fram under 2024. Incidenthanteringsrutinen kommer sedan kommuniceras ut till samtliga medarbetare inom förvaltningen för att säkerställa en effektiv och enhetlig hantering av informationssäkerhetsrelaterade frågor och incidenter.

- Ta fram kravställda återställningsplaner för verksamhetssystem

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen har för närvarande endast delvis utvecklade rutiner för hantering av avbrott och driftstopp. Detta är identifierat som en risk och arbete för att utarbeta och implementera fullständiga rutiner samt återställningsplaner pågår.

- Dokumentera en lista över prioritering av system samt kommunicera denna till IT-avdelningen

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen arbetar aktivt med att dokumentera samt kommunicera system till IT- avdelningen. Arbete har påbörjats med att sammanställa en lista över prioriteringar och denna kommer kommuniceras till IT- avdelningen under 2024.

- Ta fram kravställda kontrollpunkter för informationssäkerhetsarbetet och tillse uppföljning av dessa

Inom utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen pågår arbete inom internkontrollarbetet. Hantering av personuppgiftsincidenter är en del av nämndens plan för intern kontroll 2024 och informationssäkerhetsarbetet analyseras löpande.

Ekonomi och verksamhet

Förslaget till beslut påverkar inte nämndens ekonomi eller verksamhet.

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Tobias Ramstedt
Förvaltningschef

Therése Vidlycke
Utvecklingsstrateg

Protokollsutdrag
Kommunstyrelsen

**VARBERGS
KOMMUN**

Beslutsförslag
2024-03-28

1 (3)
Dnr: UAN
2024/0117-2

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen
Therése Vidlycke,

8. Motion om möjlighet för Varbergs ungdomar att bli sommarentreprenörer - remissvar

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen besluta

1. Godkänna förvaltningens överväganden och översända till kommunstyrelsen som nämndens remissvar i ärendet.
2. Avstyrka förslaget i motionen om att kommunen ska utreda förutsättningarna för att återinföra sommarentreprenörskap som ett komplement till kommunens ferie- och sommarjobb.

Beskrivning av ärendet

Anu Majkvist (C) har inkommit med en motion om möjlighet för Varbergs ungdomar att bli sommarentreprenörer.

Sommarentreprenörskap är en aktivitet där kommunens ungdomar får möjlighet att starta och driva företag. Sommarentreprenörer utvecklar en affärsidé och lär sig om entreprenörskap med hjälp av coacher. Detta är då ett komplement till de traditionella platser som Varbergs kommun erbjuder genom ferie- och sommarjobb.

I motionen framhålls att ungdomsarbetslösheten ökar i Sverige och även i Varberg. Ungdomar får allt svårare att komma in på arbetsmarknaden, även när det gäller sommarjobb. Samtidigt minskar nyföretagandet i Halland. Genom att erbjuda sommarentreprenörskap har Varbergs kommun möjlighet att skapa sommarjobb och samtidigt visa företagandets möjligheter för ungdomar. Som förslag på sommarentreprenörer nämns UngDrive.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår motionären

- Att kommunen utreder förutsättningarna för att återinföra sommarentreprenörsskap som ett komplement till kommunens ferie- och sommarjobb.

Motionen har skickats på remiss till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden för yttrande.

Beslutsunderlag

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	ORGANISATIONSNUMMER	E-POSTADRESS
Varbergs kommun	Borgmästaregatan 20	0340-880 00	212000-1249	uan@varberg.se
432 80 Varberg		TELEFAX		WEBBPLATS
				www.varberg.se

Bilaga 1. Motion om möjlighet för Varbergs ungdomar att bli sommarentreprenörer
Bilaga 2. Remissmissiv

Övervägande

Att möjliggöra ungdomars inträde på arbetsmarknaden är avgörande för att förhindra framtida utanförskap. Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen erbjuder varje sommar ferieplatser till ungdomar som fyllt 16 år. Jobben är fördelade inom flera olika verksamheter. Majoriteten av platserna finns inom vård och omsorg samt förskola.

Förvaltningen anser det viktigt att erbjuda ett komplement till de traditionella ferieplatserna och har därför bland annat erbjudit RookieStartup Samhällsutvecklare. Genom detta program får ungdomar möjligheten att påverka och utveckla sin kommun. Utifrån givna utmaningar som kommunen står inför utvecklar ungdomarna specifika problemformuleringar för att sedan skapa konceptidéer som syftar till att utveckla kommunen. Detta program ger inte bara ungdomarna en bra start på arbetslivet, utan ger kommunen möjlighet att få ta del av ungas tankar och idéer för att förbättra kommunen. Varbergs kommun anställde 18 ungdomar inom RookieStartup 2022.

Varbergs kommun har, tillsammans med övriga kommuner i Halland ingått ett samarbete med Region Halland för att kunna erbjuda ungdomar sommarentreprenörskap som ett komplement till de ordinarie ferieplatserna. UngDrive erbjuder 43 platser i årets projekt. 10 av de platserna är tillgängliga för ungdomar bosatta i Varbergs kommun.

Mot bakgrund av redan pågående arbete görs bedömningen att ungdomar i Varbergs kommun erbjuds möjlighet att söka till sommarentreprenörskap genom UngDrive samt genom samarbetet med Region Halland.

Ekonomi och verksamhet

Förslaget till beslut påverkar inte nämndens ekonomi eller verksamhet.

2024-03-28

3 (3)
Dnr: UAN 2024/0117-
2

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Tobias Ramstedt
Förvaltningschef

Therése Vidlycke
Utvecklingsstrateg

Protokollsutdrag
Kommunstyrelsen för vidare hantering

Möjlighet att bli sommarentreprenör för Varbergs ungdomar

Ungdomsarbetslösheten ökar i Sverige och även i Varberg. Ungdomar får allt svårare att komma in på arbetsmarknaden och hitta jobb. Samma gäller för sommarjobb.

Samtidigt minskar nyföretagandet i Halland.

Sommarentreprenörer är en aktivitet där kommunens ungdomar under sommarlovet får möjlighet att starta och driva ett företag. Detta blir då ett komplement till kommunens traditionella utbud av ferie- och sommarjobb. Sommarentreprenörer utvecklar en affärsidé och lär sig om entreprenörskap med hjälp av coacher.

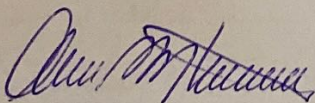
Att erbjuda sommarentreprenörskap är ett sätt att skapa sommarjobb och samtidigt visa företagandets möjligheter för ungdomar.

När ungdomarna har ett arbete minskar risken för utanförskap under sommarlovet.

Exempel på sommarentreprenörer är ideella organisationen UngDrive (ungdrive.se) där Halmstad, Falkenberg och Hylte kommun har deltagit. Kungsbacka kommun har också sommarlovsentreprenörer. Varbergs kommun har haft Sommarlovsentreprenörer för mer 10 år sedan.

Centerpartiet föreslår:

- ✿ Att kommunen utreder förutsättningarna för att återinföra Sommarentreprenörskap som ett komplement till kommunens ferie- och sommarjobb.

Anu Majkvist

Centerpartiet Varberg

**VARBERGS
KOMMUN**

Remiss

2024-03-26

1 (1)

Dnr: KS 2024/0141-4

Utbildnings- och
arbetsmarknadsnämnden

Kommunstyrelsens förvaltning
Michael Boström, 0340-881 06

Begäran om yttrande

Ärende

Remiss – Motion om möjlighet för Varbergs ungdomar att bli sommarentreprenörer.

Diarienummer

KS 2024/0141

Yttrande senast

28 juni 2024

Yttrande skickas till ks@varberg.se

Kommunstyrelsens förvaltning

Michael Boström

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	ORGANISATIONSNUMMER	E-POSTADRESS
Varbergs kommun	Engelbrektsgatan 15, Östra Vallgatan 12 (hiss)	0340-880 00	212000-1249	ks@varberg.se
432 80 Varberg	432 80 Varberg	TELEFAX		WEBBPLATS www.varberg.se

**VARBERGS
KOMMUN**

Beslutsförslag
2024-04-15

1 (3)
Dnr: UAN
2024/0126-2

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen
Therése Vidlycke,

9. Hallands kulturstrategi och kulturplan 2025 - 2032, remissvar

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden besluta

1. Godkänna förvaltningens överväganden och översända till kommunstyrelsen som nämndens remissvar i ärendet.

Beskrivning av ärendet

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har ombetts yttra sig kring förslaget till Hallands kulturstrategi och kulturplan 2025 – 2032.

Region Hallands kulturstrategi och kulturplan har som syfte att vägleda utvecklingen inom kulturområdet. Kulturstrategin gäller 2025 – 2032 och konkretiseras i två fyraåriga kulturplaner.

Kultursamverkansmodellen innebär att Region Halland fördelar statsbidrag till regional kulturverksamhet förutsatt att regionen tar fram en kulturplan. Kulturstrategin och kulturplanen ska utgå från regionala och nationella kulturpolitiska mål och principer samt synliggöra när samverkan krävs med andra politikområden.

Hallands kulturstrategi har tre övergripande kulturpolitiska mål:

- Halland – en dynamisk och modig plats för kultur
- Halland – en plats där alla kan delta i kulturlivet
- Halland – en plats där kultur präglar samhället

De kulturpolitiska målen är kopplade till varsitt strategiskt utvecklingsområde:

- Konstnärligt skapande
- Engagerande kulturliv för alla
- Kultur som samhällskraft

Förslaget till Hallands kulturstrategi och kulturplan 2025 - 2032 har skickats på remiss till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, förskole- och grundskolenämnden samt socialnämnden.

POSTADRESS
Varbergs kommun

432 80 Varberg

BESÖKSADRESS
Borgmästaregatan 20

TELEFON
0340-880 00
TELEFAX

ORGANISATIONSNUMMER
212000-1249

E-POSTADRESS
uan@varberg.se
WEBBPLATS
www.varberg.se

Beslutsunderlag

Remissmissiv

Hallands kulturplan 2025 - 2028

Övervägande

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen anser det viktigt med en hållbar kulturutveckling. Konst och kultur bidrar till bildning, inkludering, social tillit och sammanhållning samt till att överbrygga sociala och kulturella skillnader i samhället. Dessutom bidrar kulturen till ökat intresse och möjligheter till inhämtning av kunskap och utbildning.

Förvaltningen anser det viktigt att aktiviteter görs tillgängliga för alla invånare, särskilt utifrån ett kompensatoriskt perspektiv. Exempelvis för personer som kommunicerar på annat språk än svenska, har en intellektuell funktionsnedsättning, NPF eller andra behov. Förvaltningen vill belysa vikten av att ta hänsyn till och synliggöra detta i fortsatt arbete med konkretisering av planen.

Förvaltningen ser positivt på förslaget Hallands kulturstrategi 2025 – 2032 samt Hallands kulturplan 2025 – 2028.

Hållbar kulturutveckling – Agenda 2030

Samverkan – tillsammans skapar vi kultur

Förvaltningen anser det positivt att kulturplanen lyfter upp vikten av samverkan mellan olika aktörer som en avgörande faktor för ett starkt kulturliv i Halland.

Samhällets utmaningar präglar kulturplanen

Ojämnt deltagande i kulturlivet

Förvaltningen anser det positivt att förslaget lyfter fram vikten av att verka för att alla invånare har samma möjlighet att ta del av kultur. Personer med lägre utbildning tar del av kultur i lägre utsträckning. Detsamma gäller för personer med dålig hälsa.

Engagerande kulturliv för alla

Prioritering: kultur av, med och för barn och unga

Förvaltningen anser det positivt att förslaget prioriterar kultur av, med och för barn och unga samt en meningsfull fritid för barn och unga med syfte att möta

de utmaningar som barn och unga står inför, som socioekonomiska skillnader och ökad psykisk ohälsa.

Ekonomi och verksamhet

Förslaget till beslut påverkar inte nämndens ekonomi eller verksamhet.

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Tobias Ramstedt
Förvaltningschef

Therése Vidlycke
Utvecklingsstrateg

Protokollsutdrag

Kommunstyrelsen för vidare hantering

**VARBERGS
KOMMUN**

Kommunstyrelsens förvaltning
Desirée Aronsson, 0340-881 65

Remiss

2024-04-09

1 (1)

Dnr: KS 2024/0264-2

Kultur- och fritidsnämnden,
Utbildning- och
arbetsmarknadsnämnden,
Förskole- och
grundskolenämnden, och
Socialnämnden

Varbergs kommun
432 80 Varberg

Begäran om yttrande

Ärende

Remiss - Hallands kulturstrategi och kulturplan 2025-2032

Diarienummer

KS 2024/0264

Yttrande senast

28 maj 2024

Kommunstyrelsens förvaltning

Desirée Aronsson

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	ORGANISATIONSNUMMER	E-POSTADRESS
Varbergs kommun	Engelbrektsgatan 15, Östra Vallgatan 12 (hiss)	0340-880 00	212000-1249	ks@varberg.se
432 80 Varberg	432 80 Varberg	TELEFAX		WEBBPLATS www.varberg.se

Remissutgåva

Hallands kulturplan 2025–2028

Innehållsförteckning

Förord	1
Plan för ett dynamiskt och tillgängligt kulturliv i Halland	2
Tre grundläggande principer för kulturpolitiken	2
Samhällets utmaningar präglar kulturplanen	3
Tillsammans förverkligar vi kulturplanen	5
Strukturer för samverkan	5
Regionala kulturverksamheter – en bas i genomförandet av kulturplanen	7
Region Hallands stödformer	8
Strategiska utvecklingsområden 2025 - 2028	10
Ett fritt konst- och kulturliv	11
Prioritering: Konstnärligt skapande med yttrandefriheten som grund	11
Prioritering: Halland i världen och världen i Halland	12
Engagerande kulturliv för alla	14
Prioritering: Kultur av, med och för barn och unga	14
Prioritering: Breddat och inkluderande deltagande	15
Kultur som samhällskraft	17
Prioritering: Kulturdriven samhällsutveckling	17
Prioritering: Hallands händelserika historia	18
Kulturområden	19
Läshänvisning	20
Scenkonst	20
Teater och cirkus	20
Dans	21
Musik	22
Kulturarv och kulturmiljö	23
Arkiv	25
Bibliotek och språkutveckling	26
Litteratur	27
Film	28
Bild och form	29
Slöjd och konsthantverk	31
Spelkultur	32
Art Inside Out	33
Bilaga 1: Ordlista	34
Bilaga 2: Lagstiftning och nationella kulturpolitiska mål	36
Bilaga 3: Verksamheter med överenskommelser 2025	38

Förord

Tillkommer inför slutversion.

Plan för ett dynamiskt och tillgängligt kulturliv i Halland

Kulturplanen har siktet inställt på visionen i den regionala utvecklingsstrategin *Halland – Bästa livsplatsen 2035*. För att nå dit har tre centrala strategier tagits fram; Hallands strategi för hållbar tillväxt, Hallands hälso- och sjukvårdsstrategi samt Hallands kulturstrategi.

Hallands kulturstrategi har tre övergripande kulturpolitiska mål:

- Halland – en dynamisk och modig plats för kultur
- Halland – en plats där alla kan delta i kulturlivet
- Halland – en plats där kultur präglar samhället.

De kulturpolitiska målen är kopplade till varsitt strategiskt utvecklingsområde:

- Konstnärligt skapande
- Engagerande kulturliv för alla
- Kultur som samhällskraft

Kulturstrategin gäller 2025–2032 och konkretiseras i två fyraåriga kulturplaner. Detta är den första.

Prioriteringarna i Hallands kulturplan gäller för Region Hallands verksamheter och för verksamheter med ekonomiskt stöd från Region Halland: regionala kulturinstitutioner, verksamheter inom kulturområdet som regionen tecknat överenskommelser med samt distriktsorganisationer (se bilaga). Kulturplanen utgör också en grund vid bedömning av ansökningar om kulturstöd.

Tre grundläggande principer för kulturpolitiken

Konstnärlig frihet – en grundbult för arbetet

En av kulturpolitikens allra viktigaste uppgifter är att värna den konstnärliga friheten och kulturens egenvärde. Den har sin grund i yttrandefriheten som är grundlagsskyddad i Sverige. Yttrandefriheten medför en långtgående rätt för varje människa att uttrycka tankar och idéer. Kulturskaparens konstnärliga frihet ska skyddas även när den utmanar och provocerar. Konstens frihet upprätthålls genom principen om *armlängds avstånd*. Det innebär att förtroendevalda utifrån sitt demokratiska uppdrag beslutar om offentliga resurser till kultur, men avhåller sig från styrning som påverkar, eller riskerar att påverka kulturskapares yttrandefrihet.

Hållbar kulturutveckling – Agenda 2030

Region Hallands uppdrag är att främja en hållbar utveckling i länet. Allt regionalt utvecklingsarbete ska förhålla sig till de globala målen i Agenda 2030. Konst och kultur bidrar till inkludering, social tillit och sammanhållning, och till att överbygga sociala och kulturella skillnader i samhället. Kulturstrategin ska främja social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Region Halland har en handlingsplan för det interna klimat- och miljöarbetet. Handlingsplanen ger förutsättningar för ett gemensamt utvecklingsarbete inom klimat- och miljöområdet. Organisationer som finansieras av Region Halland ska vid planering och genomförande av sin verksamhet ta ansvar för klimat- och miljöfrågor.

Samverkan – tillsammans skapar vi kultur

Hallands kulturstrategi ska vara en möjliggörare för hela Halland och förverkligas genom engagemang från många. Det är genom att samla olika aktörers idéer, initiativ och verksamheter mot gemensamt mål som Halland kan bli en starkare kulturregion. Det är i samtal och samarbete med andra som nya idéer kan blomstra.

Det är genom samverkan mellan kommuner, region, civilsamhälle, akademi, länsstyrelse och kulturliv som gemensamma mål uppnås. Tillsammans är ledordet i arbetet med kultur i Halland!

Samhällets utmaningar präglar kulturplanen

Kärvare ekonomiska tider – men något bättre förutsättningar i Halland

När kulturplanen skrivs är Sverige i en lågkonjunktur.¹ Både invånare, kulturlivet och det offentliga har mindre pengar att röra sig med. Inflationen slår hårt då kostnader för hyror och gager ökar och en svag kronkurs driver på kostnaderna för internationellt samarbete. Samtidigt sker demografiska förändringar där Sverige får fler äldre och färre i arbetsför ålder. Det innebär en större ekonomisk påfrestning på kommuner och regioner. Halland är en av få regioner i Sverige som växer befolkningsmässigt, om än inte jämnt över regionen.² Det finns socioekonomiska skillnader mellan kustnära orter och orter och landsbygd inåt landet.³

Ökade sociala spänningar och mindre tillit i samhället

Det finns ojämlikhet mellan grupper⁴ och skillnader i tillit, där särskilt de yngre står ut och har lägre tillit till såväl samhällets institutioner som varandra.⁵ Den psykiska ohälsan ökar också, bland annat hos unga.⁶ Utöver detta innebär den digitala utvecklingen ett utanförskap för de som inte behärskar digitala verktyg. Säkerhetsläget har dessutom förändrats i Sverige vilket påverkar både den sociala sammanhållningen och verksamheter

---

¹ Region Halland *Konjunkturläget i Hallands län*, 2023,

<https://www.regionhalland.se/app/uploads/2023/12/indexkonjunktur-2.html>

² Region Halland *Hallands befolkning – historisk utveckling, nuläge och prognos*, 2023,

<https://regionhalland.quarto.pub/hallands-befolkning/>

³ Region Halland *En hållbar och attraktiv region - Ett underlag om planeringsförutsättningarna i Halland*, 2023,

<https://regionhalland.quarto.pub/halland/Kapitel11.html>

⁴ Statistiska centralbyråns statistik kring inkomster, 2021, [https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-](https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/hushallens-ekonomi/inkomster-och-inkomstfordelning/inkomster-och-skatter/pong/statistiknyhet/inkomster-och-skatter-for-individer-och-hushall-2021/)

[amne/hushallens-ekonomi/inkomster-och-inkomstfordelning/inkomster-och-skatter/pong/statistiknyhet/inkomster-och-skatter-for-individer-och-hushall-2021/](https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/hushallens-ekonomi/inkomster-och-inkomstfordelning/inkomster-och-skatter/pong/statistiknyhet/inkomster-och-skatter-for-individer-och-hushall-2021/)

⁵ Göteborgs universitets SOM-undersökning, *Kulturvanor i Sverige 1987–2020*, 2021,

https://www.gu.se/sites/default/files/2022-01/20.%20Kulturvanor%20i%20Sverige%201987-2020_v2.pdf

⁶ Folkhälsomyndigheten, Nationella folkhälsoenkäten, *Hälsa på lika villkor*, 2023

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/folkhalsorapportering-statistik/om-vara-datainsamlingar/nationella-folkhalsoenkaten/>

benägenhet att ta risker. Halland har dock Sveriges högsta medellivslängd⁷ och en självupplevd hälsa som är högre än riksgenomsnittet. Det finns emellertid skillnader mellan grupper där särskilt personer utan gymnasial utbildning står ut genom sämre hälsa.⁸

Hot mot det fria tänkandet och skapandet

Hat, hot och trakasserier drabbar såväl yrkesverksamma kulturskapare⁹ som tjänstepersoner som exempelvis bibliotekarier¹⁰. Detta riskerar att tysta röster och innebär i förlängningen ett hot mot demokratin. Yttrandefriheten har de senaste åren dessutom varit omdebatterad. Globalt är demokratin på tillbakagång och inskränkningar är ett hot mot ett öppet demokratiskt samhälle.¹¹

Kulturskapandet har relativt svaga ekonomiska villkor

De yrkesverksamma kulturskaparnas ekonomiska situation är sämre än för många andra yrkesgrupper, både i form av inkomstnivåer och i form av tillgång till samhällets sociala skyddsnet.¹² Det offentliga är en viktig aktör genom finansiering av kultur men arbetet förutsätter armlängds avstånd från skapandet för att inte begränsa den konstnärliga friheten.

Ojämnt deltagande i kulturlivet

Alla invånare tar inte del av och utövar kultur i samma utsträckning. Personer med lägre utbildning tar del av och utövar kultur i lägre utsträckning än personer med högre utbildning. Samma sak gäller deras barn. Personer med dålig hälsa tar också del av och utövar kultur i lägre utsträckning än de som uppger att de har god hälsa. Det spelar även roll var du bor och om du själv kan ta dig till kultur. Barn och unga samt äldre är exempel på målgrupper som i lägre utsträckning själva kan ta sig till kultur.¹³

Förändrade villkor för det civila samhället

Folkbildningens och föreningslivets verksamheter erbjuder viktiga mötesplatser där samspel mellan människor utvecklas. Det främjar företagsamhet, bildning, kultur och samhällsengagemang. I statens budget inför 2024 minskades stödet till studieförbunden med nästan en tredjedel. Civilsamhället har dessutom stora utmaningar med minskat engagemang och brist på återväxt.¹⁴ Detta kan på sikt innebära ett försvagat kulturliv.

---

⁷ Statistiska centralbyrån, *Livslängden i Sverige 2011–2020. Livslängdstabeller för riket och länen*, 2021, https://www.scb.se/contentassets/f71836afa6a54689973eb6336347650c/be0701_2011i20_br_be51br2104.pdf

⁸ Region Halland, *Så mår vi i Halland*, 2023 <https://www.regionhalland.se/utveckling-och-tillvaxt/halsa-for-alla/nationella-folkhalsoenkaten-2022-halsa-pa-lika-villkor/>

⁹ Myndigheten för kulturanalys, *Hotad kultur?*, 2016, <https://kulturanalys.se/wp-content/uploads/2020/09/Hotad-kultur.pdf>

¹⁰ Fackförbundet DIK, *Biblioteken speglar samhället*, 2017, <https://dik.se/om-oss/nyheter/hot-och-vald-vardag-for-manga-bibliotekarier-dik-kraver-krafttag-i-ny>

¹¹ Göteborgs universitet, *Defiance in the Face of Autocratization*, 2023, https://www.v-dem.net/documents/29/V-dem_democracyreport2023_lowres.pdf

¹² SOU 2018:23, *Konstnär - oavsett villkor?*, 2018, <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2018/03/sou-201823/>

¹³ Göteborgs universitets SOM-undersökning, *Kulturvanor i Sverige 1987–2020*, 2021, https://www.gu.se/sites/default/files/2022-01/20.%20Kulturvanor%20i%20Sverige%201987-2020_v2.pdf

¹⁴ SKR *Civilsamhället som utvecklingskraft, demokratiaktör och samverkanspartner*, 2019, <https://skr.se/skr/tjanster/rapporterochskrifter/publikationer/samverkanmedcivilsamhallet.65494.html>

Tillsammans förverkligar vi kulturplanen

Kulturplanen har en central roll i det regionala uppdraget att samordna och leda processer som bidrar till hållbar regional utveckling. Kulturplanen är också viktig för Region Hallands uppdrag att fördela statliga medel till kultur i enlighet med kultursamverkansmodellen.

Att utveckla ett rikt konst- och kulturliv i Halland är en ständigt pågående process som kräver ett dynamiskt arbetssätt. Arbetet behöver ske i samspel mellan olika aktörer och på olika nivåer – lokalt, regionalt, interregionalt, nationellt och internationellt. Kulturpolitisk samverkan är en del av den regionala kulturpolitikens struktur.

Strukturer för samverkan

Samverkan mellan Region Halland, de halländska kommunerna, yrkesverksamma kulturskapare och det civila samhällets organisationer är en förutsättning för att förverkliga innehållet i Hallands kulturplan. Alla aktörer är självständiga och beslutar om sina ambitionsnivåer och inriktningar. Samarbeten behövs även med grannregioner och internationella partner då utmaningarna och möjligheterna Halland står inför sträcker sig bortom länets gränser. Kulturområdet behöver även samverka med andra politikområden för att skapa den bästa livsplatsen. I följande stycken beskrivs de olika aktörernas roller och hur samverkan sker.

Samverkan med kommunerna

Kommunerna har det grundläggande offentliga ansvaret för den lokala kulturpolitiken. Det är i kommunen den enskilda invånaren eller besökaren möter kultur. Region Halland och de halländska kommunerna driver och samfinansierar även flera kulturinstitutioner tillsammans.

I Halland sker samverkan kontinuerligt genom följande struktur:

Kulturpolitiskt samverkansmöte – Förtroendevalda med ansvar för kulturfrågor träffas två gånger per år, vanligtvis deltar presidierna, det vill säga den politiska ledningen med ordförande och vice ordförande.

Strategiskt nätverk – Förvaltningschefer med ansvar för kultur träffas fyra gånger per år.

Taktiskt nätverk – Avdelningschefer med ansvar för kultur träffas fyra gånger per år och är även styrgrupp för institutionen Art Inside Out.

Operativa grupper – Skapas vid behov. Bibliotekschefsgruppen har ett permanent operativt uppdrag.

Samverkan med yrkesverksamma kulturskapare

Yrkesverksamma kulturskapare skapar konstnärlig utveckling och kulturella arrangemang, program och verk som bidrar till en mångfald av perspektiv och uttryckssätt i kulturlivet och samhället.

Kulturskapare är verksamma inom olika konstområden, arbetar ofta flexibelt och kan delta i nationella och internationella nätverk. De utgör viktiga parter för att kulturpolitiken ska

kunna förverkligas och bidrar aktivt till Hallands synlighet och attraktivitet. En centrumbildning är en förening eller stiftelse som samlar fria yrkesverksamma kulturskapare med syfte att verka för deras intressen och förmedla uppdrag.

Region Halland tillsätter en samrådsgrupp som består av yrkesverksamma kulturskapare för att tillvarata deras erfarenheter och kompetenser i arbetet med att realisera Hallands kulturplan. Samrådet förnyas varje kulturplanperiod. För genomförande av Hallands kulturplan 2025–2028 erbjuds centrumbildningarna att föreslå en representant att delta i samrådet.¹⁵ Representanten ska vara verksam i Halland. Detta för att möjliggöra en tydligare representation och utgångspunkt för samrådsrepresentanterna.

Samverkan med det civila samhället och idéburna organisationer

Det civila samhället och idéburen sektor bidrar till samhällsutvecklingen genom att fånga upp och tillvarata människors idéer och engagemang.

2018 undertecknade Region Halland och organisationer från det civila samhället och idéburen sektor den *Halländska överenskommelsen* för att stärka det civila samhällets självständighet och stödja framväxten av idéburna aktörer i länet.

Region Halland ska utveckla ett forum för kontinuerlig dialog och samråd med civilsamhällets kulturorganisationer.

Regionsamverkan Sydsverige

Regionsamverkan Sydsverige är ett samarbete mellan Sveriges sex sydligaste regioner; Region Blekinge, Region Halland, Region Jönköpings län, Region Kalmar län, Region Kronoberg och Region Skåne. Regionsamverkan Sydsverige arbetar på kulturområdet utifrån positionspapperet *Ett enat Sydsverige skapar ett starkt Kultursverige*. Till positionspapperet kopplas en handlingsplan och gemensamt utvecklingsarbete inom flera konst- och kulturområden. Genom att dra nytta av respektive regions styrkor och skapa hållbara, innovativa strukturer och modeller för samverkan främjas en likvärdig tillgång till kultur för invånare och besökare i Sydsverige. Utökad samverkan med den nationella nivån på kulturområdet och över politikområden skapar effektivitet i användandet av de offentliga resurserna.

Samverkan mellan politikområden

Kulturen är en självklar del av samhället. När kulturen samverkar med andra politikområden skapas utvecklingskraft som uppfyller mål inom flera områden:

- *kulturella och kreativa branscher (KKB)* är både en möjlighet för yrkesverksamma kulturskapare att försörja sig och en näringslivssatsning som skapar hållbar tillväxt,

---

¹⁵ Centrumbildningarna består just nu av Centrum för dramatik, Centrum för fotografi, Cirkuscentrum, Danscentrum, Filmcentrum, Författarcentrum, Illustratörcentrum, Konsthantverkscentrum, Konstnärscentrum, Musikcentrum, Seriefrämjandet, Teatercentrum samt Översättarcentrum.

- *kultur och besöksnäring* är nära sammanlänkade då kultur ofta utgör en reseanledning för besökare och gäster, och besöksnäringen genererar publik, besökare och intäkter åt kulturen,
- samarbetet mellan *kultur och skola* är den enda möjligheten för det offentliga att garantera att alla barn får möta kultur och nå målen i läroplanen,
- *gestaltad livsmiljö* samlar arkitektur, form, design, konst och kulturmiljö för att tillsammans med samhällsbyggnadsområdet skapa hållbara livsmiljöer med människan i centrum.
- *kultur och hälsa* är ett tvärvetenskapligt område som visar på kulturens betydelse för människors hälsa. Kultur är centralt för livskvalitet och folkhälsa och kan bidra till att främja en god och jämlik hälsa genom ökat välmående och välbefinnande samt genom att motverka psykisk ohälsa,
- kulturområdet ska även bidra till *det civila försvaret* av demokratin och Sverige. Kulturlivet är en motståndskraft i sig. Det är viktigt att så långt det är möjligt upprätthålla kulturverksamheterna. Detta gäller såväl kulturarv och bibliotek som samtida kultur.

Regionala kulturverksamheter – en bas i genomförandet av kulturplanen

Kulturinstitutioner

Kulturinstitutioner är verksamheter som utgör en stabil bas inom kulturlivet. Kulturinstitutionerna har en stor betydelse för att möjliggöra utforskande och nyskapande konstnärliga processer, samt producerande av nya verk utifrån en halländsk horisont. De erbjuder kontinuerliga kulturupplevelser för invånare och besökare samt arbetstillfällen för yrkesverksamma kulturskapare.

I Halland finns de regionala institutionerna Stiftelsen Hallands läns museer med Hallands kulturhistoriska museum inklusive Kulturmiljö Halland och Hallands Konstmuseum, Teater Halland, Rian designmuseum, Musik Hallandia, Rum för Dans och Art Inside Out.

Region Halland medfinansierar även Mjellby konstmuseum, Teckningsmuseet i Laholm, Tjolöholms slott och Unnaryds bonadsmuseum, kulturmiljöerna Varbergs fästning och Världsarvet Grimeton radiostation.

Bibliotek, konsthallar, biografier och andra kulturella mötesplatser är också viktiga som lokala kulturinstitutioner.

Konst- och kulturfrämjande uppdrag

Region Halland arbetar med konst- och kulturfrämjande. Det innebär att stödja, bevara och utveckla konst- och kulturområden samt öka dess tillgänglighet och synlighet för allmänheten.

Region Halland har konst- och kulturfrämjande uppdrag inom barn och unga, biblioteksverksamhet, bild och form, dans, film, kulturarv och kulturmiljö, kulturella och kreativa branscher, litteratur, musik, slöjd, konsthantverk och design, små barns språkutveckling samt teater och cirkus.

Filmresurscentrum på Katrinebergs folkhögskola, Konst i Halland samt resurscentrum för kulturarv på Stiftelsen Hallands läns museer har också konst- och kulturfrämjande uppdrag.

Folkhögskolor och studieförbund

Folkhögskolor och studieförbund erbjuder en stor bredd av möjligheter för människor att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället. De bidrar till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället och till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet. Det överordnade syftet med statens och regionens stöd till folkhögskolor och studieförbund är att stärka och utveckla demokratin.

Region Halland äger och driver Katrinebergs folkhögskola i Vessigebro och Löftadalens folkhögskola i Åsa.

Region Hallands stödformer

Region Halland har flera olika stödformer för att förverkliga kulturstrategi och kulturplan.

Stöd till det civila samhällets distriktsorganisationer

Region Halland beviljar årligen anslag till det civila samhällets distriktsorganisationer. När kulturplanen skrivs omfattas barn- och ungdomsverksamhet, folkbildningsverksamhet, funktionshinderverksamhet, idrottsverksamhet, nykterhetsverksamhet och pensionärsverksamhet. Regionen ger även anslag till studieförbund vars centrala organisation godkänts för statsbidrag av Folkbildningsrådet, förutsatt att de bedriver verksamhet i minst tre av kommunerna i Halland. Stöd ges även till RF-SISU Idrottsutbildarna.

Huvudmålet med stödet till distriktsorganisationernas verksamheter är att de ska bidra till förverkligandet av visionen Halland – Bästa livsplatsen utifrån de mål som sätts upp i Hallands kulturstrategi, Hallands strategi för hållbar tillväxt eller Hallands hälso- och sjukvårdsstrategi. Föreningarna utformar fritt sina mål och sin verksamhet i relation till ovan nämnda styrdokument samt organisationens egna visions- och styrdokument.

Kulturstöd

Region Halland fördelar kulturstöd till kulturinstitutioner, kommuner, stiftelser, föreningar, företag och kulturskapare för att de tillsammans ska kunna skapa och erbjuda ett mångsidigt kulturutbud i hela Halland.

Kulturstöd fördelas utifrån regelverk som beslutas av driftnämnd Kultur och skola. När kulturplanen skrivs fördelas stöd genom verksamhetsstöd, projektstöd och arbetsstipendium för konstnärer. Region Halland ser över regelverket varje år. Hallands kulturstrategi och kulturplan beskriver vilka syften och mål som ska uppnås genom de stöd som fördelas.

Verksamhetsstöd

Region Halland fördelar verksamhetsstöd för att upprätthålla, stärka och utveckla den kulturella infrastrukturen. De verksamheter som får verksamhetsstöd ska vara av regionalt intresse och tillsammans bidra till ett rikt kulturliv av hög konstnärlig kvalitet inom olika konst- och kulturområden i hela Halland. En översikt över befintliga överenskommelser om verksamhetsstöd finns i bilaga.

Projektstöd

Region Halland utlyser stöd för insatser som bidrar till att förverkliga kulturplanen. Exempel på insatser kan vara metodutveckling, produktion av föreställningar och kulturarrangemang.

Arbetsstipendium

Region Halland fördelar arbetsstipendium till yrkesverksamma kulturskapare som är bosatta och verksamma i Halland. Stipendiet kan ges till kulturskapare inom alla konstområden och ska möjliggöra för stipendiaterna att koncentrera sig på och fritt utveckla sitt konstnärliga arbete. Stipendiet bidrar till att skapa förutsättningar för fritt obundet konstnärligt skapande i Halland.

Kulturpris

Region Halland delar årligen ut ett kulturpris till personer som gjort framstående insatser inom kulturlivet. Genom priset vill Region Halland uppmärksamma betydelsen av konstnärlig kvalitet och kulturpristagarens arbete för konst- och kulturområdet i Halland.

Övriga sökbara kulturstöd

Utöver stödformer med ansökningsförfarande gör Region i Halland och institutionerna Art Inside Out, Rum för Dans och Musik Hallandia en mängd satsningar och utlysningar som syftar till att främja de olika kulturformerna.¹⁶

Subventionerat kulturutbud för barn, unga och äldre

Föreningar som arrangerar kulturella händelser är viktiga för att människor i hela länet ska nås av ett engagerande kulturutbud. Region Halland erbjuder därför länets kommuner och andra arrangörer subventionerat kulturutbud med ett särskilt fokus på kulturprogram för barn, unga och äldre.

---

¹⁶ En sammanställning av stödmöjligheter finns på Region Hallands webbplats.

Strategiska utvecklingsområden 2025 - 2028

I det här kapitlet bryts kulturstrategins utvecklingsområden ner i insatser som ska genomföras under kulturplaneperioden.

Ett fritt konst- och kulturliv

Mål: Halland – en dynamisk och modig plats

Halland ska vara en dynamisk och utmanande plats där kulturen blomstrar. Ett fritt konst- och kulturliv är otänkbart utan de människor som skapar kultur i alla dess former. Kultur öppnar för mänskliga möten och vågar utmana rådande normer och samhällsvärderingar. Kultur är inte bara en reflektion av samhället utan en aktiv, innovativ aktör i dess utveckling.

Prioritering:

Konstnärligt skapande med yttrandefriheten som grund

Det offentliga samtalet har en viktig funktion i demokratin. Att värdera, tolka och diskutera konst i offentligheten innebär att konsten blir föremål för samhällelig diskussion, reflektion och idéutveckling. Kulturinstitutionerna är viktiga demokratiska arenor. Det behövs dock fler former för kritiska och öppna samtal, där exempelvis utställningar och scenkonstarrangemang får fördjupad uppmärksamhet genom analys och dialog.

Halland ska verka för goda villkor för yrkesverksamma kulturskapare. Kulturpolitiken ska verka mot alla former av hot och trakasserier mot kulturskapare och arbeta för ett öppet demokratiskt samhälle där yttrandefriheten värnas.

Digitaliseringen förändrar samhället kontinuerligt. För kultursektorn ger detta nya möjligheter till konstnärlig förnyelse, effektivisering och bättre tillgänglighet för invånare och besökare. Medie- och informationskunnighet (MIK) är nödvändigt för att kunna värdera och ta till sig information, bilda åsikter och göra sin röst hörd. Digitaliseringen ska nyttjas mer för att främja tillgänglighet, inkludering och kreativitet.

Stärka kulturinstitutionerna som demokratiska arenor

Kulturinstitutionerna har en viktig funktion i demokratin genom att de har möjlighet att lyfta utmanande frågor med anknytning till sina verksamhetsområden.

Kulturinstitutionerna ska stärka sin roll som demokratiska arenor genom att möjliggöra samtal om såväl aktuella samhällsfrågor som frågor som är centrala för konst- och kulturlivet.

Skapa goda villkor för yrkesverksamma kulturskapare

Yrkesverksamma kulturskapare ska få ersättning för sitt arbete. Arvodesrekommendationer ska följas i högre utsträckning än idag av alla verksamheter och projekt som beviljas regional medfinansiering.

Ett särskilt utvecklingsarbete ska påbörjas i samverkan med Region Hallands avdelning regional utveckling utifrån Regionsamverkan Sydsveriges strategi för audiovisuell produktion. Rian designmuseum i Falkenberg ska fortsätta att utvecklas som nod och samlingsplats för designbranschen.

Aktörer som redaktörer, curatorer, producenter och liknande funktioner ger kulturskaparen ett sammanhang och ett partnerskap som kan bidra till högre kvalitet, ökad relevans eller möjligheter till intäkter. Dessa kulturella ”mellanhänder” behöver stärkas.

Ökat samnyttjande av resurser

För att möjliggöra mer effektivt bruk av kompetenser och resurser i Halland ska en kartläggning genomföras. Kartläggningen ska inventera produktionsplattformar som exempelvis kollektivverkstäder, utställningsplatser, scener, offentliga platser som lämpar sig för kulturarrangemang med mera.

Nyttja digitaliseringens möjligheter

Genom att integrera och harmonisera bibliotekens datasystem kan en mer enhetlig och jämn biblioteksservice över hela Halland säkerställas. Det möjliggör för invånarna att använda och utforska digitala resurser och utrustningar på ett mer likvärdigt sätt. Medie- och informationskunskap ska prioriteras särskilt för att möta den ökade graden av desinformation.

Digitalisering av samlingar och arkiv ska utvecklas i nära samverkan med nationella myndigheter för att stärka tillgängligheten.

Prioritering:

Halland i världen och världen i Halland

Halland har länge varit en öppen region med många internationella kontakter. Internationellt samarbete är ett medel för att stärka den konstnärliga kvaliteten i regionen. Det handlar också om att synliggöra och bredda mångfalden i det halländska kulturlivet, att skapa samarbeten, värdefulla relationer och utbyten mellan Halland och världen och göra Halland till en aktiv deltagare i det globala kulturella samtalet.

Det dynamiska in- och utflödet av kreativitet skapar attraktionskraft och bidrar till att etablera Region Halland som en viktig aktör för kulturskapare både nationellt och internationellt. På samma gång stimuleras halländska produktionsmiljöer, institutioner och det lokala kulturlivet. Halland arbetar aktivt med residensverksamhet som möjliggör nationell och internationell samverkan och stärkt kulturell produktion i länet. Det internationella arbetet ska stärkas. Genom fokus på samarbete inom kortare geografiska avstånd kan ett hållbart internationellt arbete utvecklas.

Ökad internationell samverkan med fokus på Norden

De nordiska statsministrarna har enats om att Norden ska bli världens mest hållbara och integrerade region 2030. Det finns en stor kulturell gemenskap att hitta i Norden i form av nätverk och etablerade samarbeten. Det finns också nordiska stödformer som syftar till kultursamarbete. Ur alla hållbarhetsperspektiv är närområdet ovärderligt att arbeta med, mycket förenklas genom kortare geografiska avstånd. Region Halland ska söka samarbete med andra regioner och aktörer på en nordisk nivå för gemensamma satsningar.

Internationell kompetens för kulturskapare och arrangörer

Region Halland ska kartlägga och stödja yrkesverksamma kulturskapares och arrangörers behov av kompetenshöjning för att kunna arbeta på en internationell arena. Region Halland ska vid behov erbjuda kompetensutveckling. Insatserna genomförs i samverkan med aktörer med specialkompetens inom aktuella områden. Insatsen ska även hjälpa aktörer att orientera sig kring hur de kan hitta aktuella internationella nätverk.

Utvecklade sammanhang för residens

Residens möjliggör skapande av konst och stimulerar kulturlivet. Arbetet med residens ska fortsätta att utvecklas genom att stimulera mötesplatser mellan residenskonstnärer, lokala konstnärer och deltagare vid regionens folkhögskolor. Verksamheter med residens ska stärka förutsättningarna för de inbjudna residenskonstnärerna att skapa nya verk som får möta en publik i länet.

Engagerande kulturliv för alla

Mål: Halland – en plats där alla kan delta i kulturlivet

Halland ska vara en plats där kultur är tillgänglig för alla. Varje människa ska, oavsett sina förutsättningar, ha möjligheten att ta del av, skapa och påverka kulturlivet. Kultur ska finnas nära invånarna. Ett aktivt föreningsliv fångar upp engagemang, skapar sammanhållning och tillit.

Prioritering:

Kultur av, med och för barn och unga

Alla barn och unga i Halland har rätt till ett rikt kulturliv med möjlighet till upplevelser och eget skapande. Kultur ska vara en självklar del av barns och ungas vardag, såväl i skolan som på fritiden, oavsett var de bor eller vilka de är. För att säkerställa detta behöver kulturpolitiken ansvara för att tillhandahålla ett väl utvecklat utbud för kultur i skolan. Utbildningspolitiken, å sin sida, behöver ta ansvar för att kultur ska nå barnen i skolan. Tillsammans behöver de två politikområdena kultur och utbildning utveckla strukturer som säkerställer att alla barn får ta del av kultur och får förutsättningar att skapa själva.

Kultur ska finnas där barn och unga lever och rör sig. De ska få möta verk av yrkesverksamma kulturskapare och kunna utöva kultur utan krav på prestation. Arbetet ska möta de utmaningar som barn och unga står inför, som socioekonomiska skillnader och psykisk ohälsa. Förutsättningarna för unga som vill fördjupa sig inom kulturområdet ska också förbättras.

Barns rätt till språk och kunskap

Alla barn har rätt till språk och kunskap. Ett flertal insatser ska göras för att främja små barns språkutveckling. För att barn ska få mer likvärdig tillgång till språk och kunskap ska Region Halland och länets kommuner utveckla det gemensamma arbetet med läsfrämjande. En förstudie ska genomföras kring möjligheter för barn att få egna lånekort på folkbiblioteken. Region Halland och länets kommuner ska även verka för ökad likvärdighet och tillgång till kvalitativ skolbiblioteksverksamhet.

Region Halland och folkbiblioteken i regionen ska etablera ett internationellt forum för barn- och ungdomslitteratur i Halland. I samband med detta ska utvecklingsmöjligheterna för att skapa en bokmessa för barn och unga undersökas.

En meningsfull fritid

Kulturverksamhet för barn och unga på fritiden ska stärkas genom samverkan mellan regionala kulturverksamheter och kommunernas mötesplatser för unga. Det offentliga ska också hjälpa ungdomarna att se och tillvarata nya möjligheter samt utmana begränsande normer. Insatsen bidrar till att möta utmaningen kring ungas ökade psykiska ohälsa.

Samordna kulturskolornas utvecklingsinsatser

Kommunernas kulturskolor spelar en avgörande roll för barns och ungas rätt till eget skapande och möjligheten att utveckla sin kreativitet. Kulturskolan är också en viktig arena för barns och ungas möte med konst och kultur och bidrar till vitalisering och återväxt inom kulturlivet. Region Halland och de halländska kommunerna ska tillsammans samordna kulturskolans utvecklingsverksamhet i länet. Det kan handla om omvärldsbevakning och analys, samordning av utvecklingsfrågor, öppen verksamhet och gemensam fortbildning. Utvecklingsinsatserna ska innefatta både bredd- och spetsverksamhet.

Nästa generation yrkesverksamma kulturskapare

De ungdomar som vill fördjupa sig inom konst och kultur ska få goda förutsättningar att göra detta. Region Halland ska införa ett regionalt ungdomsstipendium och verka för fler kulturella sommarjobb. Återväxten inom kulturområdena ska också stödjas genom förstärkningar i utbildningskedjor samt stöd till ungas konstnärliga utveckling. Folkhögskolorna spelar en viktig roll i arbetet med unga vuxnas konstnärliga utveckling.

Prioritering:

Breddat och inkluderande deltagande

Kultur ska finnas i vardagen där människor lever. Det behöver finnas större variation på kulturupplevelser som speglar fler målgruppers erfarenheter och bakgrund. Region Halland ska bidra till att det skapas och erbjuds ett varierat kulturutbud med både bredd och spets, som engagerar, berör och inspirerar både invånare och besökare. Det ska vara enkelt för alla att delta i kulturlivet. Samverkan är avgörande för att kunna erbjuda tillgång till ett engagerande kulturutbud i hela Halland.

Det civila samhället har en fundamental roll i människors engagemang, i bevarandet och utvecklingen av demokratin samt i invånarens inkludering i samhället. Fler behöver engagera sig i kulturlivet i Halland. Det civila samhället ska stödjas i sitt arbete med att fånga upp och tillvarata människors idéer och engagemang.

Utveckla samarbetet mellan Region Halland, kulturinstitutioner och det civila samhället

Region Halland ska utveckla en närmare dialog och samverkan med det civila samhällets aktörer för att uppmuntra och tillvarata invånarnas delaktighet och engagemang. Dialog och samråd med civilsamhällets kulturorganisationer ska utvecklas. Region Halland ska även genomföra en översyn av regelverket för stöd till distriktsorganisationer.

För att kultur ska nå människor krävs kulturarrangörer. Närmare samverkan ska utvecklas mellan regionala kulturinstitutioner och arrangörer. För att bättre nå invånare och besökare ska även publikarbetet stärkas. Strukturen och uppdragen inom teaterområdet ska utredas.

Öka invånarnas delaktighet

Invånarna ska ha större möjlighet att påverka den kultur de erbjuds. Region Halland och verksamheter med stöd från regionen har ett uppdrag att vidga invånarens och besökarens kulturella horisonter. Verksamhet som riktar sig till särskilda målgrupper ska säkerställa deras delaktighet. Ett exempel är att äldre bör kunna påverka vilken kultur de erbjuds vid äldreboenden. Ett annat exempel är att verka för de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur och sitt språk. Sveriges nationella minoriteter är judar, romer, sverigefinnar, tornedalingar och urfolket samerna. De nationella minoritetsspråken är jiddisch, romani chib, finska, meänkieli och samiska samt varieteter på dessa. Region Halland ska arbeta fram mål och riktlinjer för nationella minoriteter utifrån rättighetsperspektiv och implementera dem.

Synliggöra kulturlivet i Halland

Det är utmanande för kulturverksamheter att nå ut med information om det utbud som finns. För att säkerställa att relevant information når invånare och besökare ska ett övergripande arbete med kommunikation och marknadsföring utvecklas. Insatser kan med fördel paketeras för att få större genomslagskraft, ett exempel på detta är arbetet Art Halland som samlar konstaktörer.

Främja kulturella mötesplatser och uppsökande verksamhet

Folkhögskolorna ska utvecklas som kulturella mötesplatser för att få en starkare koppling mellan deltagare, yrkesverksamma kulturskapare och hallänningar. Biblioteken är också viktiga kulturella mötesplatser. Region Halland och länets kommuner ska tillsammans göra en satsning för att locka kompetent bibliotekspersonal för att öka tillgången till läsfrämjande och kunskap.

För att möta invånarna nära sin vardag ska Region Halland och verksamheter med stöd från regionen utveckla fler former av uppsökande verksamhet.

Kultur som samhällskraft

Mål: Halland – en plats där kultur präglar samhället

Halland ska vara en attraktiv och innovativ plats där konst och kultur formar och berikar samhället. Dynamiska regioner präglas av mod att pröva nya idéer och samarbeten mellan kultur, teknik, forskning och näringsliv. Kulturens betydelse för folkhälsa och hållbara livsmiljöer ska tillvaratas mer. Historien är viktig för att förstå de sammanhang och människor som skapat dagens Halland.

Prioritering: **Kulturdriven samhällsutveckling**

Kulturområdet behöver fördjupa samverkan med andra politikområden för att förverkliga visionen Halland – Bästa livsplatsen.

Arkitektur, form, design, konst och kulturarv, som rymts inom begreppet gestaltad livsmiljö, har en avgörande betydelse i samhällsbygget. Region Halland arbetar sedan 2023 med regional fysisk planering.¹⁷ Kulturområdet ska bidra till samhällsbyggnadspolitikens mål att skapa hållbara och inkluderande platser som erbjuder alla en attraktiv livsmiljö.

Kultur är centralt för livskvalitet och folkhälsa och kan bidra till välmående och välbefinnande samt motverka problem med psykisk ohälsa. Kulturområdets potential inom hälsa och folkhälsa ska tillvaratas i högre utsträckning genom utvecklat samarbete mellan kultur och hälso- och sjukvård.

Utveckling av de kulturella och kreativa branscherna kräver tvärasektoriell samverkan mellan kulturpolitiska och näringspolitiska uppdrag och målsättningar. Genom att underlätta och möjliggöra företagens potential som drivkraft för hållbar utveckling skapas konstnärlig förnyelse, ekonomisk tillväxt, sysselsättning och stärkt konkurrenskraft.

Ökad samverkan kring platsutveckling och samhällsbyggnad

Människan och människans behov ska vara utgångspunkten i utformning och planering av livsmiljön. Politikområdet gestaltad livsmiljö rör ny och befintlig bebyggelse – både hus och ytorna mellan husen – i såväl stadsmiljö som glesbygd. Det sektorsövergripande arbetet med gestaltad livsmiljö ska utvecklas. Processerna leds av samhällsbyggnadsområdet medan

---

¹⁷ Regional fysisk planering ska skapa goda förutsättningar för att hantera regiongemensamma utvecklingsfrågor. Genom regional fysisk planering tas ett samlat grepp kring frågor och utmaningar på en regional nivå som ska bidra till att fortsätta utveckla Hallands attraktivitet, hållbara utveckling och generera samhällsnytta.

kulturområdet bidrar med sin kunskap. Det är viktigt att det konstnärliga arbetet och kulturmiljöperspektiven involveras tidigt i arbetet.

Utvecklat arbete med kultur och hälsa

Kultur och hälsa är ett tvärvetenskapligt område som visar på kulturens betydelse för människors hälsa. Forskning visar att kultur kan förebygga ohälsa, vara hälsofrämjande och till och med behandlande. Kultur kan förkorta vårdtider och vara en resurs i rehabiliteringsarbete.¹⁸ Regionala och kommunala kulturverksamheter gör redan idag hälsofrämjande insatser. Kultur är dock fortfarande en underutnyttjad resurs för att bidra till människors hälsa i Halland. Region Halland ska därför utveckla det interna samarbetet med hälso- och sjukvården för att skapa samsyn och långsiktigt systematiskt arbete.

Prioritering:

Hallands händelserika historia

Hallands historia spänner från istid till samtid och vad som betraktas som kulturarv förändras över tid. Historien är viktig för att förstå de sammanhang och människor som skapat dagens Halland. Kunskaper om historien – en historiemedvetenhet – behövs för att kunna navigera i samtiden och forma beslut inför framtiden.

Kunskapen och insatserna kring historia inklusive konst- och kulturhistoria behöver utvecklas. I arbetet med att synliggöra Hallands händelserika historia spelar besöksnäringen en viktig roll. Forskningen om länets kulturarv behöver öka och tillgängliggöras för invånare och besökare. Samarbete med yrkesverksamma kulturskapare kan bidra till att historiska platser och företeelser betraktas och undersöks från nya perspektiv. Det kan medverka till att levandegöra historien.

Tillgängliggöra forskning om Hallands historia

Många invånare och besökare vill lära sig mer om historien. Hallands historia analyseras och dokumenteras genom forskning på universitet och högskolor, via arkeologiska utgrävningar och bebyggelseantikvariska undersökningar. Det sker även på museer, i föreningar och via medborgarforskning. Region Halland ska tillsammans med de regionala kulturarvsaktörerna¹⁹ stärka, samla och tillgängliggöra forskningen för invånare och besökare.

Ökad samverkan mellan kulturarv och besöksnäring

När människor reser till nya platser vill de gärna uppleva dess kultur och kulturarv.²⁰ Genom utvecklat samarbete med besöksnäringen kan kulturarvet utveckla sin attraktivitet, synliggöras mer och locka både invånare och besökare.

---

¹⁸ World Health Organization (WHO), *What is the evidence on the role of the arts in improving health and wellbeing?*, 2019, <https://www.who.int/europe/publications/i/item/9789289054553>

¹⁹ Högskolan i Halmstad, Stiftelsen Hallands Läns museer, Länsstyrelsen Halland och hembygdsrörelsen.

²⁰ Riksantikvarieämbetet, *Räkna med kulturarvet*, 2023, <https://www.raa.se/2023/03/sa-kan-kulturarvets-varde-raknas/>

Kulturområden

Läshänvisning

I detta kapitel beskrivs Hallands kulturliv 2024 utifrån olika kulturområden. Samverkan är helt avgörande för att nå målen i kulturplanen. Därför ska alla kulturområden gemensamt bidra till kulturplanens strategiska utvecklingsområden, prioriteringar och insatser. De beskrivs i det föregående avsnittet *Strategiska utvecklingsområden*.

Scenkonst

Scenkonstområdet innefattar dans, musik, cirkus, teater och blandformer och konst- och kulturformer som gatuteater, musikdramatik och revy. De konstnärliga uttrycken är ofta gränsöverskridande och utmanar publiken i nya spännande möten.

Scenkonsten är beroende av såväl lokaler som arrangörer. Dans och cirkus kräver lokaler som är anpassade så att kulturskaparna kan utöva sin konstform utan att skada sig medan musik och talteater är mer beroende av lokalens storlek och ljudmiljö. Det finns behov av att utveckla samarbetet med länets arrangörer och främja nya arrangörer för att säkerställa att scenkonst kan nå hallänningarna. Utöver detta finns det en kompetensbrist gällande scentekniker.

Teater och cirkus

Teater- och cirkusområdet i Halland består av länets regionteater Teater Halland, professionella teatergrupper, revyer, en traditionell cirkus, arrangörer och amatörteaterföreningar. Hallands bildningsförbund erbjuder ett stöd till amatörteaterföreningar. Dessutom erbjuder kulturskolor och kommunala ungdomsverksamheter möjligheter för barn och unga att fördjupa sig i teater. Studieförbunden erbjuder liknande insatser för vuxna. Flera gymnasieskolor i Halland har teaterinriktningar inom sina estetiska program. Sturegymnasiet i Halmstad erbjuder spetsutbildning i teater, och Katrinebergs folkhögskola har en skådespelarlinje som är den enda eftergymnasiala teaterutbildningen i Halland.

Genom produktioner som speglar angelägna frågor i människors liv kan teatern öppna upp för nya erfarenheter, reflektioner och gemensamma upplevelser. Halland är känt för sin starka revytradition som lever och frodas. Region Halland arbetar för att ett brett spektrum av teaterupplevelser och eget skapande ska erbjudas länets invånare, oavsett var i regionen de bor eller hur gamla de är.

Inom scenkonstområdet erbjuder Riksteatern ett subventionerat kulturutbud för de arrangörsföreningar som vill presentera professionell scenkonst.

Grunduppdrag

Teater Halland

- producera professionell scenkonst för barn, unga och vuxna på en hög konstnärlig nivå,

- med sin verksamhet utgöra grunden för en stabil, långsiktig och väl förankrad utveckling av scenkonstproduktionen i Halland,
- bidra till demokratiutvecklingen i samhället genom att ta aktiv del i samhällsdiskussioner, bjuda in grupper med skilda erfarenheter och våga problematisera det komplicerade samt
- samverka nationellt och fortsätta söka nya internationella samarbetspartners.

Riksteatern Halland

- Främja arrangörsutveckling med fokus på professionell scenkonst samt
- stödja, stärka och utveckla arrangörsföreningars arbete genom kompetenshöjande, stödjande och samordnande insatser.

Utvecklare

Region Halland har utvecklare för teater- och cirkusområdet med ett konst- och kulturfrämjande uppdrag. Uppdraget innebär att stödja, bevara och utveckla teater- och cirkusområdet samt öka dess tillgänglighet och synlighet för allmänheten.

Dans

Rum för Dans är Hallands dansinstitution som drivs gemensamt av Falkenbergs kommun, Kungsbacka kommun och Region Halland. I länet finns även koreografer, professionella dansare och konstnärsdrivna organisationer. De koreografer och dansare som bor och verkar i Halland skapar föreställningar och utvecklar lokala mötesplatser och initiativ som stärker dansområdet och bjuder in till ett varierat utbud av dansupplevelser.

Det finns möjligheter för barn och unga att dansa på sin fritid genom studieförbund, kulturskolor och kommunala ungdomsverksamheter. Vissa studieförbund erbjuder även dans för vuxna. Estetiska program med dansinriktning finns i två kommuner varav Sturegymnasiet i Halmstad erbjuder spetsutbildning inom dans. Många människor dansar på sin fritid även utanför dessa organisationer, i folkdanslag, privata dansskolor eller inom egna initiativ. Löftadalens folkhögskola erbjuder sommarkurser med inriktning på dans.

Infrastrukturen för dans har utvecklats positivt under de senaste åren men förbättringar behövs fortfarande, både för de som utövar dans och för publiken. Arbetet inom Regionsamverkan Sydsverige är av hög vikt för den nationella och internationella infrastrukturen för dans.

Grunduppdrag

Rum för Dans

- Skapa ett dansutbud med bredd och spets genom gästspel, residensverksamhet och samproduktion samt
- skapa förutsättningar för delaktighet och kunskapsutveckling kring dansområdet.

Rum för Dans har även ett konst- och kulturfrämjande uppdrag. Uppdraget innebär att stödja, bevara och utveckla dansområdet samt öka dess tillgänglighet och synlighet för allmänheten.

Regionsamverkan Sydsverige

Inom Regionsamverkan Sydsverige samverkar dansområdet för att stärka infrastrukturen och öka tillgängligheten till dans samt vara en stark röst nationellt och internationellt.

Musik

Musikområdet är starkt i Halland och musiken är en viktig del i många hallänningars liv. Här finns musikarrangörer som föreningar, företag och kommunalt drivna scener. Spelplatser är avgörande för att musik ska möta invånarna. Dessa arrangörer spelar en central roll i att utveckla musiklivet i regionen. Musik Hallandia är Hallands regionala musikinstitution. Studieförbund, kulturskolor, trossamfund och kommunerna i Halland samt föreningslivet har en viktig roll för att musiken och musicerandet ska blomstra och utvecklas i regionen.

Musiken har många utövare i olika åldrar och genrer, från amatörer till professionella musiker och musikgrupper, vilket bidrar till det rika musiklivet. På Sturegymnasiet i Halmstad finns ett musikprogram med riksintag, och Löftadalens folkhögskola erbjuder musikundervisning inom artist- och produktionslinjen, musikallinjen, musikproducentlinjen och singer-songwriterlinjen. Katrinebergs folkhögskola har en utbildning för scentekniker. Dessa är, tillsammans med Teknikhögskolans YH-utbildning ljud- och musikproducent i Varberg, länets fem eftergymnasiala utbildningar inom musikområdet. Många människor deltar i musikaktiviteter på sin fritid, i privata musikskolor eller i egna initiativ.

Region Halland arbetar för att erbjuda en mångfald av musikupplevelser till Hallands invånare och besökare. Det finns behov av att bredda och komplettera konsertutbudet i Halland och arbeta med publikutveckling för att tillgängliggöra musik i hela regionen. Nya spelplatser, miljöer, arrangörer och musikaliska uttryck behövs samtidigt som de befintliga behöver stötta. Barns möte med musik och metoder för barns egen musikskapande behöver främjas. Den unga musikscenen behöver stärkas genom att möjliggöra möten, speltillfällen, kunskapsutbyte och samarbete mellan unga musikaktörer på lokal, regional och nationell nivå.

Grunduppdrag

Musik Hallandia

- Verka för musikscenens utveckling och dess tillgänglighet i Halland. I samarbete och samråd med musiklivets olika aktörer – såväl regionalt som nationellt och internationellt – ska de producera, främja och stödja musiklivet i Halland.

Musik Hallandia har även ett konst- och kulturfrämjande uppdrag. Uppdraget innebär att stödja, bevara och utveckla musikområdet samt öka dess tillgänglighet och synlighet för allmänheten.

Regionsamverkan Sydsverige

Inom Regionsamverkan Sydsverige samverkar musikområdet kring barn och unga, stärkt infrastruktur för musiklivet med fokus på arrangörskap samt den regionala musikinstitutionens roll för musiklivet i Sydsverige.

Kulturarv och kulturmiljö

Kulturarv är spår och uttryck från det förflutna som tillskrivs värde och används i samtiden. Exempel på detta är föremål, byggnader, berättelser och traditioner som människor i det förflutna efterlämnat sig. Kulturmiljön är en del av kulturarvet och består av miljöer som människor har påverkat och format.

Vad som betraktas som kulturarv förändras över tid. Arbete med kulturarvet innebär att välja, värdera och aktivera det. För att kulturarvsprocessen ska anses vara legitim, måste de val som görs baseras på vetenskaplig grund. Förståelse för historien och kunskap om kulturarvet är en viktig beståndsdel i ett levande demokratiskt samhälle. Kulturarvet kan bidra till möten, lärande och en fördjupad förståelse för människors levnadsöden genom tid och rum.

Det finns många aktörer som arbetar inom kulturarvsområdet i Halland. Stiftelsen Hallands läns museer bedriver genom Hallands Konstmuseum och Hallands kulturhistoriska museum regional museiverksamhet och regionalt kulturmiljöarbete. Stiftelsen förvaltar kulturhistoriska samlingar och konstsamlingar från hela regionen och tillgängliggör dessa genom utställningar, visningar, program och digital förmedling. Avdelningen Kulturmiljö Halland ansvarar för arkeologiska och byggnadsantikvariska frågor, och genomför bland annat utredningar, utgrävningar, bistår med rådgivning och bedriver forskning.

Länsstyrelsen arbetar inom kulturarvsområdet bland annat med tillsyns- och tillståndsärenden enligt kulturmiljölagen och med att kulturmiljöer tas till vara i samhällsutvecklingen. Kommunerna stödjer också kulturarvsarbete genom sitt stöd till civilsamhället och många kommuner bedriver på eget initiativ arbete inom området. Högskolan i Halmstad bedriver viss utbildning och forskning inom kulturarvsområdet och är en viktig samarbetspartner.

Den halländska hembygdsrörelsen är en av de största ideella rörelserna i länet med strax under 20 000 medlemmar. Hembygdsrörelsen beskriver, tillgängliggör och dokumenterar lokal historia, samt vårdar och förvaltar ett stort antal äldre byggnader. Radiostationen i Grimeton är ett världsarv. Den är en unik, fortfarande fungerande radiostation från 1920-talet som vittnar om starten på det trådlösa samhället. I Halland finns även många mindre kommunala, ideella eller privata museer. Studieförbunden, friluftslivet och besöksnäringen utgör också viktiga aktörer på kulturarvsområdet.

Halland har många kulturhistoriskt intressanta platser, bland annat fornlämningar, byggnadsminnen, kulturresevat och kyrkor som skyddas av kulturmiljölagen. Några intressanta platser i regionen är Lugnarohögen, Tjolöholms slott och Äskhults by.

Barn och unga har rätt att ta del av kulturarvet. Kunskap om historiska sammanhang är ett viktigt verktyg för att kunna göra egna kopplingar mellan dåtid och nutid. Kulturarvsområdet behöver arbeta med att levandegöra kulturarvet, göra forskningsresultat tillgängliga för allmänheten och bli bättre på att förstå och svara mot nutidens behov och förväntningar.

Stiftelsen Hallands läns museer

- Producera utställningar och programverksamhet med hög kvalitet och med ett mångsidigt sammansatt utbud,
- sträva efter att nå en bred publik och nya publikgrupper, med särskilt fokus på barn och unga,
- förvalta, utveckla och tillgängliggöra samlingarna för hela regionen,
- bedriva kulturmiljöverksamhet och värna kulturhistoriska värden i samhällsutvecklingen samt
- Hallands resurscentrum för kulturarv.

Utvecklare

Region Halland har utvecklare för kulturarvsområdet med ett kulturfrämjande uppdrag. Uppdraget innebär att stödja, bevara och utveckla kulturarvsområdet samt öka dess tillgänglighet och synlighet för allmänheten.

Regionsamverkan Sydsverige

Inom Regionsamverkan Sydsverige samverkar kulturarvsområdet för att öka tillgängligheten till kulturarvet, öka kunskapen inom sektorn och vara en stark röst nationellt.

Arkiv

Arkiven är en viktig del av det gemensamma kulturarvet. Arkiven innehåller information som gör samtiden begriplig ur ett historiskt perspektiv. Kommuner, regioner och myndigheter ansvarar för sina egna arkiv. De enskilda arkiven består av arkivhandlingar som uppstått ur olika organisationer som föreningar, företag, stiftelser eller liknande. De enskilda arkiven synliggör den roll invånarnas engagemang spelar i samhällsutvecklingen. Hur människor har organiserat sig för att erövra, försvara och utveckla demokratin. För att få en bra återspeglning av samhället krävs dock att få in en större mångfald av arkiv.

Arkiven innehåller bland annat textdokument, fotografier, filmer, ljudinspelningar och föremål. De används av invånare, elever, forskare och yrkesverksamma kulturskapare för att utforska den gemensamma historien och skapa nya sammanhang. Arkivpedagogiken behöver utvecklas ytterligare.

Den regionala enskilda arkivverksamheten leds av Arkiv Halland. Arkiven innehåller handlingar från olika typer av föreningar, som idrottsföreningar, politiska föreningar, sociala föreningar och hjälporganisationer, tillsammans med företagshandlingar och personarkiv. De flesta av arkiven kommer från organisationer som inte längre är aktiva, vilka kallas ägarlösa arkiv.

Förvaltningen och utvecklingen av de regionala enskilda arkiven är ett gemensamt ansvar för Region Halland, kommunerna, företag och det civila samhället.

Grunduppdrag

Arkiv Halland

- Ta emot, dokumentera, vårda, bevara och tillgängliggöra enskilda arkiv,
- vägleda andra enskilda arkiv i länet, som hembygdsföreningar, samt
- samverka med övrig arkiv- och samlingsverksamhet på Stiftelsen Hallands läns museer.

Bibliotek och språkutveckling

Biblioteken ska ge Hallands invånare tillgång till fri och pålitlig information. De förmedlar kunskap och bidrar till fri åsiktsbildning. Biblioteken ska vara tillgängliga för alla och fungera som attraktiva mötesplatser. Biblioteken ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt för kulturell verksamhet. Biblioteken har en viktig roll kring läslust och demokrati. Personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska är prioriterade grupper.

Det halländska bibliotekslandskapet utgörs av folkbibliotek, skolbibliotek, högskolebibliotek, sjukhusbibliotek och av regional biblioteksutveckling. Region Halland och länets kommuner har biblioteksplaner i enlighet med bibliotekslagen. Alla har rätt till språk. Oavsett om det gäller att utveckla och tillägna sig svenska språket, det egna modersmålet eller nationella minoritetsspråk.²¹ Region Halland samarbetar med kommunerna och andra för att främja små barns språkutveckling.

Biblioteken är en viktig del av demokratin och försvaret för grundläggande värden och rättigheter. Biblioteken är en demokratisk arena där människor med olika bakgrund och förutsättningar kan mötas och ta del av kunskap, litteratur och kultur samt stimulera fri åsiktsbildning. Biblioteken kan även öka biblioteksverksamhetens digitala kompetens, allmänhetens digitala delaktighet samt verka för en hållbar medie- och informationskunnighet (MIK).²²

Det behövs insatser som leder till ökad likvärdighet och tillgänglighet i folkbibliotekens utbud och tjänster. Biblioteken består inte bara av biblioteksrummet utan biblioteket kan verka uppsökande på platser där invånare är. Det uppsökande arbetet behöver utvecklas.

Grunduppdrag

Utvecklare

Region Halland har utvecklare inom biblioteksområdet med uppdrag att stärka folkbibliotekens och skolbibliotekens utveckling i alla kommuner i Halland genom att främja samverkan, erbjuda fortbildningar, stödja projekt, driva metodutveckling samt genom omvärldsbevakning.

Regionsamverkan Sydsverige

Inom Regionsamverkan Sydsverige samverkar biblioteksområdet för att utforska bibliotekens demokratiska uppdrag.

---

²¹ Finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska samt varieteter av dessa språk

²² Medie- och informationskunnighet (MIK) omfattar kunskaper som är nödvändiga för att kunna ta till sig tillförlitlig information, bilda åsikter och göra sin röst hörd.

Litteratur

Litteratur inkluderar olika skrivna former, som prosa, poesi, essäer, facklitteratur, dramatik, serier, grafiska romaner och till och med spel. Texterna kan vara i olika format, från tryckta böcker till digitala medier, framträdanden och taktila element som punktskrift. Litteraturen är viktig både som konstform och som bärare av språk och kultur.

Litteraturen ger människor möjlighet att utforska sin egen historia och förstå andra perspektiv. Kvalitetslitteratur fördjupar och utmanar läsarens tankar och erbjuder konstnärliga upplevelser. Det finns ett nationellt mål att alla i Sverige ska ha tillgång till litteratur av hög kvalitet.

I det litterära landskapet i Halland finns litteraturskapare som författare, manusförfattare, dramatiker, poeter, översättare och kritiker. Här finns bokförlag, bokhandlare, antikvariat och litterära sällskap. Biblioteken och studieförbunden utgör en viktig infrastruktur för att få litteraturen att nå hallänningen. Även andra konstformer skapar verk utifrån en litterär grund.

Litteratur- och läsfrämjande stärker varandra. Kunniga läsare inspirerar författare i deras arbete och bra litteratur utvecklar läsarna. Samtal om litteratur och möten mellan författare, läsare, kritiker och bibliotekarier ska främjas för att uppmuntra läsning och litteraturutveckling.

Grunduppdrag

Utvecklare

Region Halland har utvecklare för litteraturområdet med ett konst- och kulturfrämjande uppdrag. Uppdraget innebär att stödja, bevara och utveckla litteraturområdet samt öka dess tillgänglighet och synlighet för allmänheten.

Regionsamverkan Sydsverige

Inom Regionsamverkan Sydsverige samverkar litteraturområdet för att stärka den konstnärliga utvecklingen.

Film

Film är en bred kulturform som inkluderar rörlig bild, audiovisuella uttryck och digitala berättelser. Film är en konstform, en bransch och ett betydande massmedium som når människor över hela världen. I Halland består filmområdet av filmskapare, filmklubbar, biografier, privata filmaktörer, föreningar och kommunal skolbio. Filmområdet sysselsätter allt från manusförfattare till scenografer, musiker och skådespelare.

Film är ett kraftfullt verktyg för kommunikation och reflektion. Filmkunnighet, att kunna tolka, analysera och skapa film, är värdefullt i dagens samhälle. Region Halland och länets kommuner behöver höja filmkunnigheten genom filmpedagogiska program, filmfestivaler och andra aktiviteter som främjar förståelse och engagemang för filmkonsten. Arbetet med skolbio behöver utvecklas i samverkan med länets kommuner.

Film finns på flera kommunala kulturskolor i Halland. På Katrinebergs folkhögskola finns en filmlinje. Gymnasial filmutbildning finns på Sturegymnasiet i Halmstad. Dessa utbildningar ger möjligheter till unga talanger att utveckla sina färdigheter och skapa egna filmer. Det är viktigt att stödja denna utveckling och överbrygga klyftan mellan utbildning och professionellt arbete inom filmbranschen. HighFives XR Lab utgör Hallands innovationsarena för teknologier som virtual reality, augmented reality och mixed reality.

För att stödja filmens utveckling krävs öppenhet för nya tekniker och stöd till filmskapare i form av finansiering, nätverk, fortbildning och teknik. För att möjliggöra visning av film krävs teknikutveckling såväl som pedagogiska insatser. Doc Lounge Varberg erbjuder en mötesplats med dokumentärfilmen i centrum.

Inom Regionsamverkan Sydsverige finns en gemensam strategi för audiovisuell produktion. Arbetet sker tvärsektorielt mellan kultur och näringsliv och Region Halland har ambitioner att förbättra förutsättningarna för filmproduktion i länet.

Grunduppdrag

Hallands filmresurscentrum, inom Katrinebergs folkhögskola:

- Låna ut teknik,
- erbjuda utbildning och nätverksträffar samt
- erbjuda filmresidens.

Utvecklare

Region Halland har utvecklare för filmområdet med ett konst- och kulturfrämjande uppdrag. Uppdraget innebär att stödja, bevara och utveckla filmområdet samt öka dess tillgänglighet och synlighet för allmänheten.

Regionsamverkan Sydsverige

Inom Regionsamverkan Sydsverige samverkar filmområdet kring visning, filmpedagogik och talangutveckling samt genom en audiovisuell strategi som rör både kultur- och näringspolitiken. Där prioriteras att marknadsföra Sydsverige, underlätta för produktioner, utbildning och kompetensförsörjning, konstnärlig utveckling och starka strukturer för talanger samt stöd till affärsutveckling och finansiering av produktion.

Bild och form

Bild- och formområdet omfattar bildkonst, arkitektur, fotografi, illustration, skulptur, form och design samt gränsöverskridande konstformer som rymts inom samtidskonsten.

Estetiska och konstnärliga värden påverkar människor dagligen. De har stor betydelse för det offentliga rummet, där invånare, oavsett bakgrund, kan möta konst i vardagen. Halland strävar efter att stärka sin position som en attraktiv konstregion genom handlingsplanen *Attraktiv konstregion – för konsten, konstnärerna och invånarna och besökarna*.

I Halland finns Hallands Konstmuseum som är en del av Stiftelsen Hallands läns museer, och som förvaltar en stor konstsamling, producerar utställningar och är en nod för bild- och formområdet. Därtill finns bild- och formaktörer som Rian designmuseum, bildkonstnärer, fotografer, formgivare, skulptörer, konstmuseer, konsthallar, gallerier, kollektivverkstäder, ateljéer, konstnärsföreningar, konstföreningar och ett regionalt resurscentrum för konst, Konst i Halland. På utbildningsområdet finns en grundläggande bild- och konstlinje på Löftadalens folkhögskola samt Hallands konstskola i Halmstad som är knuten till Katrinebergs folkhögskola. Studieförbunden har en omfattande cirkelverksamhet inom bild- och formområdet.

För att stärka konstnärernas möjlighet att bo och verka i Halland behöver det finnas en infrastruktur med produktionsplattformar, kollektivverkstäder, ateljéer, visningsplatser och jurybedömda salonger. Villkoren för konstarrangörer och visningsplattformar behöver förbättras likväl som villkoren för de yrkesverksamma kulturskaparna. Medverkans- och utställningsersättningsavtalet är en viktig insats på bild- och formområdet för att garantera ersättning till utställande konstnärer.

Region Halland har en viktig roll vad gäller offentlig konst, både som inköpare av konst och som förmedlare av konst till invånarna. Region Hallands konstsamling ger invånarna en variation av uttryck, bidrar till bättre vårdmiljöer och andra regionala miljöer att vistas i och kan vara en del av den vårdande processen. Konstsamlingen utökas kontinuerligt med nyinköp. Det finns behov av att vidareutveckla nya sätt att visa regionens konstsamling för allmänheten.

Region Halland tillämpar enprocentsregeln för konstnärlig gestaltning av offentliga miljöer. Det innebär att minst en procent av budgeten vid ny-, om- och tillbyggnation ska användas för konstnärlig gestaltning.

Grunduppdrag

Hallands Konstmuseum, inom Stiftelsen Hallands Läns museer

- samla, visa och vårda konst,
- fungera som nav och drivkraft för att stärka och utveckla konstlivet i Halland samt
- vara en mötesplats där upplevelser varvas med samtal om angelägna frågor i samtiden och ge möjlighet till fördjupad kunskap.

Konst i Halland, inom Stiftelsen Hallands läns museer

- samordna och driva nätverk inom bild- och formområdet; kring utställningsplatser, offentlig konst och konstpedagogik,

- arrangera residensverksamhet och utbytesprogram med nationella och internationella utblickar,
- fortbildning för bild- och formkonstnärer samt
- bedriva konstpedagogiskt utvecklingsarbete.

Rian designmuseum

- Innovativ arena för design med regional, nationell och internationell synlighet,
- centrum för kunskap och bildning om design samt
- huvudman för SPOK Halland - en digital plattform för hållbar produktion och konsumtion.

Utvecklare – bild och form

Region Halland har utvecklare för bild- och formområdet med ett konst- och kulturfrämjande uppdrag. Uppdraget innebär att stödja, bevara och utveckla bild- och formområdet samt öka dess tillgänglighet och synlighet för allmänheten.

Utvecklare – offentlig konst

Region Halland har utvecklare för offentlig konst vars uppdrag är inköp och placering av konst i regionens miljöer, exempelvis sjukhus, vårdcentraler och tandvårdcentraler samt tillgängliggöra den för allmänheten. Även arbetet med enprocentregeln ingår i uppdraget.

Regionsamverkan Sydsverige

Inom Regionsamverkan Sydsverige samverkar bild- och formområdet kring växelverkan mellan stad och landsbygd, metodutveckling och kunskapsstärkande insatser samt internationalisering. Bland annat sker utvecklingsarbete kring konstkritik.

Slöjd och konsthantverk

Slöjd och konsthantverk omfattar olika former av konstnärligt skapande. Från traditionella hantverksyrken och byggnadshantverk till småskalig industri, design, samtida yttringar samt slöjd och konsthantverk med rötter i andra länder och inom de nationella minoriteterna. Området förenar traditioner, generationer, kulturarv och historia med samtid, nyskapande och framtid. Slöjd och konsthantverk verkar inom både kultur- och näringspolitiken.

Slöjd- och konsthantverksområdet i Halland utgörs av såväl organiserad slöjd i föreningar, vävstugor, slöjdkaféer och studieförbund som enskilda slöjdare och konsthantverkare. Slöjd och konsthantverk har en stark närvaro på digitala plattformar och lockar en mångfald av invånare i olika åldrar och med olika bakgrund. Halland har slöjdföretag och slöjdarrangörer som museer, bibliotek och hembygdsgräddor. Löftadalens folkhögskola har en keramiklinje och en utbildning kring textila återbruk.

Slöjd och konsthantverk är ett självklart inslag i ett hållbart samhälle. Detta har bidragit till ett ökat intresse för att skapa och uppleva slöjd. För att nyttja potentialen till fullo krävs ökad samverkan med andra politikområden.

Det finns mycket tyst kunskap inom slöjdområdet och det är viktigt att bibehålla en hög kunskapsnivå samtidigt som nya former av slöjd och konsthantverk främjas. Halland har flera unika hantverkstraditioner.²³ Genom att uppmärksamma dessa traditioner kan de göras tillgängliga för en bredare publik och bevaras för framtida generationer.

Det är viktigt att nå fler utanför den organiserade slöjdrörelsen, och främja samtal om såväl moderna som historiska material och tekniker. Dessutom behövs fler möjligheter att visa upp slöjdverk, och förbättra barns och ungas möjlighet att praktisera slöjd. MU-avtalet behöver brukas i högre utsträckning inom slöjd och konsthantverk.

Grunduppdrag

Utvecklare

Region Halland har utvecklare för slöjdområdet med ett konst- och kulturfrämjande uppdrag. Uppdraget innebär att stödja, bevara och utveckla slöjdområdet samt öka dess tillgänglighet och synlighet för allmänheten.

Regionsamverkan Sydsverige

Inom Regionsamverkan Sydsverige samverkar slöjdområdet kring slöjd och hälsa.

---

²³ Sticktraditionen bingé, broderitekniken hallandssöm, vävtekniken opphämta och det sydsvenska bonadsmåleriet.

Spelkultur

Spelkultur är en konstform, en folkrörelse och en bransch. Allt fler människor ägnar sig åt spelkultur i olika former, från brädspel och digitala spel till rollspel och lajv. Vad som kännetecknar spelkulturen är att den alltid omfattar interaktiva inslag.

Spelkulturen engagerar enskilda individer, grupper, föreningsliv och näringsliv, och det finns utövare i olika åldrar, från fritid till profession. Spelbranschen har snabbt vuxit till en världsomspännande industri med kulturell och ekonomisk betydelse. Spelformer som huvudsakligen innehåller spel om pengar (gambling) omfattas inte av Hallands kulturplan.

I Halland anordnas genom studieförbund, föreningar och bibliotek allt från studiecirkel, kurser, evenemang och festivaler till konvent. Området samlar även konstnärer med inriktning på konst som tar utgångspunkt i spelkulturens olika aspekter samt ett antal professionella spelutvecklare som driver spelstudior i bolagsform.

Utbildning i spelgrafik, spelutveckling och E-sport finns i Halland på gymnasial nivå. På Högskolan i Halmstad finns E-sportlabbet, som är en spelmiljö och en arena för forskning och för att integrera e-sporten i olika utbildningar. Digitalt laborativt centrum (DLC) erbjuder utrustning och digitala verktyg för att utforska spel, miljöer och berättelser.

Att skapa spel är ett kreativt hantverk som innefattar flera andra konst- och kulturformer. Den inkluderar och påverkar andra kulturella uttryck som scenkonst, bild och form, film, litteratur, slöjd, hantverk, kulturarv, lek och idrott. Samtidigt använder traditionella kulturyttringar alltmer element från spelkulturen, vilket skapar konstnärlig förnyelse. Spelkulturen ger många möjligheter för kreativitet och samarbete.

Grunduppdrag

I nuläget saknas grunduppdrag på spelområdet.

Art Inside Out

Art Inside Out är en kulturinstitution som genererar nya upplevelser, möten och samtal. Verksamheten bjuder in konstnärer från olika konstområden eller konstfält att genom residens verka på olika platser i Halland. Art Inside Out drivs av Region Halland tillsammans med de halländska kommunerna.

Ett residens innebär att kulturskapare får möjlighet att bo och arbeta i Halland under en viss tid. Här kan de utforska och skapa utifrån ett tema som är kopplat till platsen. För att få lokal förankring samarbetar Art Inside Out och dess residenskonstnärer med invånare, institutioner, det civila samhället och lokala yrkesverksamma kulturskapare. Detta för att främja konstnärlig utveckling i Halland och ge invånare och besökare tillgång till nya konstupplevelser.

Tema och plats för residensen bestäms i samråd med värdkommunen. Verksamheten fördelas jämnt mellan kommunerna utifrån deras förutsättningar.

Grunduppdrag

Art Inside Out

- Främja och stödja konstnärlig och kulturell utveckling genom att bjuda in nationella och internationella konstnärer inom olika konstformer med särskilt fokus på samtida uttryck,
- stärka förståelsen för konstens och kulturens roll i samhället,
- öka tillgängligheten till konst och kultur för invånarna i Halland samt
- främja samarbete och dialog mellan konstnärer, kulturskapare, lokalsamhället och andra kulturinstitutioner och aktörer, både nationellt och internationellt.

Bilaga 1: Ordlista

Audiovisuell – som rör både ljud och bild, vanligtvis relaterat till film och tv.

Breddat deltagande – att göra kulturella aktiviteter och uttryck tillgängliga för en bredare publik, inklusive människor från olika bakgrunder och samhällsskikt.

Centrumbildning – en förening eller stiftelse som samlar yrkesverksamma kulturskapare för att verka för deras intressen och förmedla uppdrag.

Civila samhället – en arena, skild från staten, marknaden och det enskilda hushållet, där människor organiserar sig och agerar tillsammans i gemensamma intressen.

Curator – en person som är ansvarig för att organisera och planera konstutställningar.

Demokratiska arenor – mötesplatser, institutioner eller diskussionsforum där demokratiska principer och värden främjas och utövas.

Det kulturella ekosystemet – det system av institutioner, organisationer och personer som stödjer och påverkar konstnärligt skapande.

Det subventionerade kulturutbudet – Region Halland subventionerar ett kulturutbud riktat till barn och unga samt äldre.

Digitalt utanförskap – brist på tillgång till och förmåga att använda digitala verktyg och resurser.

Enprocentsregeln – en policy där en procent av budgeten för ny-, om- och tillbyggnation ska användas för att integrera konstnärlig gestaltning i offentliga miljöer.

Gestaltad livsmiljö – ett politikområde kring utformningen och utseendet på den byggda miljön där människor lever och verkar.

Hållbar tillväxt – en utveckling som uppfyller dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov.

Idéburen organisation – en juridisk person som uteslutande har ett allmännyttigt syfte. Organisationen ska bedriva en offentligt finansierad välfärdsverksamhet, eller ha för avsikt att bedriva en offentligt finansierad välfärdsverksamhet. Kammarkollegiet tillhandahåller en definition av begreppet och vad som krävs för att registreras i det nationella registret över idéburna organisationer.

Kollektivverkstäder – platser där konstnärer och hantverkare kan dela utrustning, utrymme och resurser för att arbeta tillsammans och eller skapa konst.

Konst- och kulturkritik – granskning och bedömning av konstnärliga och kulturella uttryck.

Konstnärlig frihet – en grundlagsskyddad rättighet som innebär att konstnärer har rätt att uttrycka sig fritt utan rädsla för censur eller ingripande från myndigheter.

Konstnärligt skapande – processen att skapa konstverk eller kulturella uttryck genom kreativitet och tekniska färdigheter.

Kulturinstitution – verksamheter som utgör en stabil bas för såväl kontinuitet som konstnärlig förnyelse inom kulturlivet.

Kultursamverkansmodellen – ett system där staten överlåter ansvar att fördela vissa statsbidrag till regionala kulturverksamheter till regionerna.

Lektörer – personer som granskar och ger feedback på litterära verk.

Medie- och informationskunnighet (MIK) – ett samlingsnamn för kunskaper som är nödvändiga för att kunna ta till sig tillförlitlig information, bilda åsikter och göra sin röst hörd.

Medverkans- och utställningsavtalet (MU-avtalet) – ett avtal för alla slags utställningsarrangörer. Avtalet bestämmer ekonomisk ersättning till upphovspersoner som ställer ut eller medverkar i en utställning med verk som de själva äger.

Nationella minoriteter – Sveriges nationella minoriteter är judar, romer, sverigefinnar, tornedalingar och urfolket samerna. De nationella minoritetsspråken är jiddisch, romani chib, finska, meänkieli och samiska samt varieteter på dessa.

Publikarbete – insatser för att locka och engagera publik för kulturella evenemang och aktiviteter.

Regionsamverkan Sydsverige – ett samarbete mellan Sveriges sex sydligaste regioner; Region Blekinge, Region Halland, Region Jönköpings län, Region Kalmar län, Region Kronoberg och Region Skåne

Residens – ett program eller arrangemang där konstnärer erbjuds tid, utrymme och ersättning att arbeta och skapa konst.

Resurscentrum – en plats eller institution som tillhandahåller resurser och stöd inom ett visst område.

Scentekniker – personer som ansvarar för tekniska aspekter av en scenkonstföreställning, såsom ljus, ljud och scenografi.

Uppsökande verksamhet – att kulturverksamheter tar sig till invånarna i stället för att invånarna ska ta sig till dem.

Visningsplatser – platser där konstverk eller kulturella uttryck visas för allmänheten.

Yrkesverksam kulturskapare – person som försörjer sig på sin konst eller strävar mot att göra det, i kombination med hög yrkeskunskap.

Bilaga 2: Lagstiftning och nationella kulturpolitiska mål

Att fritt kunna delta i kulturlivet och uttrycka sig genom konst är en mänsklig rättighet enligt FN:s *internationella konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter*. Grundlagen slår fast att den enskildas personliga, ekonomiska och kulturella välfärd ska vara grundläggande mål för den offentliga verksamheten (RF 1 kap. 2 §). Inom kulturområdet är bibliotek, museer och kulturmiljö reglerade i lagstiftningen.

Bibliotekslagen (2013:801). Region Halland har det lagstadgade uppdraget att bedriva regional biblioteksverksamhet i Halland. Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla (2 §).

Museilagen (2017:563). Museilagen infördes 2017 och utgör den första samlande lagen för museiområdet i Sverige. Lagen förenar museernas kärnverksamheter, samlingsverksamhet, kunskapsuppbyggnad och publikt arbete, och sätter dem i samband med museernas roller i samhället. Museilagen betonar kulturarvsaktörernas oberoende och lyfter tydligt fram museernas betydelse för bildning, kulturupplevelser och fri åsiktsbildning samt museernas ansvar för kunskap, allsidighet, öppenhet och för att aktivt förvalta sina samlingar.

Kulturmiljölagen (1988:950). Det är en nationell angelägenhet att skydda och vårda kulturmiljön. Ansvaret för kulturmiljön delas av alla. Såväl enskilda som myndigheter ska visa hänsyn och aktsamhet mot kulturmiljön. Genom kulturmiljölagen anger samhället grundläggande bestämmelser till skydd för det gemensamma kulturarvet. Lagen innehåller bland annat bestämmelser för skydd av värdefulla byggnader liksom fornlämningar, fornfynd, kyrkliga kulturminnen och vissa kulturföremål.

Kultursamverkansmodellen regleras av förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet. Till grund för förordningen ligger lagen (2010:1919) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet som slår fast att en region får fördela vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet om en regional kulturplan har upprättats av regionen, och kulturplanen överensstämmer med de föreskrifter som regeringen meddelar.

Utöver detta finns det ett flertal andra lagar som har bäring på kulturområdet och ska beaktas i det regionala kulturuppdraget, bland annat följande:

Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724) är en rättighetslag och handlar om att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kultur samt ge minoriteterna inflytande och delaktighet som en del av de mänskliga rättigheterna.

Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter. Konventionsstaterna erkänner barnets rätt till vila och fritid, till lek och rekreation anpassad till barnets ålder och rätt att fritt delta i det kulturella och konstnärliga livet. Konventionsstaterna ska respektera och främja barnets rätt att till fullo delta i det kulturella och konstnärliga livet och ska uppmuntra tillhandahållandet av lämpliga och lika möjligheter till kulturell och konstnärlig verksamhet samt till rekreations- och fritidsverksamhet.

Europeiska landskapskonventionen understryker att landskapet är en gemensam tillgång och ett gemensamt ansvar. I landskapet möts många olika värden och tillgångar – kulturella, ekologiska, estetiska, sociala och ekonomiska. Den europeiska landskapskonventionens mål är en rikare livsmiljö där alla kan delta i utformningen.

Förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete slår fast att regionala kulturplaner ska beaktas i framtagande av den regionala utvecklingsstrategin (11 §).

Lag (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk.

Lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU). LOU gäller för upphandling som genomförs av en upphandlande myndighet genom offentlig upphandling. Med upphandling avses de åtgärder som vidtas i syfte att anskaffa varor, tjänster eller byggtreprenader genom tilldelning av kontrakt. Lagen gäller även när en upphandlande myndighet anordnar en projekttävling.

Övriga nationella kulturpolitiska mål

De statliga insatserna till stöd för den kommunala kulturskolan – främja kulturskolans möjligheter att erbjuda barn och unga undervisning av hög kvalitet i kulturella och konstnärliga uttrycksätt, liksom möjligheterna till såväl fördjupning som bredd i undervisningen med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar.

Litteratur och läsfrämjande – Alla i Sverige ska, oavsett bakgrund och med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar, ges möjlighet att utveckla en god läsförmåga och ha tillgång till litteratur av hög kvalitet.

Nationell språkpolitik – Svenska språket ska vara huvudspråk i Sverige. Svenskan ska vara ett komplett och samhällsbärande språk. Den offentliga svenskan ska vara värdad, enkel och begriplig. Alla ska ha rätt till språk: att utveckla och tillägna sig svenska språket, att utveckla och bruka det egna modersmålet och nationella minoritetsspråket och att få möjlighet att lära sig främmande språk.

Arkitektur, form och design – Arkitektur, form och design ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregerat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer, där alla ges goda förutsättningar att påverka utvecklingen av den gemensamma miljön.

Målet ska uppnås genom att hållbarhet och kvalitet inte underställs kortsiktiga ekonomiska överväganden, kunskap om arkitektur, form och design utvecklas och sprids, det offentliga agerar förebildligt, estetiska, konstnärliga och kulturhistoriska värden tas till vara och utvecklas, miljöer gestaltas för att vara tillgängliga för alla, och samarbete och samverkan utvecklas, inom landet och internationellt.

Arkiv – myndigheternas arkiv ska bevaras, hållas ordnade och vårdas så att de tillgodoser: rätten att ta del av allmänna handlingar, behovet av information för rättskipningen och förvaltningen, och forskningens behov.

Kulturmiljö – ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas, människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön, ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser, och en helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas till vara i samhällsutvecklingen.

Film – Utveckling och produktion av värdefull svensk film sker kontinuerligt och i olika delar av landet. Allt fler ser värdefull film som sprids och visas i olika visningsformer i hela landet. Filmavret bevaras, används och utvecklas. Svensk film sprids alltmer utomlands och kvalificerat internationellt utbyte och samverkan sker på filmområdet. Barn och unga har goda kunskaper om film och rörlig bild och ges möjligheter till eget skapande. Jämställdhet och mångfald präglar filmområdet. Filmen bidrar till att stärka yttrandefriheten och det offentliga samtalet.

Bilaga 3: Verksamheter med överenskommelser 2025

Nedan anges vilka överenskommelser som träffades utifrån föregående kulturplan och som kvarstår till och med 2025. Nya överenskommelser ska träffas utifrån Hallands kulturstrategi 2025–2032 och kulturplan 2025–2028.

Scenkonst

Teater och cirkus

- Teater Halland*
- Riksteatern Halland*
- Hallands Bildningsförbund – stöd till amatörteaterföreningar
- Teater Albatross – produktioner
- Teater Dictat – teaterproduktioner, workshoppar och samtal.
- Västsvenska turnerande sommarteatern – gatuteater samt kunskapsplattformen *Public* kring konst och kultur i det offentliga rummet

Musik

- Hallands spelmansförbund – folkmusikarrangemang, dokumentation av låtar från Halland samt utbildning och konserter med ungdomsensemblen *Hallandsfolk*
- Kulturverket – konserter, workshops och mötesplatser för musikintresserade
- Solsidans Kulturförening – kulturevenemang inom olika konstformer och genrer

Kulturarv

- Stiftelsen Hallands länmuseer med Hallands kulturhistoriska museum*
- Stiftelsen Hallands länmuseer – resurscentrum för kulturarv
- Hallands Bildningsförbund – hembygdskonsulent
- Hallands Militärhistoriska Museum – museiverksamhet inklusive publika arrangemang på museet och på krigshistoriskt intressanta platser i länet
- Tjolöholms slott – centrum för kunskap med inriktning Arts and Craft.
- Varbergs Fästning – kulturmiljö
- Världsarvet Grimeton Radiostation – kulturmiljö

Arkiv

- Arkiv Halland*

Bild och form

- Stiftelsen Hallands Länmuseer med Hallands Konstmuseum*
- Konst i Halland vid Stiftelsen Hallands länmuseer - resurscentrum
- Rian designmuseum*
- Konsthallen Hishult – visning av nordisk samtidskonst samt möten mellan konstnärer, konstare och publik.
- Konstliv Halland – arrangera Konstrundan i Halland
- Konstnärernas Kollektivverkstad Varberg – erbjuda verkstad och kursverksamhet
- Mjellby konstmuseum – arena för surrealistisk konst.

- Teckningsmuseet i Laholm – arena för teckningskonst.

Film

- Katrinebergs folkhögskola – resurscentrum för film
- Southern Sweden Film Commission – filmkommissionsverksamhet

Slöjd

- Unnaryds Bonadsmuseum – arena för kunskap om bonadsmåleriet.

Distriktsorganisationer

- Barn- och ungdomsorganisationer,
- funktionshinderorganisationer,
- idrottsorganisationer,
- nykterhetsorganisationer,
- pensionärsorganisationer och
- studieförbund.
  - o Arbetarnas Bildningsförbund (ABF),
  - o Studieförbundet Bilda,
  - o Folkuniversitetet,
  - o Medborgarskolan,
  - o Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet (NBV),
  - o Sensus studieförbund,
  - o Studieförbundet Vuxenskolan och
  - o RF-SISU Halland.
- Samt Hallands Bildningsförbund.

* innebär att verksamheten även får statsbidrag inom ramen för kultursamverkansmodellen.

Diarienummer DNKS230076

Region Halland
Box 517, 301 80 Halmstad
regionen@regionhalland.se
regionhalland.se

**VARBERGS
KOMMUN**

Beslutsförslag
2024-04-24

1 (2)
Dnr: UAN
2024/0143-6

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen
Therése Vidlycke,

10. Kollektivtrafikplan 2025 med utblick 2026–2027, remissvar

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden besluta

1. Godkänna förvaltningens överväganden och översända till kommunstyrelsen som nämndens remissvar i ärendet

Beskrivning av ärendet

Hallandstrafiken har översänt Kollektivtrafikplan 2025 med utblick 2026–2027 för yttrande till Varbergs kommun. Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden har, tillsammans med förskole- och grundskolenämnden, kultur- och fritidsnämnden och hamn- och gatunämnden fått kollektivtrafikplanen på remiss.

Trafikförsörjningsprogrammet sätter ramarna för utvecklingen av kollektivtrafiken i Halland. Utifrån de strategiska val och prioriteringar som finns i programmet arbetar Hallandstrafiken årligen fram en kollektivtrafikplan. Kollektivtrafikplanens syfte är att beskriva hur Hallandstrafiken omsätter målen i trafikförsörjningsprogrammet i verksamheten inom en treårig utblick, exempelvis genom förändringar i trafikutbudet. I kollektivtrafikplanen redovisas också en uppföljning av utvecklingen för ett antal utvalda nyckeltal främst kopplat till marknadsandel, resande, nöjdhet och miljö. Framtagandet av kollektivtrafikplanen sker i dialog med de halländska kommunerna.

Beslutsunderlag

Remissmissiv
Kollektivtrafikplan 2025 med utblick 2026-2027

Övervägande

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen är positiv till Kollektivtrafikplan 2025 med utblick 2026-2027.

POSTADRESS
Varbergs kommun
432 80 Varberg

BESÖKSADRESS
Borgmästaregatan 20

TELEFON
0340-880 00
TELEFAX

ORGANISATIONSNUMMER
212000-1249

E-POSTADRESS
uan@varberg.se
WEBBPLATS
www.varberg.se

En utvecklad kollektivtrafik med tillhörande utbyggd infrastruktur vilket motsvarar det framtida resbehovet är viktig för att Halland fortsatt ska kunna utvecklas hållbart. En ökad möjlighet till arbetspendling ger förutsättningar för regional utveckling, stärkt eller större arbetsmarknad och ökad sysselsättning för alla grupper i samhället. Kollektivtrafiken bidrar till social hållbarhet genom att skapa grundläggande tillgänglighet till samhället och bryta ned fysiska och sociala barriärer och på så sätt stärka integrationen.

Kommunen breddar samverkansområden för gymnasial utbildning och vuxenutbildning. Det är viktigt att det finns förbindelser som skapar goda möjligheter för pendling för elever inom kommunens samtliga samverkansområden.

De trafikförändringar som föreslås inför 2025 bedöms inte påverka tillgängligheten till nämndens verksamheter.

Ekonomi och verksamhet

Förslaget till beslut påverkar inte nämndens ekonomi eller verksamhet

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Tobias Ramstedt
Förvaltningschef

Therése Vidlycke
Utvecklingsstrateg

Protokollsutdrag

Kommunstyrelsen för vidare hantering

**VARBERGS
KOMMUN**

Samhällsutvecklingskontoret
Max Wehlin, 0340-880 00

Remiss

2024-04-22

1 (1)

Dnr: KS 2024/0323-2

Hamn- och gatunämnden,
Förskole- och
grundskolenämnden,
Utbildning- och
arbetsmarknadsnämnden,
Kultur- och
fritidsnämnden

Varbergs kommun
432 80 Varberg

Begäran om yttrande

Ärende

Remiss - Kollektivtrafikplan 2025 med utblick 2026-2027

Diarienummer

KS 2024/0323

Yttrande senast

24 maj 2024

Samhällsutvecklingskontoret

Max Wehlin

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	ORGANISATIONSNUMMER	E-POSTADRESS
Varbergs kommun	Engelbrektsgatan 15, Östra Vallgatan 12 (hiss)	0340-880 00	212000-1249	ks@varberg.se
432 80 Varberg	432 80 Varberg	TELEFAX		WEBBPLATS www.varberg.se

Hallandstrafiken

KOLLEKTIVTRAFIKPLAN 2025 MED UTBLICK 2026–2027

REMISSVERSION 2024-03-28

VI ÄR EN DEL AV

Region Halland

INNEHÅLL

1. Inledning	4
Sammanfattning.....	4
Hur kollektivtrafiken fungerar i Halland	5
Kollektivtrafikens styrande dokument	5
2. Planeringsförutsättningar	7
Halland växer mitt i ett växande sydvästsverige	7
En boenderegion med stor arbetskraftsrörlighet	8
Halland är litet och tätbefolkat	9
Utsläppen från transportsektorn behöver minska	9
Möjlighet till distansarbete påverkar resbehoven.....	10
Hallänningarnas tillgång till kollektivtrafik	11
3. Mål för kollektivtrafiken.....	13
Övergripande mål	13
Agenda 2030	13
Uppföljning och indikatorer.....	13
Övergripande målluppfyllnad	15
Marknadsandel.....	15
Resande	16
Nöjdhet.....	19
Självfinansieringsgrad	20
Miljö.....	21
4. Verksamhetsutveckling - vad vi planerar att göra 2025–2027	22
Genomförda trafikförändringar i tidigare Kollektivtrafikplaner, urval	22
Process för upprättande av Kollektivtrafikplan	23
Generella angreppssätt för trafikutveckling.....	23
Mobilitetsåtgärder	26
Trafikförändringar.....	28
Trafikförändringar 2025	28
Trafikförändringar 2026 – 2027.....	38

Infrastruktur	41
5. Särskild kollektivtrafik	42
Färdtjänst, sjukresor och skolskjuts med personbil.....	42
Planeringsförutsättningar	42
Mål och målluppfyllnad.....	44
Verksamhetsutveckling – Vad vi planerar att göra 2025–2027	46
Skolskjuts med buss	48
Målluppfyllnad.....	48
Verksamhetsutveckling	49
Långsiktig plan för tidtabellskiften	49
6. Bilagor	51
Bilaga 1: Nyckeltal för den allmänna kollektivtrafiken.....	51
Antal resor och produktion per linje 2023.....	51
Resandeutveckling per trafikslag 2010 – 2023.....	53
Bilaga 2: Infrastruktur 2023	54

1. INLEDNING

SAMMANFATTNING

Trafikförsörjningsprogrammet sätter ramarna för utvecklingen av kollektivtrafiken i Halland. Utifrån de strategiska val och prioriteringar som finns i programmet fastställer Driftnämnd Kollektivtrafik årligen en kollektivtrafikplan. Kollektivtrafikplanens syfte är att beskriva hur Hallandstrafiken omsätter målen i trafikförsörjningsprogrammet i verksamheten inom en treårig utblick, exempelvis genom förändringar i trafikutbudet. I kollektivtrafikplanen redovisas även verksamhetens prestanda genom uppföljning för ett antal utvalda nyckeltal främst kopplat till marknadsandel, resande, nöjdhet och miljö.

Framtagandet av Kollektivtrafikplanen sker i dialog med framför allt de halländska kommunerna, men även övriga relevanta aktörer så som Trafikverket, angränsande regioner och kommuner. Kollektivtrafik är ett av flera verktyg för samhällsutveckling. Genom att väga in kollektivtrafiken i bostadsplaneringen, eller andra delar i samhällsplaneringen kan kollektivtrafikens attraktions- och konkurrenskraft öka. För att få fler att resa med kollektivtrafiken krävs samverkande insatser mellan bebyggelse- infrastruktur- och kollektivtrafikplanering. Att få fler att använda kollektivtrafiken i stället för bilen avlastar de centrala delarna av städerna där det idag tidvis finns problem med trängsel. Om fler väljer att utföra sina resor med kollektivtrafik, cykel eller gång i stället för med bil minskas utsläppen, buller och trängsel från persontransporter. Ytor som idag används för parkering och andra transportändamål kan användas till annat för att stärka de urbana kvaliteterna och bidra till utvecklingen av ett attraktivt och hållbart Halland. Ökad framkomlighet och prioritet i gatuutrymmet är en identifierad framgångsfaktor för utvecklingen av framtidens kollektivtrafik. För att detta ska kunna bli verklighet är samverkan och samplanering med de halländska kommunerna av största vikt.

En nyhet för årets Kollektivtrafikplan är att denna tydligare uppmärksammar området mobilitetsåtgärder, vilket är ett samlingsbegrepp för fysiska och beteendepåverkande åtgärder. Denna typ av åtgärder siktar mot att förändra människors attityder och beteenden vilket gynnar ett ökat hållbart resande. Genom att kombinera olika typer av mobilitetsåtgärder, både fysiska (så som utökat trafikutbud och förbättringar i infrastrukturen) och beteendepåverkande (så som prova på-kampanjer och företagsförsäljning) bedöms det hållbara resandet kunna öka.

För 2025 föreslås justeringar i utbudet till en nettokostnad om drygt fem miljoner kronor. För åren 2026 – 2027 beskrivs trafikförslagen mer övergripande, men där dessa tydligt kopplas till färdigställd järnvägsinfrastruktur (dubbelspår Varberg Hamra och Västlänken etapp 1). När kollektivtrafikplanen skickas ut på remiss är de ekonomiska förutsättningarna för 2025 ännu inte fastställda. Starka indikationer finns på att de ekonomiska förutsättningarna för 2025 kommer att vara mycket ansträngda. Med utgångspunkt i detta kommer sannolikt nämnden att få hantera Kollektivtrafikplan 2025 med utblick 2026 – 2027 med varsamhet, så att de förändringar som genomförs är strategiskt långsiktiga och hållbara och ryms inom den ram regionfullmäktige beslutar. Förslagen till förändringar i remissutgåvan speglar en önskvärd utveckling men innebär inte ett löfte om genomförande 2025. Budget avseende verksamhetsåret 2025 beslutas av Regionfullmäktige i juni. Utifrån tilldelad budgetram, tillsammans med omhändertagande av kommunernas synpunkter, fastställs därefter Kollektivtrafikplanen av Driftnämnd Kollektivtrafik i september.

HUR KOLLEKTIVTRAFIKEN FUNGERAR I HALLAND

Enligt lagen om kollektivtrafik, vilken trädde i kraft den 1 januari 2012, ska det i varje län finnas en Regional Kollektivtrafikmyndighet. Ett viktigt syfte med lagen är att skapa bättre samordning mellan kollektivtrafiken och annan samhällsplanering, samt att skapa ett större politiskt inflytande över de strategiska beslut som fattas om kollektivtrafiken. Kollektivtrafikmyndighetens ansvar är regional kollektivtrafik. Med regional kollektivtrafik avses kollektivtrafik som äger rum inom ett län eller som sträcker sig över flera län med huvudsyftet att tillgodose resenärernas behov av resor avsedda för arbetspendling eller annat vardagsresande.

I lagen finns det krav på att det i varje län ska finnas ett Regionalt Trafikförsörjningsprogram och det finns även bestämmelser om vad ett sådant program ska innehålla. Programmet ska bland annat omfatta både en långsiktig strategisk del och en mer konkret beskrivning av kollektivtrafikens omfattning på kortare sikt. Det är Regionstyrelsen som fullgör Region Hallands uppgifter som regional kollektivtrafikmyndighet med tillhörande ansvar för de strategiska kollektivtrafikfrågorna. Hallandstrafiken har som huvuduppgift att ombesörja den operativa planeringen samt driften av kollektivtrafiken. Hallandstrafiken ska årligen besluta om en kollektivtrafikplan som utgår från strategiska val och prioriteringar enligt det Regionala Trafikförsörjningsprogrammet. Via uppdragsavtal har Hallandstrafiken också ansvaret för att upphandla och samordna färdtjänst i de halländska kommunerna, samt sjukresor. Hallandstrafiken utför beställningsmottagning för sjukresor samt färdtjänst (exklusive färdtjänst i Kungsbacka). Hallandstrafiken utför på uppdrag av kommunerna även planering och samordning av skolskjutstrafik.

KOLLEKTIVTRAFIKENS STYRANDE DOKUMENT

REGIONAL UTVECKLINGSSTRATEGI 2035

Det övergripande styrdokumentet i Halland är den Regionala utvecklingsstrategin. I strategin återfinns visionen, Halland – bästa livsplatsen. Den regionala utvecklingsstrategin är en övergripande och långsiktig plan för hur Halland ska utvecklas. Med strategin som kompass och beslutsstöd i en komplex och snabbväxande tid kan olika aktörer i Halland i nästa steg bidra genom sina planer, budgetar, visioner och vägval så att vi tillsammans bygger det samhälle vi vill leva i.

STRATEGI FÖR HÅLLBAR TILLVÄXT 2021 - 2028

Hallands strategi för hållbar tillväxt beskriver hur hela Halland ska växa och utvecklas på ett hållbart sätt, där perspektiven är ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Tillväxtstrategin syftar till att samla och vägleda halländsk genomförandekraft och behöver ägas och bäras av många. Det är genom att samla olika aktörers utvecklingskrafter mot ett gemensamt mål som Halland kan bli en region som växer hållbart. Miljövänliga och energieffektiva transportsätt är en förutsättning för attraktiva livs- och boendemiljöer. I strategin beskrivs vikten av god tillgång till en miljövänlig och energieffektiv kollektivtrafik för att nå skolor, arbetsplatser, aktiviteter, friluftsliv och andra viktiga servicepunkter.

REGIONALT TRAFIKFÖRSÖRJNINGSPROGRAM 2021 - 2025

Det regionala trafikförsörjningsprogrammet beskriver utvecklingen av kollektivtrafiken med utblick mot 2040 – 2050. I programmet finns fastställda mål tillsammans med principer och riktlinjer kring hur kollektivtrafiken ska utvecklas. Programmet inrymmer både en långsiktig och strategisk del och en mer konkret beskrivning av kollektivtrafiken på kortare sikt. I programmet synliggörs det långsiktiga målet om att kollektivtrafiken ska bidra till hög attraktivitet och en hållbar samhällsutveckling. Målet tydliggör hur nära kollektivtrafiken är förenat med samhällsutvecklingen i stort och att kollektivtrafiken i sig inte är ett mål utan ett verktyg.

KOLLEKTIVTRAFIKPLAN

Kollektivtrafikplanens syfte är att, utifrån strategiska val och prioriteringar, beskriva hur Hallandstrafiken omsätter målen i det regionala trafikförsörjningsprogrammet. Här beskrivs det operativa genomförandet, exempelvis linjeförändringar och turutbud för det kommande året med utblick ytterligare två år framåt. Hallandstrafikens vision är att skapa "världens bästa kollektivtrafik – för hallänningarna". Verksamhetens prioriterade mål är att nå en ökad marknadsandel, det vill säga att en större andel ska välja att åka kollektivt jämfört med bilen som färdmedel.

Regional utvecklingsstrategi

Strategi för hållbar tillväxt

Regionalt trafikförsörjningsprogram

Kollektivtrafikplan

2. PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

HALLAND VÄXER MITT I ETT VÄXANDE SYDVÄSTSVERIGE

Halland växer mitt i ett växande sydvästsverige, vilket ställer krav på en välfungerande kollektivtrafik. Pendlingen ökar mellan regioner, kommuner och städerna i och kring Halland, vilket innebär att man i högre utsträckning inte bor och arbetar i samma ort, kommun eller region. En utvecklad kollektivtrafik med tillhörande utbyggd infrastruktur vilket motsvarar det framtida resbehovet är viktig för att Halland fortsatt ska kunna utvecklas hållbart. Idag står vägtrafiken i Halland för den största delen av koldioxidutsläppen, där en stor del av pendlingen sker med bil. En ökad möjlighet till arbetspendling ger förutsättningar för regional utveckling, stärkt eller större arbetsmarknad och ökad sysselsättning för alla grupper i samhället. Kollektivtrafiken bidrar till social hållbarhet genom att skapa grundläggande tillgänglighet till samhället och bryta ned fysiska och sociala barriärer och på så sätt stärka integrationen. När fler väljer kollektivtrafiken framför bilen och kollektivtrafikens marknadsandel ökar, minskar klimatutsläppen och trängseln på våra vägar.

ÖVERGRIPANDE BEFOLKNINGSUTVECKLING

Halland är med sina 342 805 invånare (december 2022) rikets sjunde största län. Befolkningen har ökat med över 65 000 invånare sedan millennieskiftet. Det motsvarar en ökning på 24 procent, vilket gör Halland till landets fjärde mest växande län. Halmstad är länets största kommun med 105 148 invånare (december 2022). I fallande ordning kommer sedan Kungsbacka (85 801 invånare), Varberg (67 800), Falkenberg (47 017), Laholm (26 575) och Hylte (10 464). Många län i Sverige har en större kommun och flera mindre kommuner. Halland sticker ut i detta avseende, då länet har flera jämnstora kommuner, även om det också är stor skillnad mellan länets största och minsta kommun.

Alla Hallands kommuner utom Hylte har haft en positiv befolkningstillväxt sedan millennieskiftet. Men befolkningstillväxten är inte jämnt fördelad över länet. Starkast har utvecklingen varit i Kungsbacka som ökat sin befolkning med 32 procent. I fallande ordning kommer sedan Varberg (29 %), Halmstad (23 %), Falkenberg (21 %), Laholm (17 %) och Hylte (som haft en marginell minskning på under 1 %).

Enligt SCB:s befolkningsprognos kommer Hallands befolkning vara 380 181 invånare år 2040. Det innebär en ökning på 39 938 invånare (eller 11,7 %) jämfört med 2021. Den genomsnittliga årliga befolkningsökningen förväntas vara 2 102 invånare, vilket är en lägre nivå än genomsnittet för perioden 2010 – 2021, då länet hade en årlig tillväxt på 3 618 invånare. Centralt för den demografiska utvecklingen i Halland är att grupperna äldre (65+ år) och äldre (80+ år) kommer öka markant. Samtidigt som den halländska befolkningen förväntas bli äldre förväntas också gruppen barn och unga öka i absoluta tal. Fram till 2050 pekar prognoserna på en fortsatt god utveckling. Befolkningen förväntas växa med 56 000 personer fram till 2050. 21 000 nya arbetsplatser förväntas skapas, 36 000 nya bostäder behöver byggas och den ökande befolkningen innebär 15 000 nya pendlare. Prognoserna är inte en exakt beskrivning av hur utvecklingen kommer se ut. Men de ger en indikation att utvecklingen har varit, är och förväntas fortsätta vara god i Halland.

HALLAND VÄXER MEN I EN LÄGRE TAKT

Den 31 december 2023 hade Hallands län 343 746 invånare. Under året ökade antalet invånare med 946 personer (0,27 procent), vilket var den lägsta ökningen sedan 1996. De senaste två decennierna har ökningstakten varit drygt 3 000 personer per år. Inbromsningen beror på ett minskat barnafödande och ett lägre flyttningsöverskott. Den avtagande ökningstakten under 2023 var inte unik för Hallands län. I Sverige som helhet ökade invånarantalet med drygt 30 000 personer (0,29 procent), vilket var den lägsta ökningen sedan 1999 och mer än en halvering jämfört med 2022. I relation till övriga regioner i Sverige hade Hallands län den sjätte högsta befolkningsökningen under 2023.

EN BOENDEREGION MED STOR ARBETSKRAFTSRÖRLIGHET

Under 2000-talet har antalet kommunöverskridande pendlare till eller från en halländsk kommun ökat från ungefär 42 000 personer till 71 000 personer, en årlig ökning på i genomsnitt nästan 1 400 personer. Totalt har den inomregionala pendlingen fördubblats och den utomregionala ökat med 58 procent. Av de sysselsatta som bor i Hallands län pendlar 32,1 procent över en kommungräns och 21,7 procent över en länsgräns. Utifrån ett regionalt perspektiv är Halland en utpräglad boenderegion i meningen att antalet utpendlare till andra regioner vida överstiger antalet inpendlare från andra regioner. Under 2021 pendlade drygt 16 000 personer till länet samtidigt som drygt 36 000 personer pendlade ut från länet, vilket innebar ett negativt pendlingsnetto överstigande 20 000 personer.

Vid utgången av 2021 bodde det 54 260 pendlare i länet, varav hälften pendlade till en kommun i Västra Götalands län och nästan en tredjedel till en kommun inom länet. Samma år pendlade 16 565 personer från en kommun i ett län utanför Halland till en kommun i Hallands län. Summerar vi de tre flödena uppgår antalet pendlare, som pendlar inom, till eller från länet, till 70 825 personer.

Sett till pendlingsmönster kan Hallands kommuner delas in i två arbetsmarknadsregioner. Halmstad, Laholm och Hylte ingår i Halmstads arbetsmarknadsregion. Falkenberg, Varberg och Kungsbacka delar arbetsmarknad med Göteborg och Mölndals kommuner. Utvecklingen har varit god i båda arbetsmarknadsregionerna, men är starkare i norra Hallands arbetsmarknadsregion sett till jobbtillväxt, befolkningsutveckling, och produktivitet.

Kommun	Inpendlare	Utpendlare	Pendlingsnetto
Kungsbacka	8 433	24 300	-15 867
Varberg	6 486	8 200	-1 714
Falkenberg	4 755	6 297	-1 542
Halmstad	10 569	8 359	2 210
Laholm	2 354	5 511	-3 157
Hylte	1 344	1 593	-249
Halland	16 565	36 884	-20 319

Pendling över kommun- och länsgräns 2021. Källa: SCB

HALLAND ÄR LITET OCH TÄTBEFOLKAT

Halland är Sveriges fjärde minsta län och det sjunde mest befolkade. De förhållandevis korta avstånden mellan olika geografier skapar en god tillgänglighet som bidrar till starka funktionella samband där städernas större arbetsmarknader kompletteras av mindre orter och den halländska landsbygden. Allt eftersom transportsystemen utvecklas och samhället digitaliseras förväntas flerkärnighetens effekter förstärkas i Halland och dess omland.

Halland är också tätbefolkat, totalt bor det 62,1 personer per kvadratkilometer – endast de tre storstadsregionerna är mer tätbefolkade än Hallands län. Som högst är befolkningstätheten utmed kustlinjen i länet, där en stor del av länets befolkning bor.

Av länets befolkning bor 85 procent i en tätort, vilket är bland de högre nivåerna jämfört med övriga regioner i Sverige. Som högst är tätortsgraden i Halmstad kommun där den uppgår till hela 93 procent, vilket kan jämföras med Hylte där endast drygt två tredjedelar av invånarna bor i en tätort. Befolkningstätheten i länets tätorter är förhållandevis låg jämfört med andra snabbväxande regioner och riksgenomsnittet. När en stad respektive tätort växer genom utbredning ökar avstånden mellan olika aktivitetspunkter, vilket riskerar att leda till ett ökat bilberoende. En utbredd bebyggelse försvårar förutsättningarna för en tillgänglig och ändamålsenlig kollektivtrafik.

UTSLÄPPEN FRÅN TRANSPORTSEKTORN BEHÖVER MINSKA

Transportsektorn är den sektor som genererar mest utsläpp i Halland. Inrikes transporter står för 46 procent av länets territoriella utsläpp av klimatgaser, vilket är den sjätte högsta nivån i landet. I Halland har de transportrelaterade utsläppen minskat med 18 procent sedan 2010. Enligt Sveriges klimatpolitiska ramverk ska minskningen fram till 2030 vara minst 70 procent. Med nuvarande minskningstakt kommer Halland endast att ha minskat med 37 procent 2030. För att nå målet krävs en årlig minskningstakt på 8,7 procent de kvarvarande åren av perioden.

Sett till bara koldioxidutsläppen står den halländska transportsektorn för nästan 70 procent av Hallands territoriella utsläpp och personbilstransporterna står för ungefär två tredjedelar av dessa. För att nå de svenska klimatpolitiska utsläppsmålen till 2030 behöver transportsektorns koldioxidutsläpp halveras. Med dagens minskningstakt kommer Halland inte att nå målen.

Samtidigt som Hallands befolkning förväntas växa, fler förväntas pendla mellan jobb och arbete och fler fritidsresor förväntas utföras så måste alltså transportsektorns utsläpp minska. Den utsläppsminskning som har skett i den halländska transportsektorn det senaste decenniet beror inte på minskad trafikintensitet utan på ett ökat kollektivt resande tillsammans med mer energieffektiva transporter, både för privatpersoner och tyngre fordon.

MÖJLIGHET TILL DISTANSARBETE PÅVERKAR RESBEHOVEN

Under Covid-19-pandemin aktualiserades frågan om arbete hemifrån. De systemförändringar som skedde under pandemiåren öppnade också upp för potentialen till resandeminskningar för vissa grupper av den arbetande befolkningen. Möjligheten till distansarbete skiljer sig stort mellan olika näringsgrenar och också delvis mellan könen, där fler kvinnor än män har möjlighet till distansarbete. Exempelvis så har också, föga förvånande, förvärvsarbetande inom offentlig förvaltning och företagstjänster större möjligheter till hedarbete än de som jobbar inom hotell- och restaurangbranschen. Sett till Hallandsnittet så jobbade 41,2 procent av hallänningarna helt eller delvis hemma under SCB:s referensvecka första kvartalet 2021. Jämfört med övriga Sverige så var det den tredje högsta nivån efter Stockholm och Uppsala län.

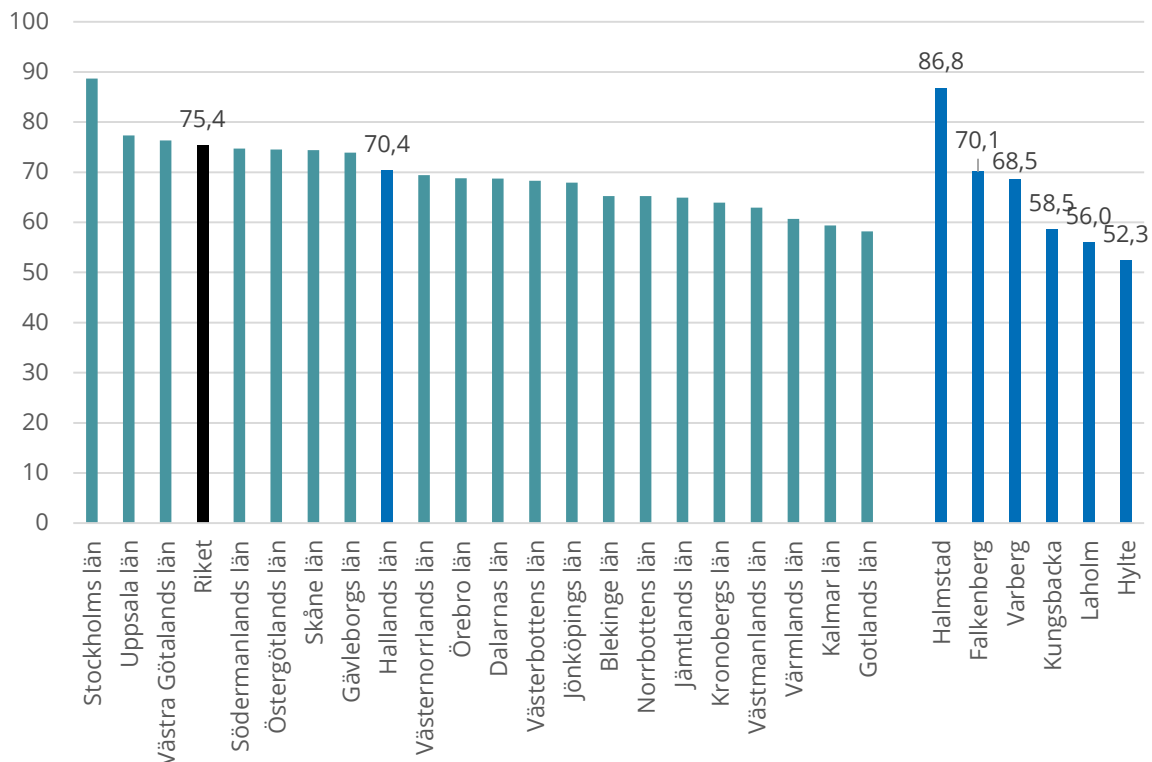
HALLÄNNINGARNAS TILLGÅNG TILL KOLLEKTIVTRAFIK

För att människor ska välja ett kollektivt färdssätt i stället för bilen krävs god tillgång till kollektivtrafiken. Med god tillgång avses både fysisk närhet till en hållplats och avgångar som svarar mot resbehoven.

BOENDE I KOLLEKTIVTRAFIKNÄRA LÄGE

I Halland bor 70,4 procent av befolkningen i närhet av kollektivtrafiken (239 410 personer). På kommunal nivå är variationerna i detta avseende mycket stora. I Halmstad bor närmare 87 procent av invånarna i närhet av kollektivtrafiken. I Kungsbacka uppgår andelen endast till 58,5 procent. Som lägst är andelen i Laholm med 56,0 procent och Hylte 52,3 procent.

I länets tätorter bor 79,7 procent av invånarna i närhet av kollektivtrafiken, vilket är den sjunde lägsta nivån i riket. Den låga placeringen när det gäller kollektivtrafiktillgång i tätort går sannolikt att hänföra till låg befolkningstäthet i länets tätorter samt att en relativt liten andel av befolkningen bor i en större stad, om än i en tätort.

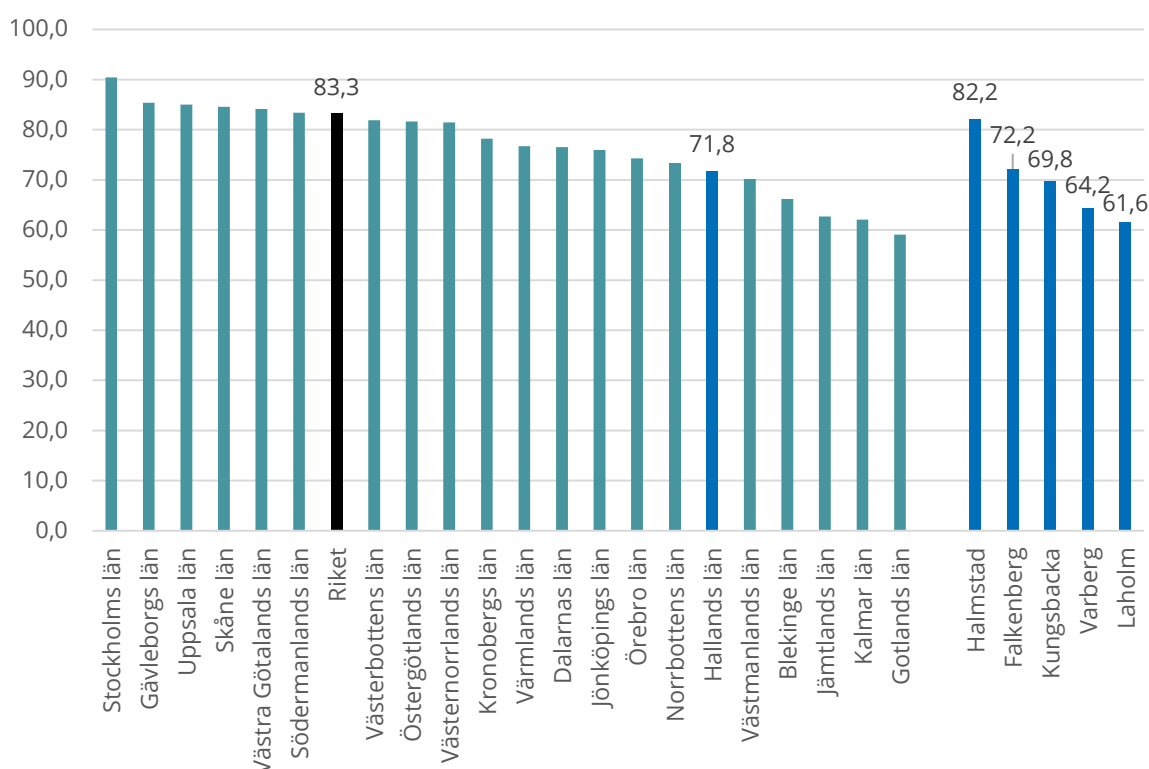

Diagram: Andel av befolkningen boende i närhet (400 m) av kollektivtrafikstation (2021). Endast hållplatser med regelbundna avgångar inkluderas. Källa: SCB

NYBYGGNATIONER I KOLLEKTIVTRAFIKNÄRA LÄGE

Genom att bygga bostäder i kollektivtrafiknära läge ökar tillgången till kollektivtrafik. I Halland har nästan 72 procent av nybyggnationerna 2014–2021 byggts i ett sådant läge. På kommunal nivå är variationerna i detta avseende stora. I Halmstad har mer än fyra av fem nybyggnationer tillkommit i ett kollektivtrafiknära läge. I Kungsbacka uppgår andelen till 69,8 procent, i Varberg till 64,2 procent och i Laholm till 61,6 procent. Hylte kommun finns inte med i redovisningen på grund av för få byggnationer under den aktuella perioden.

Diagram: Andel av nytillkomna bostäder i kollektivtrafiknära läge, totalt 2014 - 2021. Endast hållplatser med regelbundna avgångar inkluderas. Källa: SCB

3. MÅL FÖR KOLLEKTIVTRAFIKEN

ÖVERGRIPANDE MÅL

Hallands strategi för hållbar tillväxt beskriver hur hela Halland ska växa och utvecklas på ett hållbart sätt, där perspektiven är ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Tillväxtstrategin synliggör behovet av miljövänliga och energieffektiva transportsätt för att nå skolor, arbetsplatser, aktiviteter, friluftsliv och andra viktiga servicepunkter, vilket är en förutsättning för attraktiva livs- och boendemiljöer.

Det regionala trafikförsörjningsprogrammet beskriver utvecklingen av kollektivtrafiken med utblick mot 2040 – 2050. I programmet synliggörs det långsiktiga målet om att kollektivtrafiken ska bidra till hög attraktivitet och en hållbar samhällsutveckling. Målet tydliggör hur nära kollektivtrafiken är förenat med samhällsutvecklingen i stort och att kollektivtrafiken i sig inte är ett mål utan ett verktyg. Kollektivtrafikens kortsiktiga mål är att resandet ska öka och vara attraktivt, vilket är tydligt knutet till Hallandstrafikens ansvarsområde.

AGENDA 2030

2016 antog FN Agenda 2030, som omfattar 17 globala hållbarhetsmål med 169 delmål. Dessa mål strävar efter att avskaffa extrem fattigdom, minska ojämlikheter, främja fred och rättvisa samt lösa klimatkrisen. Kollektivtrafiken spelar en nyckelroll i denna förändringsagenda mot ett hållbart samhälle. Hallandstrafiken integrerar dessa mål i sitt miljö- och klimatarbete och redovisar årligen resultat och utveckling. Inom miljö- och klimatarbetet fokuserar verksamheten på mål 3 God hälsa och välbefinnande, mål 10 Minskad ojämlikhet, mål 11 Hållbara städer och samhällen och mål 13 Bekämpa klimatförändringarna. Kollektivtrafiken bidrar positivt till dessa mål genom att främja fysisk aktivitet, minska ojämlikheter, skapa hälsosammare städer och minska utsläppen av växthusgaser.

UPPFÖLJNING OCH INDIKATORER

HALLAND SKA VARA EN MER ATTRAKTIV, INKLUDERANDE OCH KONKURRENSKRAFTIG REGION		
Mål	Indikatorer	Följs upp i
Regionförstoring genom utveckling av kollektivtrafik och infrastruktur, såväl söderut som norrut. Fortsatt arbete för goda förbindelser med Stockholm	Restid/turtäthet till Stockholm, Göteborg, Malmö och Helsingborg –mät punkt Halmstad och Varberg	Uppföljning till Tillväxtstrategin
Utvecklade former för samverkan och samplanering mellan kollektivtrafik, infrastruktur, samhälls- och bebyggelseplanering		Uppföljning till Tillväxtstrategin
Attraktiva stadsmiljöer med mötesplatser som främjar företagsamhet, innovationer och kultur	Deltagande och publik vid ett urvalstrategiskt utvalda arrangemang och mötesplatser. Huspriser i Halland	Uppföljning till Tillväxtstrategin

En koldioxidneutral ekonomi och fossiloberoende transporter

Andel förnyelsebar energi, Koldioxidutsläpp

Uppföljning till Tillväxtstrategin

KOLLEKTIVTRAFIKEN I HALLAND SKA BIDRA TILL HÖG ATTRAKTIVITET OCH EN HÅLLBAR SAMHÄLLSUTVECKLING

Mål	Indikatorer	Följs upp i
Kollektivtrafikens marknadsandel av totaltresande ska vara minst 30% år 2030.	Resandestatistik	Kollektivtrafikplanen
Kollektivtrafiken ska bidra till positiv ekonomisk utveckling genom att bidra till tillväxt genom arbetsmarknadsförstoring	Skattekraft, Flyttningsöverskott från övriga Sverige till Hallands län.	Uppföljning till Tillväxtstrategin
Trafikintäkterna från resenärerna ska utgöra minst 60 procent av trafikkostnaderna baserat på det totala utbudet av den allmänna kollektivtrafiken i Halland sett över en längre tidsperiod	Biljettintäkter och trafikkostnader	Hallandstrafikens ekonomiska redovisning
Kollektivtrafiken ska drivas med fossilfri bränslen	Utsläppsnivåer fordonsdatabas FRIDA	Kollektivtrafikplan
Kollektivtrafikstråken i stadsbusstrafiken ska vara tillgänglighetsanpassade år 2025	Antal och procentandel av hållplatser i stadsbusstråken per stad	Hållplatsregister Hallandstrafiken
Hållplatser/bytespunkter med mer än 20 påstigande per dygn ska vara tillgänglighetsanpassade år 2025	Antal och procentandel tillgänglighetsanpassade hållplatser med mer än 20 påstigande	Hållplatsregister Hallandstrafiken
Kollektivtrafiken ska uppfattas som trygg och säker	Utifrån frågor i Kollektivtrafikbarometern	Kollektivtrafikplan

RESANDET MED KOLLEKTIVTRAFIK SKA ÖKA OCH VARA ATTRAKTIVT

Mål	Indikatorer	Följs upp i
Högst 1,5 som restidskvot för busstrafik i kollektivtrafikstråk	Restidskvoter	Kollektivtrafikplan
Högst 0,8 som restidskvot för tåg	Restidskvoter	Kollektivtrafikplan
Resandeökning delmål	Resandestatistik per linje och totalt	Kollektivtrafikplan
Nöjd kund	Kollektivtrafikbarometern	Kollektivtrafikplan
Nöjd invånare	Kollektivtrafikbarometern	Kollektivtrafikplan

ÖVERGRIPANDE MÅLUPPFYLLNAD

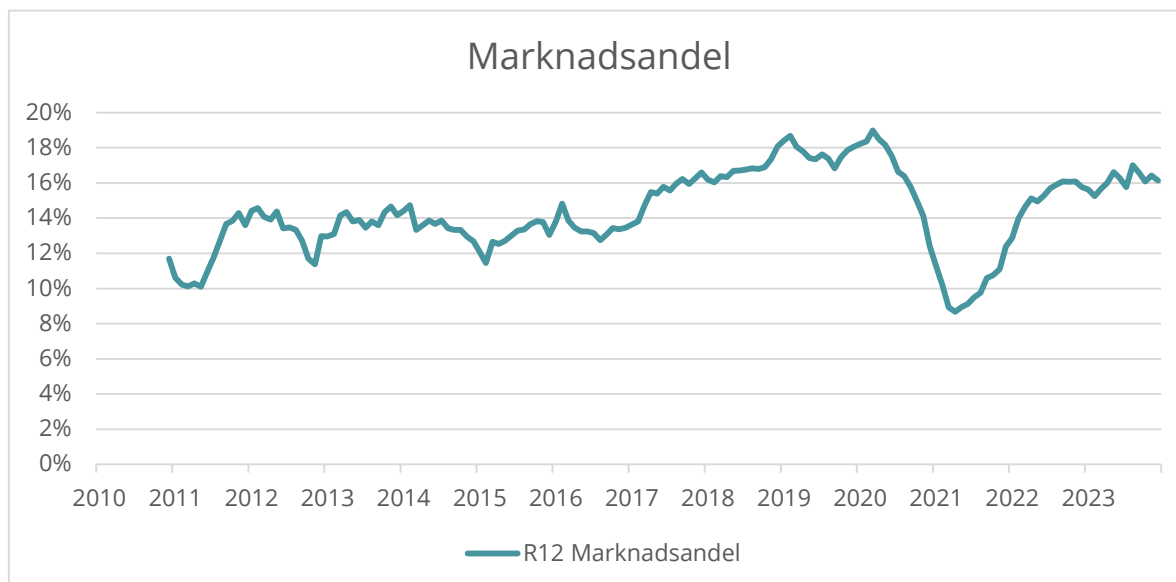
Under 2023 navigerade Hallandstrafiken genom ett föränderligt ekonomiskt klimat som påverkade hallänningarnas sätt att leva och resa. För att säkra en hög grad av kostnadseffektivitet och samtidigt upprätthålla en attraktiv, pålitlig och användarvänlig kollektivtrafik har resursanvändningen noggrant övervakats.

Nyckeltal	2019 utfall	2020 utfall	2021 utfall	2022 utfall	2023 utfall	2024 mål	2030 mål
Marknadsandel (%)	18,1	12,4	12,4	15,8	16,2	18,1	30,0
Antal resor (milj)	20,0	12,1	11,2	18,1	18,7	20,0	39,0
Nöjdhet (%)							
• Kund	59,6	61,5	55,0	59,5	62,4	62,7	80,0
• Allmänhet	51,5	53,5	48,9	51,0	54,1	55,6	70,0
• Senaste resan	80,5	78,8	78,2	79,2	80,5	82,9	90,0
Självfinansieringsgrad (%)	55,9	33,4	37,4	52,9	51,9	53,0	60,0
Fossilfria bränslen (%)*	99,6	99,8	100	100	100	100	100

*exklusive Krösatåg

MARKNADSANDEL

Marknadsandelen uppgick till 16,2 procent under 2023 vilket är högre än 2022 på 15,8 procent. Trots tidigare framgångar efter pandemin med stark återhämtning och en återgång mot tidigare nivåer av marknadsandel så möter kollektivtrafiken nu utmaningar som bromsar ökningstakten.

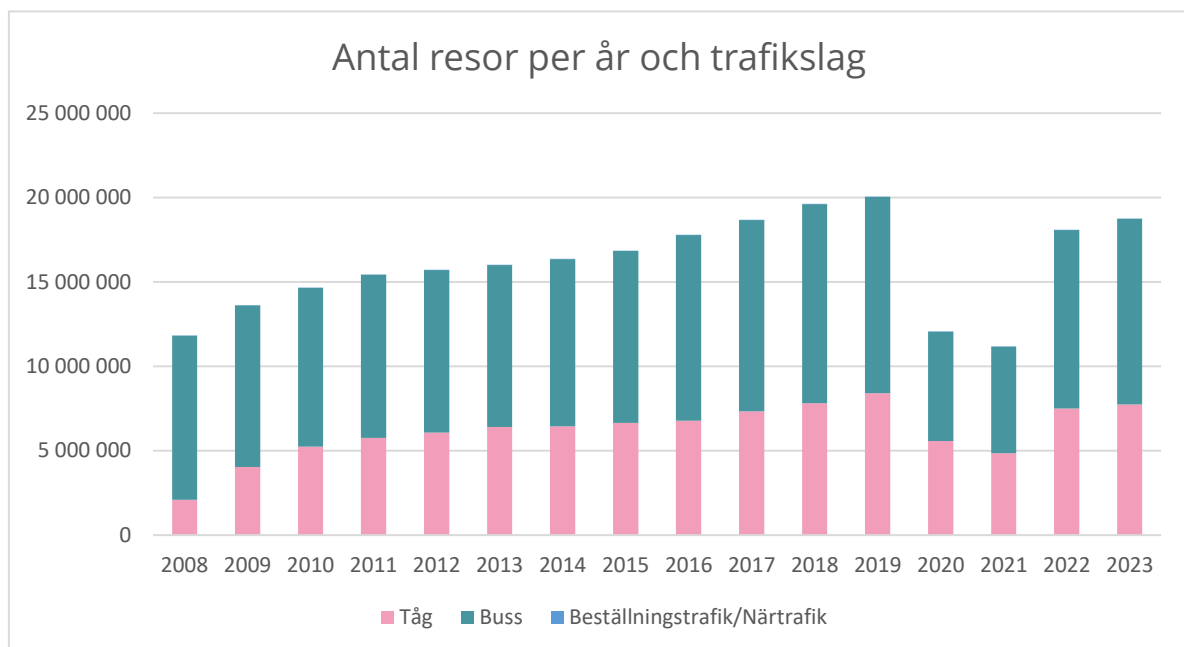

RESANDE

Resandet fortsätter gradvis att återhämta sig och uppgick till 18,7 miljoner resor under 2023, vilket utgör en ökning med 3,6 procent jämfört med 2022.

Det har skett en viss justering när det gäller fördelningen mellan olika trafikslag under 2023. Bussresorna står för 58,8 procent, tågresorna för 41,1 procent, och beställningstrafik/närtrafik utgör 0,1 procent. Denna fördelning indikerar en subtil förändring jämfört med 2022, där bussresor har ökat och tågresor har minskat något. Banarbeten under delar av 2023 har påverkat denna förändring, då vissa resenärer har valt alternativa färdmedel för att anpassa sig till de tillfälliga störningarna inom tågtrafiken.

TÅGTRAFIK

Tågtrafiken i Halland innefattar Västkustbanan med Öresundståg, Västtåg Kungsbacka – Göteborg (Kungsbackapendeln), Västtåg Varberg – Göteborg (Hallandståg) och Pågatåg. Utöver Västkustbanan trafikeras Halmstad-Nässjö järnväg med Krösatåg på sträckan Halmstad – Jönköping/Nässjö samt Viskadalsbanan som trafikeras med Västtåg på sträckan Varberg – Borås.

Under 2023 genomfördes över 7,7 miljoner tågresor i Halland, en ökning med 3,3 procent jämfört med 2022. Ökningen härleds till att 2023 har varit ett år utan direkt påverkan från pandemin, vilket har skapat förutsättningar för återhämtning av resandet. Trots perioder med infrastrukturarbete fortsätter tågtrafiken att återhämta sig efter pandemin. Särskilt noterbart är ett stort banarbete mellan Göteborg och Mölndal under sommaren 2023, som påverkade resandet med både Öresundståg och Västtågen. Dessa perioder av infrastrukturarbeten ledde till att en del resenärer valde alternativa färdmedel, vilket påverkade mängden resenärer och resmönster. Ytterligare nämnvärda infrastrukturarbeten under 2023 var färdigställandet av

dubbelspår mellan Ängelholm och Maria, med påverkan då det under en längre period krävdes byte till buss för resor till och från Helsingborg.

Av totalen om 7,7 miljoner tågresor står Öresundståg för 4,5 miljoner resor vilket är i paritet med 2022.

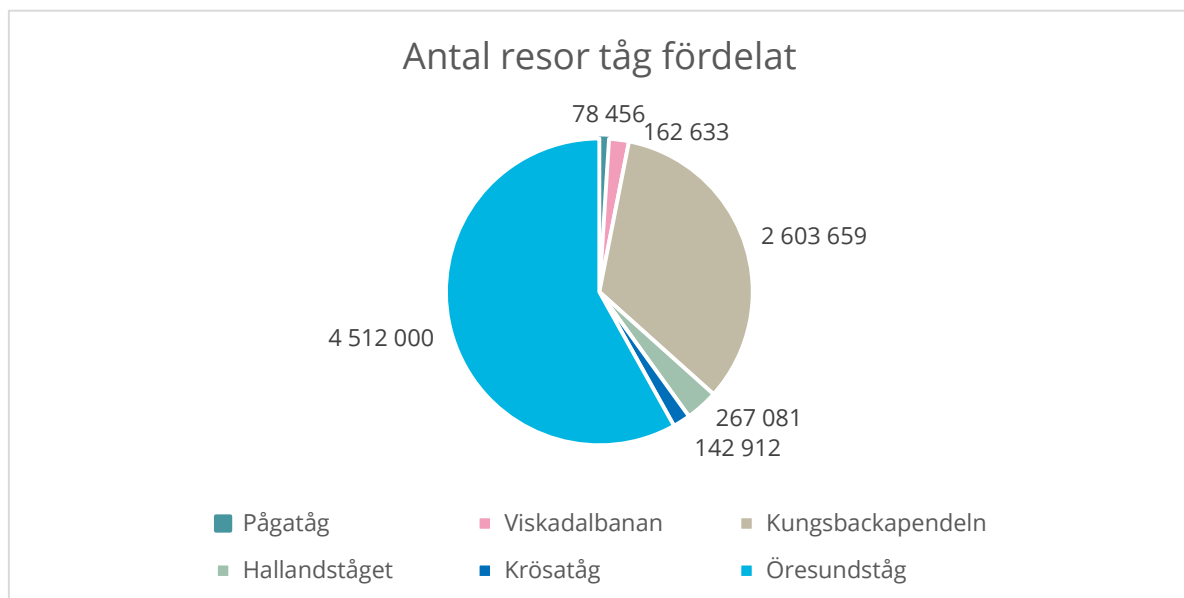
Resandet med Västståg mellan Kungsbacka och Göteborg (Kungsbackapendeln) mäts från och med 2017 med kundräkningssystem. Kundräkningssystemet innebär att det finns sensorer i varje dörrpar som räknar antalet på- och avstigande. 2023 genomfördes över 2,6 miljoner resor med Väststågen mellan Kungsbacka och Göteborg (Kungsbackapendeln), en ökning med 6,7 procent jämfört med 2022.

Även resandet med Väststågen mellan Varberg och Borås (Viskadalsbanan) mäts från och med 2017 med kundräkningssystem. Under 2023 uppgick resandet till 162 633 resor, en ökning med 104,3 procent jämfört med 2022. Viktigt att notera är att Viskadalsbanan rustades upp under perioden augusti 2021 till augusti 2022 och trafiken utfördes med ersättningsbuss.

Krösatåg på Halmstad – Nässjö järnväg nådde 142 912 resor 2023, vilket är en ökning med 1,2 procent vid jämförelse med 2022.

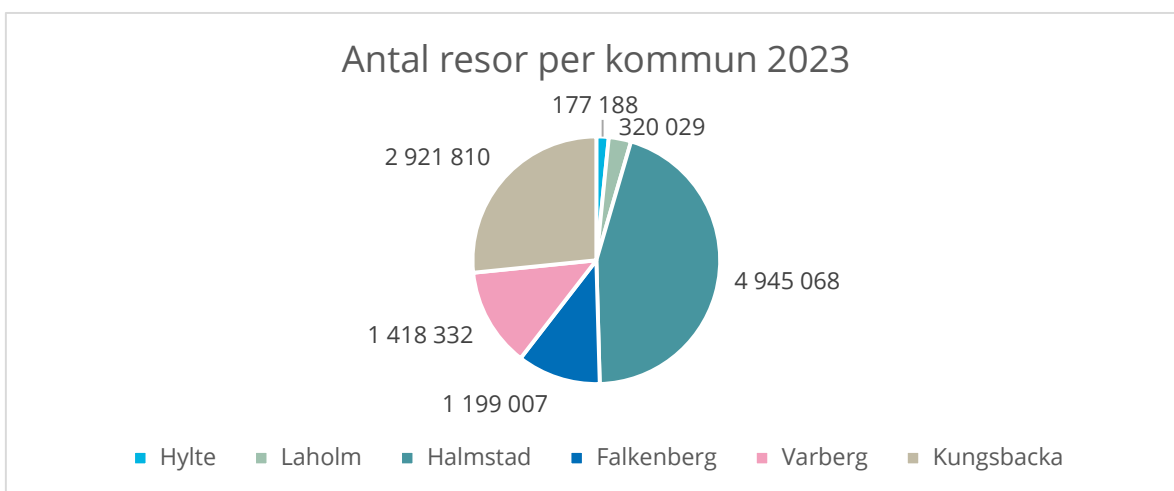
Pågatåg nådde 78 456 resor 2023, 23 procent lägre än 2022 vilket i stort beror på järnvägsarbete mellan Ängelholm och Helsingborg med längre perioder av inställd tågtrafik.

Väststågen Varberg – Göteborg (Hallandståg) uppgick till 267 081 resor 2023, vilket är 21,6 procent högre vid jämförelse med 2022.

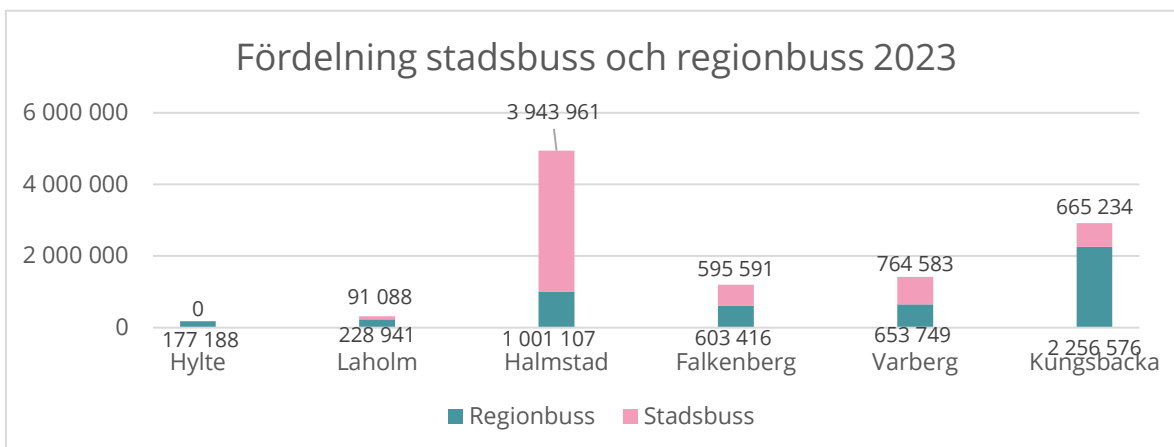

BUSSTRAFIK

Busstrafiken i Halland är en viktig del av regionens kollektivtrafiksystem och spelar en central roll för invånarna. Hallandstrafiken har flera anlitade trafikföretag vilka utför trafiken, där bussföretaget Nobina utför huvuddelen av resorna. Resandet med busstrafik i Halland nådde 2023 strax under 11 miljoner resor vilket är 3,8 procent högre än 2022. Av dessa 11 miljoner resor tillskrivs 4,9 miljoner resor regionbuss och 6,1 miljoner stadbusstrafik. Fördelningen mellan kommuner skiljer sig i resandemängd där Halmstad står för en stor del av den totala busstrafiken.

Inom Hallandstrafiken fördelas resandet mellan stadsbuss och regionbuss för att effektivt täcka olika transportbehov. Stadsbussen erbjuder lokal service och optimala förbindelser inom tätorter som Halmstad, medan regionbussen knyter samman olika delar av regionen för att möjliggöra smidiga resor över större avstånd. Denna fördelning möjliggör anpassning till olika resenärers behov och skapar ett mångsidigt kollektivtrafiksystem.

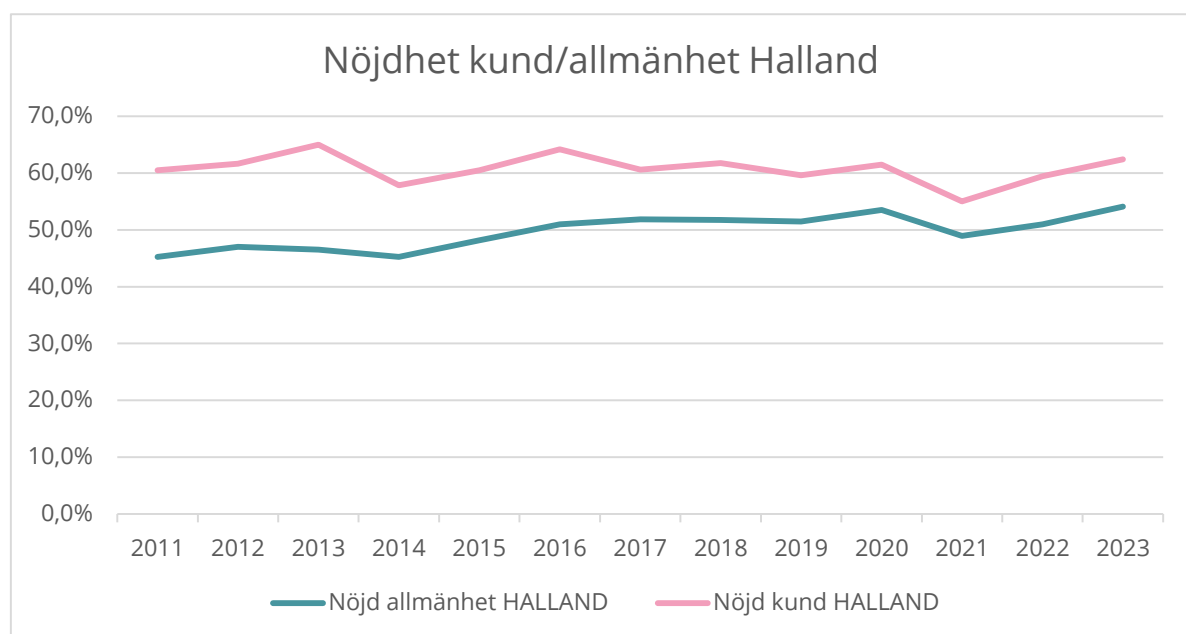

NÖJDHET

Kollektivtrafikbarometern är en branschgemensam undersökning bland både allmänhet och kunder som används för att mäta kundnöjdhet. Med kunder avses de som använder kollektivtrafiken minst varje månad, medan allmänheten inkluderar alla respondenter i Halland, både kunder och icke-kunder. Kollektivtrafiken i Kungsbacka kommun, där Västtrafik har utförandeansvar, ingår i bedömningen.

För en framgångsrik och hållbar verksamhet är kundnöjdhet inom kollektivtrafiken av avgörande betydelse. Hallandstrafiken strävar kontinuerligt efter att förbättra resenärernas upplevelse genom att tillhandahålla pålitliga och effektiva tjänster. Under 2023 visar resultaten att 62,4 procent av kunderna är nöjda med Hallandstrafiken, medan 54,1 procent av allmänheten känner detsamma. Den aktuella undersökningen avslöjar också att hela 80,5 procent av hallänningarna är nöjda med sin senaste resa.

Inom kollektivtrafiken spelar kundnöjdhet en avgörande roll eftersom den återspeglar hur invånare som använder kollektivtrafikens tjänster uppfattar bolaget som helhet. Faktorer som punktlighet, komfort, säkerhet och trygghet har direkt påverkan på kundupplevelsen och är därmed kritiska för att upprätthålla och öka nöjdheten.

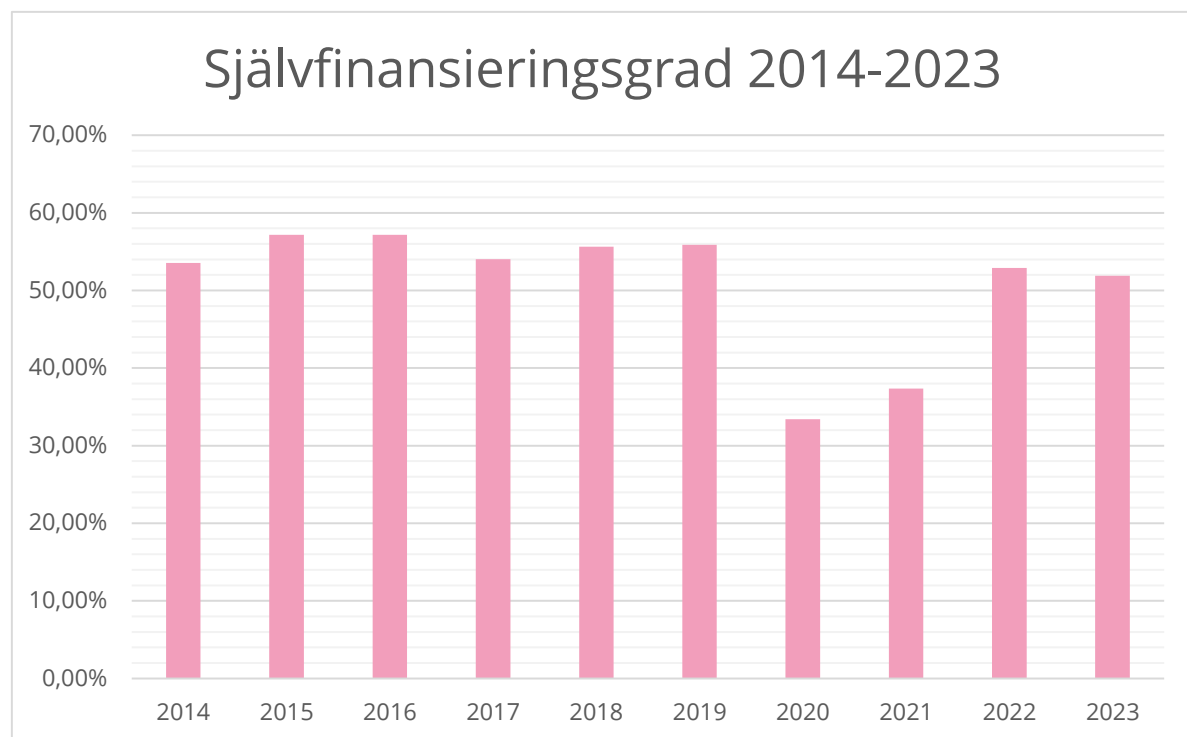

SJÄLVFINANSIERINGSGRAD

Kostnaderna för den allmänna kollektivtrafiken fördelas mellan resenärerna och Region Halland. Målet enligt det regionala Trafikförsörjningsprogrammet är att trafikintäkterna ska utgöra minst 60 procent av kostnaden för kollektivtrafiken baserat på det totala utbudet av den allmänna kollektivtrafiken i Halland sett över en längre tidsperiod.

Trafikintäkternas andel av trafik kostnaderna (självfinansieringsgraden) har under många år varit god i Halland och för 2019 var den 56 procent. Pandemin har därefter kraftigt påverkat Hallandstrafikens verksamhet i form av minskat resande och biljettintäkter. Samtidigt upprätthöll Hallandstrafiken kollektivtrafiken under hela pandemin utifrån dess grundläggande samhällsfunktion för resa till skola eller arbete utan risk för trängsel och ökad smittspridning.

En hög självfinansieringsgrad indikerar att utbudet är anpassat efter efterfrågan, det vill säga att trafiken utförs vid de tider då resbehovet är som störst.

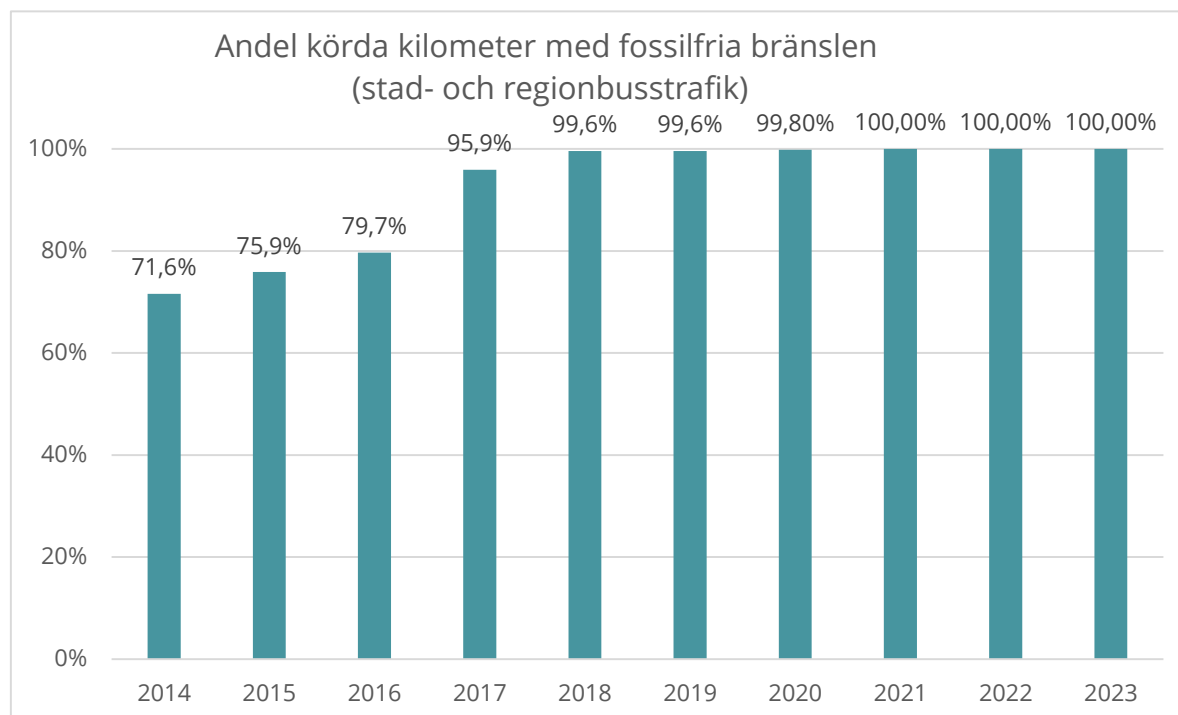

MILJÖ

För att uppnå de regionala och nationella klimatmålen är kollektivtrafiken av avgörande betydelse för att etablera ett hållbart transportsystem. Positiva effekter av hållbart resande inkluderar renare stadsmiljöer med mindre föroreningar och minskat buller. Hallandstrafiken arbetar aktivt utifrån mål om ett minskat klimatavtryck. Detta kan ske genom avtalskrav vilka främjar drivmedelsutvecklingen och övergången till fossilfria drivmedelsalternativ.

Det finns risker relaterade till tillgänglighet och eventuella ändringar i skattetrycket på biodrivmedel, vilket kan påverka framtida kostnader. Hallandstrafiken strävar efter att fortsätta utvecklingen mot minskad miljöpåverkan genom att öka antalet resenärer, effektivisera resandet och investera i nya teknologier för att skapa en ännu mer hållbar kollektivtrafik.

Mål	Indikatorer/Uppföljning
Kollektivtrafiken ska drivas med fossilfria bränslen	Utsläppsnivåer - fordonsdatabas FRIDA
Ökad elektrifiering inom busstrafiken	Antal elbussar - fordonsdatabas FRIDA
Energianvändning per km. (kWh/km)	kWh/km - fordonsdatabas FRIDA
Energianvändning per personkm (kWh/pkm)	kWh/person km - fordonsdatabas FRIDA
Energianvändning (MWh)	Totalt MWh - fordonsdatabas FRIDA

4. VERKSAMHETSUTVECKLING - VAD VI PLANERAR ATT GÖRA 2025–2027

GENOMFÖRDA TRAFIKFÖRÄNDRINGAR I TIDIGARE KOLLEKTIVTRAFIKPLANER, URVAL

2015

- Nytt stadsbusslinjenät Kungälv
- Förtätning av regionbussstråk

2016

- Ny Pågatågstrafik Halmstad-Helsingborg
- Nytt stadsbusslinjenät Varberg

2017

- Nytt Västtåg Varberg - Göteborg, dubbeltur morgon/eftermiddag
- Utökad trafik Västtåg Varberg-Borås (Viskadalsbanan)
- Utökad trafik Halmstad stadsbusstrafik

2018

- Utökad trafik HNJ-banan (3-årigt testprojekt)
- Fler Västtåg Varberg - Göteborg, en ny dubbeltur morgon/eftermiddag
- Utökad trafik Västtåg Kungälv-Göteborg (Kungälvpendeln)
- Etapp 2 Resecentrum Halmstad, justerat stadsbusslinjenät

2019

- Fler Västtåg Varberg - Göteborg, två nya dubbelturer mitt på dagen
- Utökad trafik Västtåg Kungälv-Göteborg (Kungälvpendeln)
- Fler helgturer på HNJ-banan (3-årigt projekt)

2020

- Ny stadsbusstrafik i Laholm
- Utökning av linje 10 Falkenberg med ett fordon
- Fler turer till och från Ullared, brytning av linje 555 i Ullared
- Fler turer på Västtågen Kungälv-Göteborg, förlängd kvartstrafik på vardagar och halvtimstrafik på helger
- Förändrad linjesträckning linje 10 och 50 i Halmstad, snabbare resa till och från Vallås

2021

- Utökad trafikutbud tillhörande "testperiod HNJ" med fler turer under vardagar samt helger kvarstår inom Tågplan 2021, inkluderat busslinje 417 Hylte - Landeryd.
- Utökad trafikutbud på linje 62 till och från Söder i Halmstad

2022

- Danmarkstågen med Öresundståg gör uppehåll vid Åsa station under lördagar och söndagar. Trafikförändringen innebär inga förlängda restider till/från stationer söder om Varberg.
- Utökad utbud inom testperiod HNJ avslutas

2023

- Omfördelning av produktion. Utökad trafik linje 225 Laholm - Båstad station. Ny busslinje 430 Torup - Hyltebruk. Fler direkturer Harplinge - Halmstad. Ny körväg busslinje 350 via Heberg, förlängd linje 509 till Eftra. Fler turer till Kungsäter med linjerna 661 och 664. Linje 741 inom Tölå Ängar i Kungälv.

2024

- Tågtrafik. Fler Öresundståg kväll- natt och helg. Tre nya avgångar med Västtåg Varberg - Göteborg per vardag och riktning. Västtåg Varberg - Borås, en avgång per vardag och riktning söndag - fredag.
- Stad- och regionbusstrafik. Utökade öppettider och förstärkt utbud i kollektivtrafikstråken. Utökning linje 509 Falkenberg.
- Stadsbusstrafik. Kungälv, trafikering av Björkris och badhuset. Varberg, förändrad linjedragning Träslövsläge. Halmstad, justerad linjesträckning linje 2

PROCESS FÖR UPPRÄTTANDE AV KOLLEKTIVTRAFIKPLAN

Utifrån de strategiska val och prioriteringar som finns i det regionala trafikförsörjningsprogrammet arbetar Hallandstrafiken årligen fram en Kollektivtrafikplan. Planens syfte är att beskriva hur Hallandstrafiken omsätter målen i trafikförsörjningsprogrammet i verksamheten, exempelvis genom trafikförändringar. Framtagandet av Kollektivtrafikplanen sker i dialog med framför allt de halländska kommunerna, men även övriga relevanta aktörer så som Trafikverket och angränsande regioner och kommuner. Detta då en förutsättning för att skapa en attraktiv och hållbar kollektivtrafik är samverkan och samplanering där samhälls-, bebyggelse-, infrastruktur- och kollektivtrafikplanering går hand i hand.

Kollektivtrafikens förmåga att ställa om verksamheten påverkas av långa ledtider. Hallandstrafikens trafikplaneringsprocess utgår från Kollektivtrafikplanen som utgör navet i utvecklingen av den halländska kollektivtrafiken. Trafikplaneringsprocessen sträcker sig över minst 1,5 år, det vill säga från det att arbetet påbörjas till tidigast genomförande av beskrivna trafikförändringar. Hallandstrafiken ansöker om tåglägen i april hos infrastrukturägaren Trafikverket för den tågtrafik som planeras genomföras från tidtabellsskiftet i december. I trafikavtalen inom busstrafiken är ledtider främst förknippat med investeringar i fordon samt rekryteringsbehov. Med bakgrund i den långa tidsperioden förutsätts god framförhållning i samtliga delar av processen.

GENERELLA ANGREPPSSÄTT FÖR TRAFIKUTVECKLING

VI UTGÅR FRÅN ATT RESBEHOV STYR UTVECKLINGEN AV KOLLEKTIVTRAFIKEN

Den grundläggande trafikutvecklingsprincipen är att resbehoven ska styra utvecklingen av kollektivtrafiken i Halland med huvudsakligt fokus på arbets- och studiependling samt annat vardagsresande. I områden med stort befolkningsunderlag finns ett större utbud av kollektivtrafik och i mer glesbefolkade områden är utbudet mindre. En kontinuerlig översyn av utbudet i kollektivtrafiken i förhållande till resbehov utgör en naturlig del av trafikplaneringsprocessen. Alla invånare i Halland har tillgång till någon form av kollektivtrafik och som lägsta nivå erbjuds grundläggande resmöjligheter genom närtrafik. Samordning av samhällsfinansierade trafikformer i glesbygd kan därtill utgöra ett komplement till den allmänna kollektivtrafiken och skapa fler resmöjligheter i områden med begränsat resandeunderlag.

Utgångspunkten för lågfrekvent resande är att linjer med en kostnadstäckningsgrad mindre än 30 procent, eller ett resande som understiger fyra personer per tur, ska vara föremål för översyn. Frigjorda resurser kan omfördelas till andra delar av kollektivtrafiksystemet där nyttan förväntas bli större för fler resenärer.

VI ERBJUDER KOLLEKTIVTRAFIK I OLIKA FORMER

Strategin för den allmänna kollektivtrafiken i Halland är att koncentrera resurser till stråk där förutsättningar för ökat resande är goda. För att stödja en socialt hållbar utveckling kompletteras detta med grundläggande resmöjligheter för hela länet. Eftersom Halland är en del av flera lokala och regionala arbetsmarknader innebär detta att det inte finns en generell kollektivtrafiklösning som gäller för hela Halland. I Halland är det olika transportbehov som behöver tillgodoses beroende på om det är i norr och söder, utmed kusten eller i inlandet.

VI GENOMFÖR SATSNINGAR INOM TÅGTRAFIKEN

Tågtrafiken på Västkustbanan är en bidragande faktor till att befintliga arbetsmarknader växer. Tågtrafiken möjliggör goda resmöjligheter mellan lokala och regionala arbetsmarknader. För att tågtrafiken ska uppfattas som attraktiv är det nödvändigt att restiderna är korta. En tågtrafik som ska klara målet om korta restider måste vara snabb och det är mycket svårt att uppnå om samma tågtrafik även ska stanna på alla stationer längs järnvägen. Därmed behöver det erbjudas parallella trafiksystem med olika hastighet och uppehållsbild. Det är också av vikt att utforma tidtabellerna utifrån taktfasta intervaller med avgångar på samma minuttal varje timme, vilket skapar enkelhet och tydlighet för resenärerna. Att hela Halland är väl integrerat i stora arbetsmarknader är på lång sikt avgörande för Hallands förmåga att vara en attraktiv region.

VI GENOMFÖR SATSNINGAR I BUSSTRAFIKEN

Halland växer och inte minst i de större tätorterna. Detta gör att mängden trafik ökar vilket leder till att det blir trängre på vägarna. Att förbättra framkomligheten för kollektivtrafiken är viktigt för att den fortsatt ska vara ett attraktivt val. För att skapa en attraktiv busstrafik för resenärerna finns det ett antal parametrar som är viktiga att beakta: avgångstider, restider, pålitlighet och enkelhet. En god turtäthet skapar flexibilitet och innebär att kollektivtrafiken kan användas för arbets- och studiependling samt annat vardagsresande.

VI UTGÅR FRÅN ETT HELA RESAN-PERSPEKTIV

Hela resan-perspektivet innebär att planera för resenärens resa från dörr till dörr i stället för att enbart titta på den enskilda resan med buss, tåg eller annat kollektivt färdmedel.

Den miljömässiga dimensionen på hållbarhet innebär att kollektivtrafiken kan bidra till att minska användningen av fossila bränslen och ökad energieffektivitet om bilister övergår till att resa kollektivt.

Utifrån det sociala hållbarhetsperspektivet är det viktigt att göra kollektivtrafiken tillgänglig för personer med funktionsnedsättning, det handlar om att samplanera kring infrastruktur och hållplatser. För att kunna planera för framtiden följs också den halländska utvecklingen för ett jämlikt transportsystem. Det innebär konkret att det ska vara en självklarhet för alla att kunna välja att resa kollektivt oavsett kön, ålder, etnicitet, funktionsnedsättning eller socio-ekonomisk

bakgrund. Det gäller exempelvis äldre resande med rullator, personer med funktionsnedsättning, barn och unga samt resande med barnvagn.

Den ekonomiska dimensionen av hållbarhet innebär för kollektivtrafiken att möta efterfrågan med ett lämpligt utbud samtidigt som kollektivtrafiken ska bidra till en arbetsmarknadsförstoring som i sin tur bidrar till ekonomisk tillväxt. Den allmänna upphandlade kollektivtrafiken ska kännetecknas av att den bedrivs med hög effektivitet och med företagsekonomiska hänsyn. Genom att prioritera kundorientering, ökat resande och effektiv resursanvändning blir det möjligt att långsiktigt bygga ut kollektivtrafiken.

VI ÄR MED KUNDEN HELA RESAN

Med våra produkter och tjänster är vi med kunden genom hela resan. Från att kunden identifierar ett resbehov till efter avslutad resa. För att fler ska välja kollektivtrafiken behövs kunskap om vad Hallandstrafiken erbjuder. Vi arbetar därför med löpande kommunikation för att öka kännedomen och kunskapen om vårt erbjudande. Hallandstrafikens kundtjänst och butiker finns tillgängliga för att stötta kunden.

Biljettsortimentet har blivit tydligare, och zonerna färre. Detta förenklar för kunden att hitta rätt biljett. Försäljningskanalerna utvecklas med målet att förenkla för kunden att köpa biljett. Hallandstrafiken arbetar för en nära relation med de olika trafikföretagen. Detta för att kunden ska få ett bra bemötande och relevant information under sin resa.

Om allt inte går som det ska behöver kunden information om hur det påverkar resan. Hallandstrafiken lägger stor vikt vid att förbättra och utveckla informationen vid trafikstörningar. Här krävs samarbete mellan flera parter. Efter resan finns Hallandstrafikens kundtjänst och reklamationshandläggare tillgängliga för att hantera frågor och synpunkter. Hallandstrafiken ska se till att kunden känner sig trygg. Kunden ska nå sitt mål, och om något går fel så agerar vi snabbt. Hallandstrafiken ska alltid se till att kunden har den kunskap som behövs. När kunden behöver hjälp erbjuder vi den.

VI FÖRBÄTTRAR SAMVERKAN OCH SAMPLANERING MED BERÖRDA INTRESSEENTER

Kollektivtrafik är ett av flera verktyg för samhällsutvecklingen. För att få fler att resa med kollektivtrafiken krävs samverkande insatser mellan bebyggelse- infrastruktur- och kollektivtrafikplanering. Att få fler att använda kollektivtrafiken i stället för bilen avlastar de centrala delarna av städerna där det idag tidvis finns problem med trängsel. Om fler väljer att utföra sina resor med kollektivtrafik, cykel eller gång i stället för med bil minskas utsläppen, buller och trängsel från persontransporter. Dessa transportsätt ger dessutom vardagsmotion vilket i sin tur kan leda till ett friskare liv. Ytor som idag används som parkeringsplatser och för andra transportändamål kan användas till annat för att stärka de urbana kvaliteterna och bidra till utvecklingen av den hållbara, trivsamma staden. För att detta ska kunna bli verklighet är samverkan och samplanering med de halländska kommunerna av största vikt.

VI SER BEHOV AV FORTSATT INVESTERINGAR I INFRASTRUKTUREN

Investeringar i infrastrukturen kommer att krävas, framför allt på järnvägen men även på våra vägar genom att prioritera kollektivtrafiken i gatuutrymmet. Infrastrukturinvesteringar är en mycket viktig del i arbetet med en fortsatt utvecklad kollektivtrafik och helt avgörande för att kollektivtrafiken ska uppfattas som attraktiv. Eftersom Halland växer och resbehovet ökar är det viktigt att peka ut och genomföra nödvändiga infrastrukturinvesteringar, inte minst på Västkustbanan vilket är viktigt för hela Hallands utveckling.

MOBILITETSÅTGÄRDER

Mobilitetsåtgärder är ett samlingsbegrepp för fysiska och beteendepåverkande åtgärder som möjliggör eller gynnar ett hållbart resande. De beteendepåverkande åtgärder som ingår i begreppet är åtgärder som siktar mot att förändra resenärers attityder och beteenden. Det handlar om mjuka åtgärder som påverkar resebeteende och val av färdstätt, såsom kampanjer och information.

Syftet är att minska bilanvändandet genom att skapa en överflyttning till gång, cykel och kollektivtrafik. Mobilitetsåtgärderna kan exempelvis vara kampanjer för att främja gång, cykel och kollektivtrafik, informationskampanjer, prova-på-erbjudanden med mera. Det handlar också om att förenkla köpflöden i Hallandstrafikens försäljningskanaler, samt att göra biljettsortimentet mer attraktivt.

Genom att kombinera olika typer av mobilitetsåtgärder, både fysiska (så som utökat trafikutbud och förbättringar i infrastrukturen) och beteendepåverkande, kan den totala effekten förstärkas jämfört med om åtgärderna skulle ha genomförts var för sig. Detta visar på vikten av samarbete och att bygga för kollektivtrafiken.

PROVA-PÅ KAMPANJER

Under 2024 har Hallandstrafiken återupptagit arbetet med Prova-på kampanjer. I ett första steg riktas erbjudandet till utvalda bostadsområden, där det finns bra kollektivtrafik och en potential för ett ökat resande. Insatserna kommer följas upp och utvärderas för att utvecklas vidare.

Här är samarbete med kommunerna viktigt för att identifiera lämpliga bostadsområden med potential för att öka det kollektiva resandet.

ERBJUDANDE NYINFLYTTAD

Hallandstrafiken ser en potential i att erbjuda nyinflyttade möjligheten att prova kollektivtrafiken. Som nyinflyttad till Halland, eller en ny kommun, befinner man sig i ett förändringsfönster där man är mer öppen för nya sätt att göra saker. Man är då mer mottaglig för olika mobilitetsåtgärder.

FÖRETAGSFÖRSÄLJNING

Hallandstrafiken erbjuder idag olika företagslösningar, som företag och organisationer kan erbjuda sina anställda för att främja kollektivt resande både i tjänsten och till arbetet.

Befintliga kunder kommer fortsätta bearbetas för att öka det kollektiva resandet inom företagen. Nya företag kommer kontaktas för att erbjudas olika erbjudanden, som exempelvis prova-på kampanjer. En ny företagsportal kommer lanseras för att underlätta för företagen att administrera sina biljetter.

TILLGÄNGLIGGÖRA OCH SYNLI GGÖRA KOLLEKTIVTRAFIKEN

Hallandstrafiken bedriver kontinuerligt olika påverkanskampanjer och informationsinsatser, samt utvecklar både biljettsortiment och försäljningskanaler för att tillgängliggöra och synliggöra kollektivtrafiken och möjligheten att välja kollektivtrafiken framför bilen.

Ska kollektivtrafikens marknadsandel gentemot bilen öka behöver Hallandstrafiken satsa både på nyrekrytering av kunder, samt att befintliga kunder använder kollektivtrafiken för fler resor i sin vardag. Hallandstrafikens erbjudande behöver vara attraktivt och fler behöver känna att de vill genomföra den livsstilsförändring som krävs för att bli en kollektivtrafikresenär.

Hallandstrafiken riktar därför insatserna både mot att fler ska välja kollektivtrafiken för sina resor till arbete och skola, men även för sina resor på fritiden.

TILLKÖP KOMMUNER

Kollektivtrafiklagen medger att kommuner själva finansierar ett utbud som är av bättre kvalitet eller billigare för resenären än vad regionen tillhandahåller. Hallandstrafiken erbjuder samtliga kommuner, med undantag för Kungsbacka (tillköp görs hos Västtrafik), olika tillköp av biljetter. Tillköpen innebär generellt att resenären reser avgiftsfritt eller med reducerat pris under hela eller delar av trafikdygnet. Tillköpen omfattar; skolbiljetter, seniorbiljetter, ungdomsbiljetter och det som kallas kommunbiljetter. Kommunbiljetter är tillköp som Varberg, Falkenberg och Halmstad kommun gör för ordinarie periodbiljetter. Kommunerna betalar en del av priset för periodbiljetten, vilket sänker priset för längre resor inom kommunen. Dessa periodbiljetter har blivit populära och gör att det kostar lika mycket att resa från/inom/till ytterområde i kommunen som att resa en kort resa inom stadszonen. Tillköpen som kommunerna gör stimulerar resandet med kollektivtrafiken och bedöms medföra att bilresandet inom kommunen blir lägre än vad det annars skulle varit.

TRAFIKFÖRÄNDRINGAR

TRAFIKFÖRÄNDRINGAR 2025

För 2025 föreslås justeringar i utbudet till en nettokostnad om drygt fem miljoner kronor. Beslut om budget avseende verksamhetsåret 2025 beslutas av Regionfullmäktige i juni. Utifrån tilldelad budgetram, tillsammans med omhändertagande av kommunernas synpunkter, fastställs därefter Kollektivtrafikplanen av Driftnämnd Kollektivtrafik.

	Objekt	Beskrivning
1	Tågtrafik	Västtåg Kungsbacka – Göteborg (Kungsbackapendeln), fler avgångar vardagar
2	Stadsbusstrafik	Utökade öppettider och förstärkt utbud i kollektivtrafikstråk
3	Regionbusstrafik	Utökade öppettider och förstärkt utbud i kollektivtrafikstråk
4	Närtrafik	Utvecklad Närtrafik 2.0
5	Stadsbusstrafik Falkenberg	Ny stadsbusslinje Tröingedal och Dals ängar
6	Regionbusstrafik Varberg	Översyn av regionbusstrafiken i nordost och sydost

OBJEKT 1 - TÅGTRAFIK

BAKGRUND

Väststågen mellan Kungsbacka och Göteborg (Kungsbackapendeln) är av avgörande betydelse för utbytet mellan Kungsbacka och Göteborg samt mellanliggande orter. Resandet med Kungsbackapendeln har haft en strak återhämtning efter pandemin.

SYFTE

Syftet med trafikförändringen är att stärka Kungsbackapendelns roll i det västsvenska tågssystemet genom fler avgångar. Trafikförändringen följer av Västtrafik beslutad Handlingsplan Tåg 2028 - en plan vilken beskriver succesiva trafikförändringar fram till tidpunkt när Västlänken öppnar för trafik.

Genom att köra fler turer med lokaltåg på sträckan Kungsbacka – Göteborg avlastas det storregionala tågssystemet Öresundståg och det regionala tågssystemet Västtåg Varberg - Göteborg (Hallandståg). De nya avgångarna bedöms bidra till cirka 25 000 nya resor per år.

Genomförandet av objektet förutsätter att Västtrafik beslutar om genomförande av utökning för sin andel av trafiken.

TRAFIKFÖRÄNDRING

Nya avgångar föreslås från Kungsbacka:

- Ny avgång 13.04 Måndag - Fredag
- Ny avgång 13.34 Måndag - Fredag

Nya avgångar innebär en sammanhållen kvartstrafik från Kungsbacka under tiderna 05.19 – 09.49 samt 13.04 – 18.49.

Nya avgångar föreslås från Göteborg:

- Ny avgång 13.00 Måndag – Fredag
- Ny avgång 13.30 Måndag – Fredag

Nya avgångar innebär en sammanhållen kvartstrafik från Göteborg under tiderna 05.45 – 09.45 samt 13.00 – 18.45.

OBJEKT 2 – STADSBUSSTRAFIK ÖPPETTIDER OCH UTBUD

BAKGRUND

För att skapa goda förutsättningar för kollektivtrafiken behöver den ses utifrån ett hela resan-perspektiv. Det innebär att planera för resenärens resa från dörr till dörr i stället för att enbart titta på den enskilda resan med buss, tåg eller annat kollektivt färdmedel.

För att tillgodose hela resan-perspektivet behöver stadsbusstrafikens huvudlinjer i stort innehålla samma öppettider som tågtrafiken. I stadsbusstrafiken är det framför allt under kvällstid det saknas anslutande bussavgångar kopplat till tågens ankomst- och avgångstider. De huvudlinjer som idag har en uttalad koppling till tågen, genom linje 1 i Falkenberg och linje 1 i Laholm, har idag samma öppettider som tågtrafiken. Resterande huvudlinjer inom stadsbusstrafiken avslutas tidigare än tågtrafiken. Stadsbusstrafikens huvudlinjer är de linjer vilka trafikerar i lokala kollektivtrafikstråk (se kapitel 5 Regionalt Trafikförsörjningsprogram).

SYFTE

Objektets syfte är att utöka öppettiderna inom stadsbusstrafikens huvudlinjer för anpassning till tågens ankomst och avgångar utmed Västkustbanan, med följd att "hela-resan" kan erbjudas med kollektivtrafiken. Objektet syftar även till att öka trafikutbudet inom stadsbusstrafikens huvudlinjer på helger, med mål att erbjuda kollektiva resor under hela trafikdygnet i stråken.

TRAFIKFÖRÄNDRING

För att tillgodose likställda öppettider inom stadsbusstrafiken och tågtrafiken krävs en kraftig utökning av utbudet. Ett första steg mot att likställa trafikslagen gjordes inför trafikår 2024. Utifrån de olika stråkens förutsättningar och med beaktning av de utökningar som gjordes inför trafikår 2024 föreslås en fortsatt utökning av utbudet enligt följande fördelning:

- Halmstad, 1 dubbeltur måndag till torsdag, 6 dubbelturer lördag, 6 dubbelturer söndag.
- Falkenberg, 1 dubbeltur måndag till torsdag, 3 dubbelturer fredag, 3 dubbelturer lördag, 3 dubbelturer söndag.
- Kungsbacka, 6 dubbelturer måndag till fredag, 8 dubbelturer lördag, 6 dubbelturer söndag.

OBJEKT 3 - REGIONBUSSTRAFIK ÖPPETTIDER OCH UTBUD

BAKGRUND

För att skapa goda förutsättningar för kollektivtrafiken behöver den ses utifrån ett hela resan-perspektiv. Perspektivet innebär att planera för resenärens resa från dörr till dörr i stället för att enbart titta på den enskilda resan med buss, tåg eller annat kollektivt färdmedel.

Regionbusstrafikens huvudlinjer trafikerar i starka respektive mycket starka stråk. Enligt det regionala trafikförsörjningsprogrammet ska stråk som bedöms vara mycket starka inneha ett lägsta utbud på 24 dubbelturer per vardag. I stråk som klassas som starka är utgångspunkten att minsta utbud ska bestå av 18 dubbelturer per vardag.

Vid genomförd analys av öppettider och utbud har det identifierats skillnader mellan huvudlinjer inom regionbusstrafiken. Då resbehov fortsatt är dimensionerande för utbud och turtäthet är det inte heller rimligt med samma utbud på alla huvudlinjer. Öppettiderna föreslås tydligare anpassas, dels efter tågens öppettider, dels efter en nivå som är rimlig utifrån behovet av arbets- och studiependling samt annat vardagsresande. Det finns idag stora skillnader mellan huvudlinjerna i stråken, främst under lördagar och söndagar.

SYFTE

Objektets syfte är att öka antalet resmöjligheter på huvudlinjerna i de starka respektive mycket starka stråken. Förslaget innebär en utbyggd helgtrafik genom fler turer på lördagar och söndagar samt utökade öppettider.

TRAFIKFÖRÄNDRING

Inriktningen är att resenärer ska erbjudas resmöjlighet till kommunhuvudorten senast klockan 06:00 på vardagar, 08:00 på lördagar och 09:00 på söndagar. Inriktningen är även att öppettider för regionbusstrafik på huvudlinjer ska synkas med ankomst för sista tågavgången utmed Västkustbanan.

Behovet av en fortsatt utbyggd kollektivtrafik är stor, för att uppnå beskriven inriktning krävs en kraftig utökning av utbudet. Ett första steg mot att uppnå detta gjordes inför trafikår 2024. Utifrån de olika stråkens förutsättningar och med beaktning av de utökningar som gjordes inför trafikår 2024 föreslås en fortsatt utökningen av utbudet enligt följande fördelning:

- Linje 324, 1 dubbeltur måndag till torsdag, 1 dubbeltur söndag.
- Linje 350, 1 dubbeltur måndag till fredag.
- Linje 351, 1 dubbeltur måndag till fredag, 1 dubbeltur lördag, 1 dubbeltur söndag.
- Linje 401, 1 dubbeltur måndag till fredag.
- Linje 555, 1 dubbeltur måndag till fredag, 1 dubbeltur söndag.
- Linje 651, 1 dubbeltur måndag till fredag, 1 dubbeltur lördag, 1 dubbeltur söndag.
- Linje 652, 1 dubbeltur måndag till torsdag, 1 dubbeltur lördag, 1 dubbelturer söndag.
- Linje 615, 1 dubbeltur måndag till fredag.

OBJEKT 4 – NÄRTRAFIK 2.0

BAKGRUND

Alla invånare i Halland har tillgång till kollektivtrafik och utbudet grundas utifrån identifierat resbehov. I glesbefolkade områden, såsom på landsbygden, är utbudet mindre men alla erbjuds grundläggande kollektivtrafik där lägsta nivån utgörs av Närtrafiken. Närtrafik ska därmed verka som ett komplement till den allmänna kollektivtrafiken genom att utanför utpekade stråk bidra till en social – och ekonomiskt hållbar transportförsörjning i områden där det aldrig eller sällan går någon buss. Detta sker genom samverkan och samordning mellan den allmänna och särskilda kollektivtrafiken.

SYFTE

Principerna för Närtrafik ses över med inriktning att skapa en attraktiv trafiklösning som förutom att vara ekonomiskt och socialt hållbar, också ska vara tydlig ut mot våra kunder. För att Närtrafiken ska vara attraktiv behöver resevillkoren vara enkla att förstå, likväl bokningsförfarande och visering.

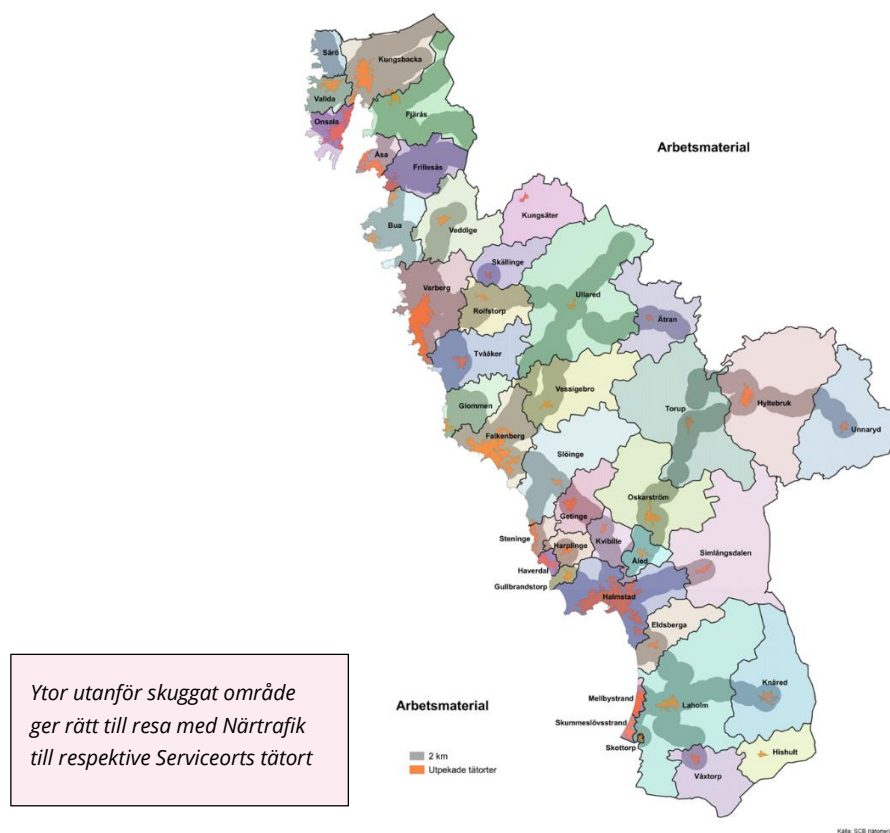
TRAFIKFÖRÄNDRING

- Närtrafik erbjuds idag till orter/samhällen enligt, till delar, subjektiva bedömningar. I respektive kommuns översiktsplan pekats orter ut som anses vara av strategisk betydelse, även kallade serviceorter/utvecklingsorter. Förslaget innebär att Närtrafikhållplatser placeras i tätorter vilka av kommunen pekats ut som serviceort/utvecklingsort.
- För närvarande är följande serviceorter utpekade per kommun:
  - **Kungsbacka** – Anneberg, Frillesås, Kungsbacka, Onsala, Särö, Åsa, Vallda, Gottskär, Fjärås Kyrkby/centrum.
  - **Varberg** – Bua, Kungsäter, Rolfstorp, Tvååker, Varberg, Veddige, Skällinge.
  - **Falkenberg** – Falkenberg, Glommen, Slöinge, Ullared, Vessigebro, Ätran.
  - **Halmstad** – Getinge, Halmstad, Kvibille, Oskarström, Simlångsdalen, Steninge, Haverdal, Gullbrandstorp, Harplinge, Åled, Trönninge, Eldsberga.
  - **Hylte** – Unnaryd, Torup, Hyltebruk.
  - **Laholm** – Laholm, Knäred, Hishult, Veinge, Våxtorp, Skummeslövsstrand, Mellbystrand, Skottorp.
- Närtrafik erbjuds idag till de som har två kilometer till en busshållplats, alternativt bor inom två kilometer men det saknas en avgång plus/minus en timme från önskad avresetid. Detta resulterar i att idag har resenär ibland rätt till Närtrafik och ibland inte. I förslaget för kommande Närtrafik tas bara hänsyn till om du har mer än två kilometer till en busshållplats som trafikeras av en huvudlinje eller övrig linje med god turtäthet. Stöd

för invånarna kan därmed enkelt ges via digitala kartor. Det blir på detta sätt väldigt tydligt om resenär är berättigad eller inte att beställa Närtrafik.

- I dagsläget går Närtrafik att boka under helgfria vardagar mellan kl. 08-17 (08-22 i Laholms kommun). Närtrafiken utförs med serviceresefordon som i första hand ska vara tillgänglig den särskilda kollektivtrafiken (färdtjänst, sjukresor och skolskjuts). Utifrån den aspekten kommer möjligheten att boka närtrafik utgå från tillgängligheten till lediga fordon. Detta innebär att under perioder av lågtrafik inom den särskilda kollektivtrafiken görs fordonen tillgängliga till den allmänna kollektivtrafiken genom Närtrafik. Detta säkerställer den ekonomiska hållbarheten vilket tillsammans med beskrivna förbättringar skapar en produkt vilken tydligare går att kommunicera.
- För en attraktiv Närtrafik behöver beställning och visering vara enklare. Idag behöver resenär ringa och beställa sin resa per telefon. Genom att utveckla nuvarande plattform/app för Serviceresor skapas möjligheten att boka och avboka resor digitalt. Valmöjligheten att ringa in för att boka sin resa kommer dock kvarstå.

KARTA

Kartbild Närtrafik 2.0, tidigt utkast/arbetsmaterial

OBJEKT 5 – STADSBUSSTRAFIK FALKENBERG

BAKGRUND

Linje 1 går mellan Falkenbergs bussterminal och tågstationen med ett utbud som är anpassat för byten till och från samtliga Öresundståg. Linje 2 är en huvudlinje som går mellan Skrea och Glommen via Hjortsberg, bussterminalen och Skogstorp. Dessa två huvudlinjer står för majoriteten av resandet i stadsbusstrafiken. Tillsammans med övriga stadsbussar samt huvudregionbussar erbjuds majoriteten av tätortens invånare hållbara resor med bra turutbud.

Falkenbergs stad har stor tillväxt av bostadsområden varav vissa ligger geografiskt utanför linjelagd kollektivtrafik. I områden som Tröingedal etableras det skola och bostäder som hamnar någon kilometer utanför befintlig trafikerad hållplats.

Falkenberg kommuns remissvar inom upprättandet av Kollektivtrafikplan 2024: *“Falkenberg genomför nu sin största investering någonsin, utbyggnad av ny stadsdel Tröingedal med tillhörande grundskola (fyra paralleller, F-9) och idrottshall. Inflytt påbörjas till hösttermin 2025. I denna första etapp ingår även bostäder (ca 200–400, merparten i flerbostadshus), förskola samt en större parkyta. Bara skolan i sig kommer vara en målpunkt för arbetspendling då runt 190 personer kommer ha sin arbetsplats här. Detta sammantaget borde motivera en utbyggnad av stadsbusslinjenätet hit”.*

SYFTE

Objektets syfte är att tillgodose allmän kollektivtrafik till nya områden i kommunen genom koppling till centrum, och dessutom skapa utökade anslutningar till tågstationen.

TRAFIKFÖRÄNDRING

För att tillgodose ett grundutbud av allmän kollektivtrafik föreslås att en ny stadsbusslinje etableras i Tröingedal och Dals Ängar med koppling till och från centrum och sedermera även tågstationen. Detta innebär:

- 12 dubbelturer måndag till fredag och 5 dubbelturer lördag.
- Öppettider motsvarande övriga stadsbusslinjer i Falkenberg.

Trafikförändringen innebär tillkommande fordon. Leveranstiden för nya fordon är osäker varför trafikstart av objektet inte kan specificeras. Inriktningen är trafikstart under första delen av 2025.

God tillgänglighet till kollektivtrafiken och hög standard på våra hållplatser är viktiga förutsättningar i skapandet av en attraktiv kollektivtrafik. Objektet förutsätter fortsatt samplanering där investeringar i väginfrastrukturen inkluderat nya hållplatser kan komma att krävas. Parallellt med ny linje till och från Tröingedal påbörjar Hallandstrafiken och Falkenbergs kommun en större översyn av stadsbusslinjenätet under 2024.

Karta

Förslag till linjedragning inkluderat exempel på tillkommande hållplatslägen.

OBJEKT 6 – REGIONBUSSTRAFIK VARBERG

BAKGRUND

Regionbusstrafik utanför kollektivtrafikstråken styrs till stor del av skolelevers resor till och från studier. Regionbusstrafik har synergier med skolskjuts för att kostnadseffektivt möta grundskolebehovet och samtidigt kunna erbjuda möjlighet till arbets- och gymnasiependling. Linjer utanför kollektivtrafikstråken i Varberg har under de senaste åren justerats endast i mindre omfattning.

Varberg kommuns remissvar inom upprättandet av Kollektivtrafikplan 2024: *"Utanför de starka stråken efterlyser också Varberg satsningar mer i närtid. Kommunen önskar att den lösning för ändrad trafik på buss 660 till Dagsås och Sibbarp som föreslagits av invånare och utredare på Hallandstrafiken genomförs...". "Ett annat exempel på behov som Varbergs kommun ser är utökad trafik till Veddige via Trönninge-Lindberg-Tofta och fortsatt utveckling av trafiken i de nordöstra delarna av kommunen. Samt även att Hallandstrafiken utökar samarbetet med Västtrafik för att få bussförbindelser mellan Kungsäter-Horred".*

SYFTE

Syftet med objektet är att tillgodose delar av Varbergs serviceorters växande behov av hållbara resor. Objektet ska bidra till att stärka kollektivtrafikens attraktionskraft där resurser omfördelas till andra delar av kollektivtrafiksystemet där nyttan och användningen bedöms vara större.

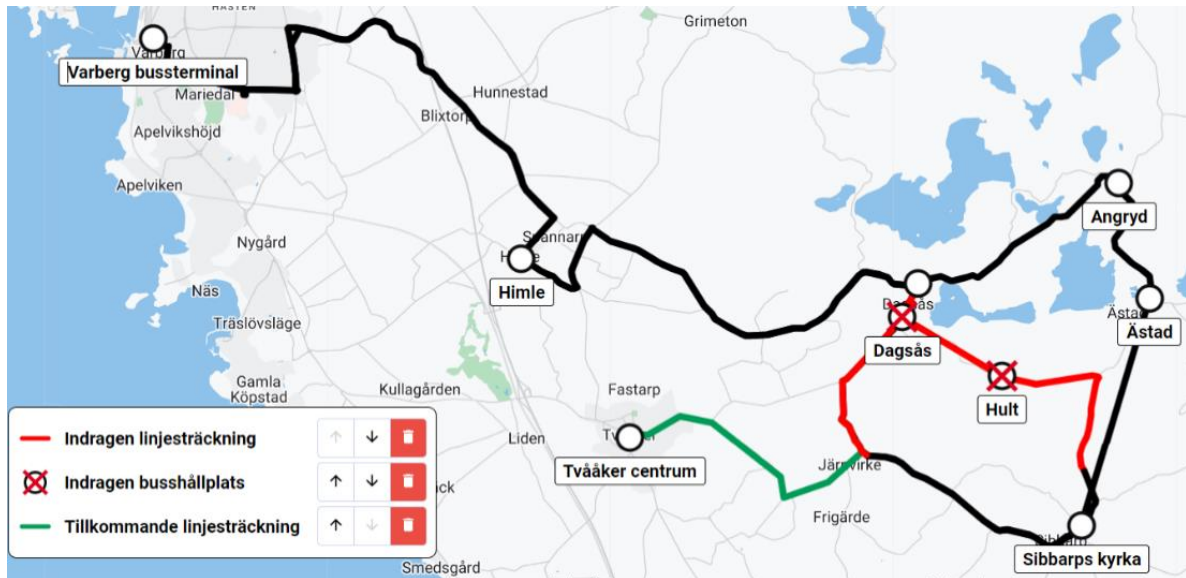

TRAFIKFÖRÄNDRING

- Ny förbindelse skapas mellan Tvååker och Sibbarp vidare till Ästad. Trafikobjektet innebär justerad linjesträckning samt förlängning av befintlig linje 660 till Tvååker.
- Linje 661 Varberg – Karl Gustav trafikeras idag av en dubbeltur per lördag. Turerna förlängs att starta och avslutas i Kungsäter.

Hallandstrafiken har påbörjat utredning av regionbusslinjer inom Viskadalsstråket inkluderat busslinjer till och från Kungsäter. Ett förslag som utretts innebär en ny busslinje mellan Kungsäter och Veddige, via Derome. En linje vilken kopplas till tågstationen i Veddige som då möjliggör byten till Västtåg utmed Viskadalsbanan. Linjen möjliggör även hållbara resor mellan, av kommunen utpekade, två serviceorter. Hallandstrafiken ser behov av fortsatt analys av trafikobjektet utifrån samplanering mellan kollektivtrafiken och kommunens bostads- och bebyggelseplanering för att gynna en hållbar samhällsutveckling.

KARTA

Förslag ny linjesträckning 660.

TRAFIKFÖRÄNDRINGAR 2026 – 2027

I följande avsnitt ges en övergripande beskrivning av förslag till trafikförändringar inom kollektivtrafikplanens utblick 2026 - 2027.

BEHOV AV FORTSATT UTBYGGD TÅGTRAFIK

För att kunna nå målbilden om 30 procent marknadsandel 2030 behöver tågtrafiken fortsatt stärkas. Det finns fortsatt en stor potential att kunna attrahera nya kunder som idag nyttjar vägtrafiken utmed E6an.

2023 färdigställdes viktig järnvägsinfrastruktur i form av fyrspår mellan Lund och Arlov samt dubbelspår mellan Ängelholm och Maria. Dubbelspåret mellan Varberg och Hamra beräknas utifrån given tidplan tas i drift sommaren 2025. Efter intrimning under efterföljande höst skapas förutsättningar att 2026 växla upp och dra nytta av åtgärderna.

Till 2027 förväntas första etappen av Västlänken genom Göteborg C vara färdigställd. Detta innebär att kapacitet frigörs på befintlig säckstation i Göteborg. Västtåg mellan Varberg och Göteborg (Hallandståg) kan därmed realiseras i en förenklad form med en avgång i timmen mellan Göteborg och Varberg. Från det utbud som finns i dagsläget behövs åtta till tio ytterligare dubbelturer för att kunna erbjuda öppettider från klockan 05:00 på morgonen till sen kväll 23:00. Utvecklingen är i linje med hur tågtrafiken planeras byggas ut enligt det regionala trafikförsörjningsprogrammet. Utvecklingen beskrivs även av Västtrafik i "Handlingsplan tåg 2028" vilket är en del av Västra Götalands "Målbild tåg 2035".

Ett arbete med ombyggnation av bangården i Halmstad planeras till 2029–2030. Förberedande arbeten kan dessförinnan påbörjas vilket kan reducera kapaciteten på tågstationen. Med mål att frigöra kapacitet tillsammans med ett ökat resbehov planeras ett antal turer med de storregionala Öresundstågen bli genomgående utmed hela sträckan mellan Malmö och Göteborg. Insatstågen mellan Göteborg och Halmstad kopplas ihop med de insatståg som redan idag trafikerar mellan Malmö och Helsingborg. Uppskattningsvis finns förutsättningar att koppla ihop fyra till fem turer under morgonens högtrafik, och lika många under eftermiddagen. En förutsättning för detta är att Skånetrafiken tillsammans med Hallandstrafiken har utrymme för kostnadsutökning för sin andel av trafiken.

Avseende Markarydsbanan ligger infrastrukturåtgärder för denna i fastställd Nationell plan. Enligt Trafikverket kommer åtgärderna genomföras under 2026 och 2027 för att kunna öppna för timestrafik med persontågstrafik till tågplan 2028.

BEHOV AV FORTSATT UTBYGGD BUSSTRAFIK

Kollektivtrafikstråk. För invånarna är det viktigt att veta vilken typ av kollektivtrafik som kan förväntas där trafikeringen ska kännetecknas av stabilitet och långsiktighet. Det regionala trafikförsörjningsprogrammet pekar ut kollektivtrafikstråk där stråken klassificeras för att påvisa skillnader i det förväntade trafikutbudet. Att tydligt peka ut de kollektivtrafikstråk som under överskådlig framtid kommer att trafikeras med kollektivtrafik innebär ett åtagande från Region Hallands sida. Inriktning av trafikutbud enligt regionalt trafikförsörjningsprogram:

- Regionbuss och stadsbuss – mycket starka stråk/huvudlinjer (24 respektive 54dt/vardag)
- Regionbuss och stadsbuss – starka stråk/huvudlinjer (18 respektive 28dt/vardag)

Hela resan-perspektiv. För att skapa goda förutsättningar för kollektivtrafiken behöver den ses utifrån ett hela resan-perspektiv. Detta innebär att planera för resenärens resa från dörr till dörr i stället för att enbart titta på den enskilda resan med buss, tåg eller annat kollektivt färdmedel. Västkuststråket är det högst prioriterade stråket där Västkustbanan bildar ryggraden i det hållbara resandet i Halland. För att möjliggöra hela resan med kollektivtrafiken behöver öppettiderna för tågtrafiken utmed Västkustbanan synkas med de starka stråken inom både region- och stadsbusstrafik.

STADSBUSSTRAFIK HALMSTAD - LÄNGRE BUSSAR PÅ HUVUDLINJER

Enligt Framtidsplan 2050, Halmstads kommuns översiktsplan, planerar kommunen för att kunna växa med 23 000 bostäder till 2050. Halmstads kommuns plan för transportsystemet synliggör att en förutsättning för att kunna växa enligt framtidsplanen är att en ökad andel människor går, cyklar eller åker kollektivt. Regionens mål är att öka kollektivtrafikens marknadsandel till 30 procent år 2030. För att omhänderta befolkningsökningen och nå målet om en ökad marknadsandel behöver dagens stadsbusslinjenät i Halmstad fortsatt utvecklas.

Resandet på huvudlinjerna inom stadsbusstrafiken i Halmstad har under en längre tid haft en väldigt god resandeutveckling. Idag uppstår under delar av trafikdygnet kapacitetsbrist genom hög beläggning ombord, framför allt på huvudlinje 3. De tillfällen då bussen har hög beläggning kan variera i tid över trafikdygnet vilket försvårar prognostisering och åtgärd i form av extra bussar vid rätt tillfällen.

En effektiv åtgärd mot kapacitetsbrist är att köra med längre och mer kapacitetsstarka bussar. Fordonslängden på dagens bussar är cirka 12 meter. Hallandstrafiken har tillsammans med Halmstad kommun, och berört trafikföretag genomfört en testkörning med ledbussar på 18 meter. Utifrån dagens förutsättningar bedöms det vara möjligt att införa mer kapacitetsstarka bussar på linje 3. Behov av mindre ombyggnation av vissa hållplatser noterades vid provkörning, exempelvis vid hållplats Hallarna. Hallandstrafiken behöver tillsammans med kommunen därmed säkerställa kollektivtrafikens framkomlighet för ledbussar om 18 meter längs linje 3.

REGIONBUSSTRAFIK KUNGSBACKA - LÄNGRE BUSSAR PÅ HUVUDLINJER

Nästan hälften av alla resor med regionbusstrafiken i Halland sker i Kungsbacka. Behovet av anslutning till och från Kungsbacka tätort samt koppling till tågen mot Göteborg är stort och fortsätter växa. Kungsbacka är en kommun med många mindre tätorter som har behov av att kopplas till centrum och stationen vilket med tiden medfört kapacitetsproblem med många stående på bussarna och till viss del frånåta resenärer.

En effektiv åtgärd mot kapacitetsbrist är att köra med längre och mer kapacitetsstarka bussar. Fordonslängden på dagens bussar är cirka 15 meter. Hallandstrafiken har tillsammans med Västtrafik och berört trafikföretag genomfört en testkörning med ledbussar på linjerna 731 och 734. Sträckor som omfattas är centrala delar av Kungsbacka tätort, väg 158, Valldavägen, Gathes

väg samt Onsalavägen. Utifrån dagens förutsättningar bedöms det vara möjligt att införa mer kapacitetsstarka bussar på linje 731 och 734. Behov av ombyggnation av vissa hållplatser noterades vid provkörningen. Hallandstrafiken behöver tillsammans med kommunen och Trafikverket säkerställa kollektivtrafikens framkomlighet för ledbussar om 18 meter längs linje 731 och 734.

Kungsbacka kommun och Hallandstrafiken har under 2023 i samverkan låtit utreda frågan om kollektivtrafikens framkomlighet i Kungsbacka stad. I utredningen konstateras att framkomlighetsproblem som orsakas av ökade flöden inte kan byggas bort genom att öka kapaciteten för biltrafiken, då det endast skulle möjliggöra ytterligare trafikökning och att nya platser med långa köer uppstår eller förflyttas. I verkligheten skulle kapacitetsbrister troligtvis begränsa trafikökningen, antingen genom val av andra färdmedel, val av andra tidpunkter för resan eller andra färdvägar. Genom att skapa förutsättningar för ett mycket attraktivt alternativ till bil ges också förutsättningar för trafiksystemet att hantera fler resenärer. Detta är en grund för att biltrafikens ökning ska begränsas trots att antalet invånare ökar. Samtidigt medför varje överflyttning från bil till buss att trafiksystemet avlastas.

REGIONBUSSTRAFIK HALMSTAD - LINJE 330 HARPLINGE - HALMSTAD C

I december 2022 genomfördes en förändring av linjerna 330 och 350 vilket beskrivs under "Objekt 3 - Omfördelning Halmstad" i Kollektivtrafikplan 2023. Förändringen som gjordes var, och beskrevs som ett första steg, då linje 350 även fortsatt förser Harplinge med kollektivtrafik på kvällar och helger, även efter genomförd förändring. Att linje 350 trafikerar sträckan till och från Harplinge på sin väg vidare mot Haverdal, Steninge och Falkenberg medför både en ökad restidskvot för linje 350 samt ett otydligt upplägg för resenärer som reser till och från Harplinge. Ett enkelt och tydligt linjenät till och från Harplinge samt en rak och gen körväg för linje 350 även på kvällar och helger är därför ett önskvärt steg två i utveckling av linje 330.

STADSBUSSTRAFIK VARBERG - BEHOV AV FORTSATT UTVECKLING

En förutsättning för att skapa en attraktiv och hållbar kollektivtrafik är samverkan och samplanering där samhälls-, bebyggelse-, infrastruktur- och kollektivtrafikplanering går hand i hand. Inom Kollektivtrafikplan 2024, vilken beslutades 7 september 2023, fastställdes ny körväg för stadsbuss linje 1 i Träslövsläge (trafikobjekt 7). Eventuella åtgärder härlett till genomförd förändring hanteras i dialog med Varbergs kommun.

Huvudlinje 2 erbjuder resor till centrum varje kvart under högtrafik och varje halvtimme under lågtrafik. Cirka en kilometer från linjens ändhållplats Trönninge ligger området Pilgläntan med den nybyggda hållplatsen Pilgatan i sin direkta närhet. Området har idag runt 500 boenden och är i ett expansivt skede. Vid hållplats Pilgatan erbjuds idag ett enklare turutbud på 5 dubbelturer under vardagar med regionbusstrafik. God tillgänglighet till kollektivtrafiken och hög standard på våra hållplatser är viktiga förutsättningar i skapandet av en attraktiv kollektivtrafik. Förlängningen av linje 2 förutsätter fortsatt samplanering där investeringar i väginfrastrukturen inkluderat nya hållplatser kan komma att krävas. När ny tågstation med tillhörande busshållplatser står klart, kan det tillsammans med god framkomlighet finnas möjlighet till förlängning av linje 2 till hållplats Pilgatan.

INFRASTRUKTUR

De angivna målen för tillgänglighetsanpassning, vilka beskrivs i det regionala Trafikförsörjningsprogrammet, kvarstår och ansträngningarna för att nå dessa mål fortsätter genom en effektiv samverkan mellan kommunerna, Trafikverket och Hallandstrafiken. Dessutom ägnar Hallandstrafiken sig åt kontinuerligt utbyte och uppgradering av hållplatsutrustningen, inklusive väderskydd. Innan varje betydande ombyggnad genomförs en noggrann analys där nedan frågor tas i beaktan.

- Är det troligt att hållplatsen kommer att vara i drift under en överskådlig framtid?
- Kan flera närliggande hållplatser sammanfogas för att minska antalet?
Det kan vara fördelaktigt både ur säkerhetssynpunkt och ur ekonomisk synvinkel. Målet är att upprätthålla de avstånd mellan hållplatser som fastställs i det regionala trafikförsörjningsprogrammet.
- Kan arbetet samordnas med andra byggprojekt, som till exempel gång- och cykelbanor och liknande? Likaså bör övervägas – om en gång- och cykelbana planeras, kan det förbättra hållplatser inom samma projekt?

En fullständig lista över de återstående hållplatslägen som ännu inte har byggts om finns presenterad i bilaga 2.

Återstående antal hållplatslägen att bygga om till 2025 (inventerat senhösten 2023)

	Falkenberg	Halmstad	Hylte	Kungsbacka	Laholm	Varberg	Totalt
Statligt vägnät	23	17	5	42	3	16	106
Kommunalt vägnät	21	90	2	29	14	46	202
Enskilt vägnät	14	6	0	29	0	7	56
Summa/kommun	58	113	7	100	17	69	364

5. SÄRSKILD KOLLEKTIVTRAFIK

FÄRDTJÄNST, SJUKRESOR OCH SKOLSKJUTS MED PERSONBIL

Särskild kollektivtrafik är kollektivtrafik som tillhandahålls resenärer efter någon form av myndighetsbeslut eller reglemente. Hallandstrafiken sköter på uppdrag av de halländska kommunerna och Region Halland samverkan och utveckling av skolskjuts, färdtjänst och sjukresor. Uppdraget innebär i stort att upphandla, planera och hantera avtal och affär samt driftrelaterade frågor med kontrakterade trafikföretag och intressenter. Hallandstrafiken utför även uppdrag genom att tillhandahålla en beställningscentral för färdtjänsten i Laholm, Halmstad, Hylte, Falkenberg och Varbergs kommun och för sjukresor i hela Halland. Hallandstrafiken är från och med den 1 mars 2023 även myndighetsutövare enligt lagen om färdtjänst och riksfärdtjänst för samtliga kommuner i Halland, förutom Kungsbacka kommun. Den särskilda kollektivtrafiken ska på så vis ge synergier som annars hade varit svårt att uppnå om uppdragen hanterats var för sig. Både genom synergier inom den särskilda kollektivtrafiken och med den allmänna kollektivtrafiken.

Serviceresor utför primärt uppdrag för den särskilda kollektivtrafiken men även en mindre andel för den allmänna kollektivtrafiken som är öppen för alla genom Närtrafik och Beställningstrafik. Gemensamt för samtliga resor är att dessa samplaneras med övrig anropsstyrd trafik för att uppnå den mest kostnadseffektiva resan. Den sociala och ekonomiska hållbarheten i dessa transporter är av stor vikt, därav ett starkt fokus på trygga, säkra och kostnadseffektiva resor.

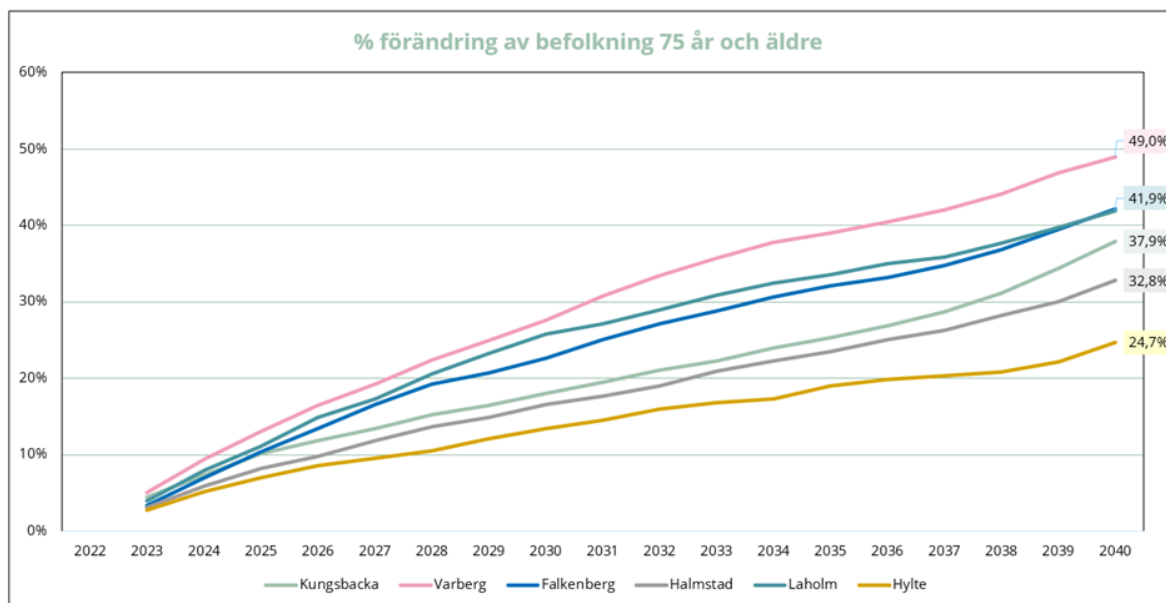

PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

BEFOLKNINGSPROGNOS

Hallandstrafiken ser att den demografiska utvecklingen i Halland, vilket återspeglas i hela landet, innebär en ökande andel äldre personer i samhället som kommer ta i anspråk en större del av samhällets resurser i form av vård och omsorg. Även inom Serviceresor kommer behovet av färdtjänst i samtliga kommuner att öka, ett behov som kommer vara svårt att tillmötesgå med anledning av att det råder brist på servicereseförare samt att kommunernas budget för serviceresor är ansträngd. För att möta ökad efterfrågan på serviceresor behöver Hallandstrafiken hitta vägar för att ytterligare effektivisera och samplanera resenärer i högre grad än tidigare. Grafen nedan visar en prognos över den procentuella ökningen av andelen 75 år och äldre fram till 2040, per kommun.

FÖRARBRIST

Det råder förarbrist inom Serviceresor. Denna utmaning ses i hela Sverige och det är ett ämne som lyfts i branschrådet Svensk Kollektivtrafik som söker samverka med berörda myndigheter för att hitta nya vägar att locka fler till yrket. Även om ökade kostnader för förare och fordon kan accepteras är det en utmaning att få förare till yrket inom ramen för trafikavtalen.

KOSTNADSUTVECKLING

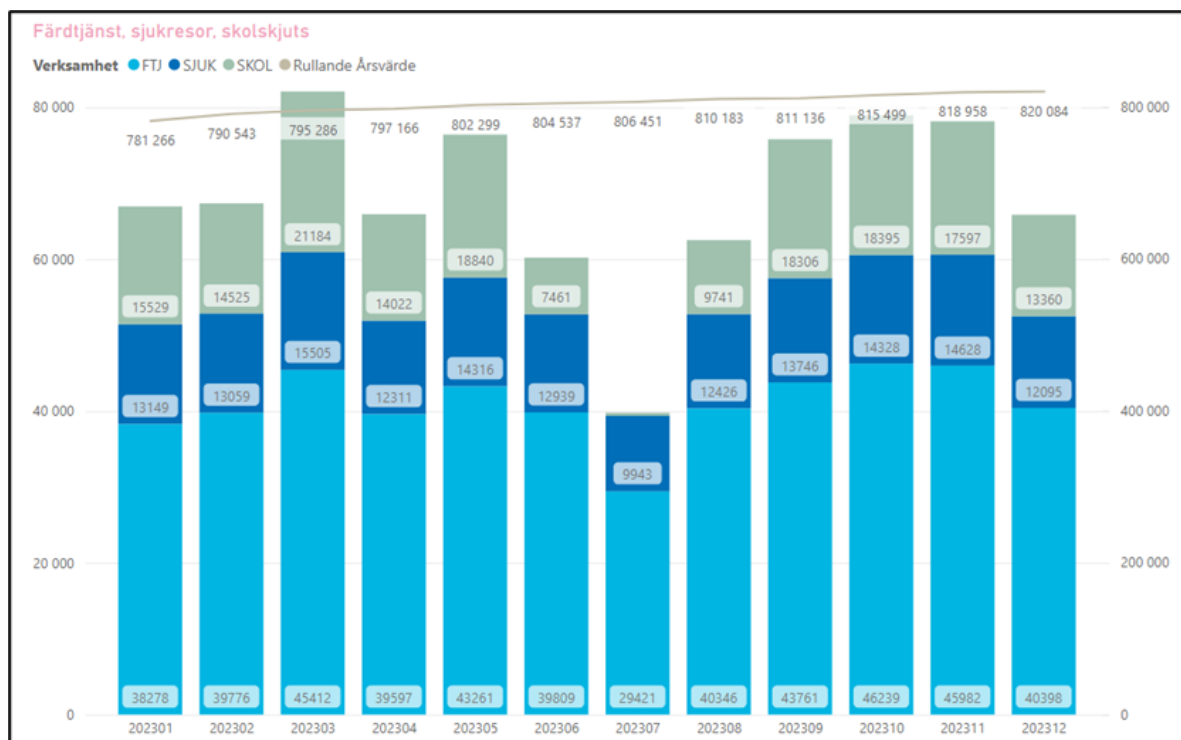
Kostnadsutvecklingen inom Serviceresor påverkas främst av tre faktorer, dels anbudspriserna vid upphandling av trafik, dels indexering av trafikavtalen vilket är starkt påverkat av uppgångar och nedgångar av drivmedel och löner, samt resandeutvecklingen. Under 2022 och 2023 är det främst indexering av trafikavtalen som bidragit till kraftigt ökade kostnader för Hallandstrafikens uppdragsgivare och kostnadsbärare. Indexeringen är även den faktor Hallandstrafiken inte kan råda över då ersättningen till trafikföretagen ska återspegla trafikföretagens omkostnader för att bedriva trafik och erbjuda förare kollektivavtalsliknande villkor. Den del av kostnadsutvecklingen som Hallandstrafiken har möjlighet att påverka är vilken affärsmodell som tillämpas vid upphandling av nya trafikavtal. Nuvarande avtal som trädde i kraft i juli 2023 har haft avsedd effekt på kostnadsbilden för serviceresor och upphandlingseffekten i hela Halland är cirka -10 procent. Resandeutvecklingen inom serviceresor är en faktor som har en direkt påverkan på kostnaden för Hallandstrafikens uppdragsgivare. Mot bakgrund till en åldrande befolkning ser vi att resandet kommer öka ytterligare i framtiden och därmed driva kostnader ytterligare.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLNAD

RESANDEUTVECKLING

2023 har inom särskild kollektivtrafik varit präglad av återhämtning efter pandemin och behovet och önskan om att delta i sociala aktiviteter har varit stort.

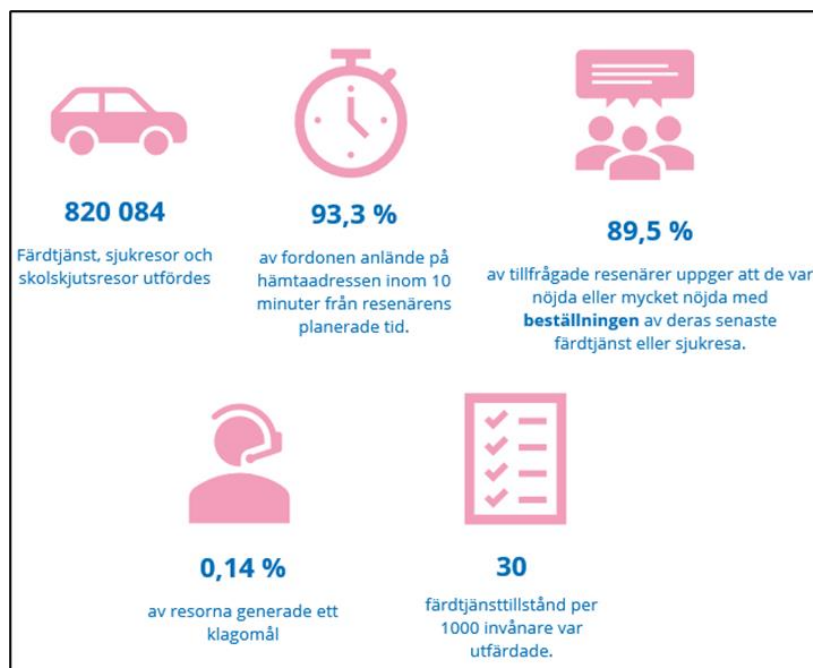
Under 2023 utfördes cirka 820 000 resor vilket är cirka 7 procent fler resor än 2022. Grafen nedan visar det rullande årsvärdet som ökar stadigt under hela 2023. Dock finns stora variationer mellan de olika verksamheterna; sjukresor och skolresor har under året legat på en konstant nivå med mycket liten eller ingen resandeökning, vad som driver resandeutvecklingen inom Serviceresor är färdtjänst och då fritidsresor. Detta återspeglas även i samtalsstatistiken till Hallandstrafikens beställningscentral; Under 2023 togs det emot 520 000 samtal, 8 procent fler jämfört med 2022. Detta har stundtals medfört stora utmaningar för beställningscentralen; dels svårigheter med att bemanna beställningscentralen för att stämma överens med resandeutvecklingen dels längre väntetider än normalt.

Graf: Resandeutveckling Serviceresor 2023 (färdtjänst, sjukresor och skolskjuts på regional nivå)

Med anledning av resandeutvecklingen under 2023 ser vi ett fortsatt stort behov av nära dialog med våra uppdragsgivare för att gemensamt kartlägga kostnadsdrivande faktorer och tillsammans hitta kostnadseffektiva och hållbara lösningar som möter framtida behov av serviceresor. Hallandstrafiken har under 2023 utfört fler Serviceresor än någonsin.

LEVERANSKVALITÉ

Punktligheten för hela 2023 landar på 93,3 procent vilket är under Hallandstrafikens ambition om 95 procent. Detta nyckeltal är delvis påverkat av det nya trafikavtal som trädde i kraft 1 juli 2023. Trafikföretagen har inte från avtalsstart fullt ut levererat avtalade resurser vilket i kombination med ökat resande har inneburit att önskad punktlighet inte alltid har uppnåtts.

Antal klagomål ligger under 2023 på 0,14 procent för samtliga serviceresor och arten av klagomålen handlar till stor del om brister i grundläggande service.

Nöjdheten med beställningen av färdtjänst och sjukresor visar att 9 av 10 är nöjda eller mycket nöjda vilket är ett mycket gott betyg. Resultatet är en minskning från föregående år och återspeglar det ansträngda läge som rått under året med kraftigt ökat resande och begränsat med förare och fordon. Att vissa är missnöjda med beställningen är kopplat till långa väntetider för att komma fram till beställningscentralen samt längre väntetider på en bil vid bokning av NU-resor.

VERKSAMHETSUTVECKLING – VAD VI PLANERAR ATT GÖRA 2025–2027

HANDLÄGGNING

1 mars 2023 skedde övergången för färdtjänstavdelningen från Förvaltningen ADH, till Hallandstrafikens förvaltning. Övergången innebär att vi nu samlar alla delar som berör färdtjänst i en och samma förvaltning, vilket ses som en fördel för fortsatt bra utveckling och samarbete.

Under 2024 planerar Hallandstrafiken att genomföra en översyn av nuvarande regelverk för färdtjänst och riksfärdtjänst. Detta med bakgrund mot att nuvarande regelverk fastställdes 2017 och att domar som har släppt sedan dess ändrar tillämpningen av regelverket. Översynen sker genom dialog med samtliga kommuner och tidplanen är att ett nytt regelverk ska kunna träda i kraft under 2025.

BESTÄLLNINGSCENTRAL

Beställningscentralen har under 2023 stundtals haft mycket hög arbetsbelastning och väntetiden för att få komma fram till en beställningsmottagare har varit längre än normalt. Detta har lett till att vårdpersonal som bokar sjukresor till och från vårdinrättningar har behövt avsätta långa stunder i telefonkö för att boka patienternas resor. För att minska köerna in till beställningscentralen och frigöra tid för vårdpersonal har en utbildningsinsats pågått under 2023 där personal från Hallandstrafiken har utbildat vårdpersonal i de digitala bokningssystem som Hallandstrafiken tillhandahåller. Detta för att vårdpersonalen själva ska kunna boka sjukresor. Utbildningsinsatsen har haft avsedd effekt och andelen sjukresor som bokas via självservice har ökat kraftigt. Insatsen har även inneburit en förbättring, i form av kortare köer, för de som ringer in och vill boka en färdtjänst eller skolskjutsresa.

Beställningscentralen kommer arbeta aktivt med att öka andelen digitala bokningar inom fritidsfärdtjänst. I dagsläget är det cirka 10 procent av alla resor som bokas digitalt, målsättningen är att andelen digitala bokningar under 2024 ska nå 20 procent. Detta för att möta ett förväntat ökat resande utan att öka resursbehovet i beställningscentralen. Resenärerna förväntas även få en ökad digital kunskap och med det kommer ett behov av att enklare kunna hantera sina resor och sin vardag. Utvecklingsarbetet sker i samverkan med andra trafikhuvudmän för serviceresor. För de som inte vill eller inte kan använda den digitala plattformen kvarstår möjligheten att hantera sina ärenden per telefon till kundcenter.

Ett ytterligare led inom självservice som kommer vara till stor nytta för olika verksamheter i länet är en ombudsfunktion som innebär att ett ombud kan ha översikt över flera resenärers resor till och från en specifik adress, till exempel en skola eller daglig verksamhet. Detta förväntas minska antalet samtal in till beställningscentral med frågor om tider för hämtning och lämning av resenärer. Funktionaliteten kommer sjösättas i ett pilotprojekt under 2024 för att under 2025 och framåt succesivt rullas ut i samtliga verksamheter som har behovet för det.

TRAFIK

Fokus under 2023 har varit etablering och trafikstart för det nya sexåriga trafikavtalet inom Serviceresor som trädde i kraft 1 juli 2023. Ett starkt fokus i detta avtal är att bibehålla dagens leverans kvalitet, förbättra kostnadseffektiviteten samt högre ställda miljökrav med en stegvis upptrappning av krav om fossilfria drivmedel under avtalsperioden. Utöver detta har arbetet fortsatt med att förbättra möjligheten med digitala bokningar för resenärerna.

Implementeringen av det nya trafikavtalet och dess förutsättningar kommer vara ett fortsatt fokus under 2024. Genom analys och planering kommer trafikeringsscheman trimmas in för en så god tillgänglighet och kostnadseffektivitet som möjligt. Detta arbete kommer även sannolikt medföra en bättre punktlighet.

Hallandstrafiken har med anledning av resandeutvecklingen under 2023, med fokus på verksamhetsresor, identifierat resandemönster som kan effektiviseras och utföras mer kostnadseffektivt. Detta sker genom att resurser tillsätts för en dialog med berörda verksamheter och att en del resor planeras manuellt. Detta sätt att arbeta sker redan inom skolskjutsplaneringen inom verksamheten. Under 2024 kommer en resurs tas in för att i utvalda kommuner se om detta kan bidra till bättre kvalitet och ökad kostnadseffektivitet. Om detta test blir framgångsrikt kan detta därefter införas i samtliga halländska kommuner.

Förarrekruteringen är en stor risk för möjligheterna att utföra trafiken både inom buss- och serviceresor. Det handlar inte bara om rätt antal förare utan även lämpliga förare för serviceyrket. Inom buss har ett branschråd startats för att genom samverkan med berörda aktörer på regional nivå se vad som kan göras bättre för att öka kompetensförsörjningen. Hallandstrafiken avser att inom utblicken för kommande kollektivtrafikplan bjuda in berörda parter för samverkan för att tillsammans hitta vägar som leder fler till att söka arbete som servicereseförare.

SKOLSKJUTS MED BUSS

Enligt skollagen (2010:800) är Sveriges kommuner skyldiga att anordna kostnadsfri skolskjuts för grundskoleelever till den skola där kommunen placerar eleven och under vissa omständigheter även till skolor där eleven gjort ett eget val. Myndighetsutövningen, det vill säga beslut om vem som har rätt till skolskjuts och under vilka omständigheter, får inte överlåtas till någon annan organisation och hanteras därför av de halländska kommunerna. Däremot kan man enligt kollektivtrafiklagen överlåta upphandling och samordning till den regionala kollektivtrafikmyndigheten vilket har skett inom Region Halland. I Halland upphandlar, samordnar och planerar Hallandstrafiken skolskjutsstrafiken i samtliga kommuner.

Genom samordning av kompetens och resurser är Hallandstrafikens mål att kunna utforma en så säker, trygg och kostnadseffektiv skoltrafik som möjligt. Samordning sker både mellan linje- och skoltrafik men även mellan olika former av särskild kollektivtrafik. Denna samordning leder till både bättre kvalitet och ökad kostnadseffektivitet och tar vara på samhällets resurser på bästa sätt.

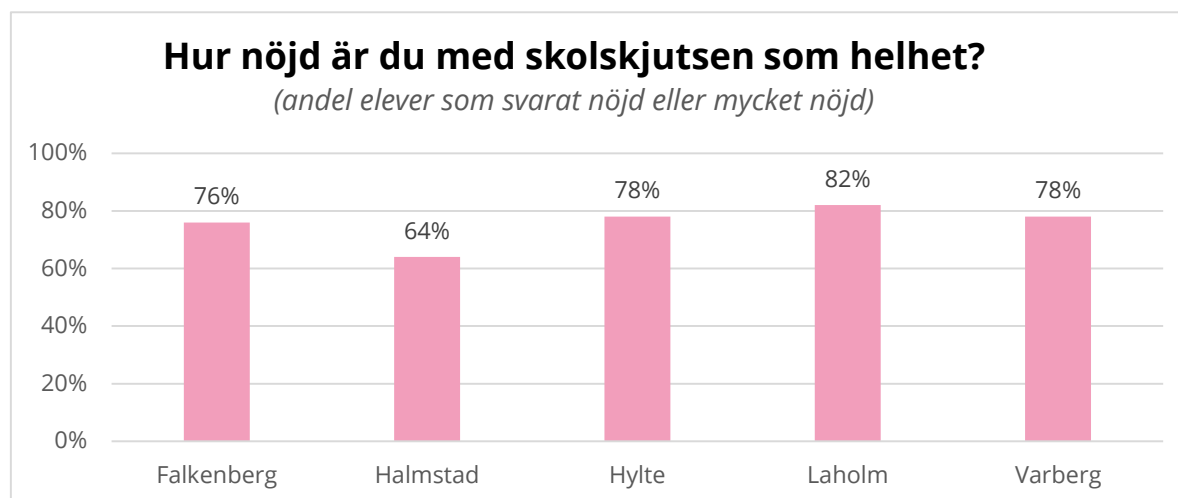

MÅLUPPFYLLNAD

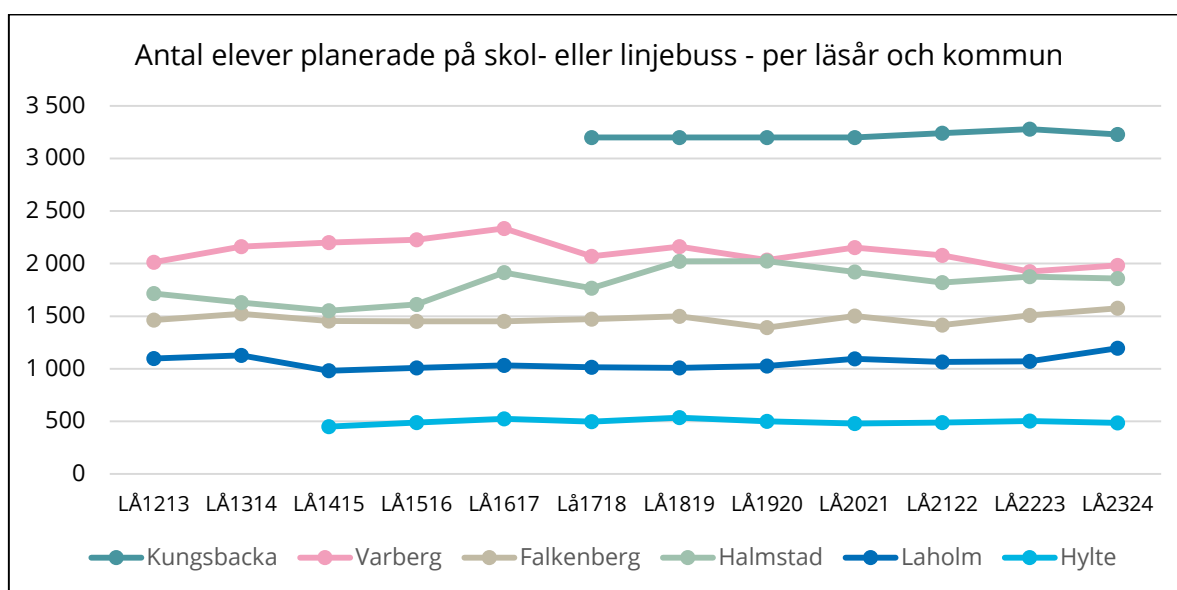
NÖJDHETSUNDERSÖKNING (SKOLSKJUTSBARO)

Som ett led i Hallandstrafikens uppföljning av leveranskvaliteten genomförs på månadsbasis en kundnöjdhetsundersökning bland eleverna i Halland, mellan årskurs F–9, som åker skolskjuts med buss. Resultatet under perioden 2021–2023 visar att majoriteten av eleverna är nöjda eller mycket nöjda med skolskjutsen som helhet. Nöjdheten är högst hos de yngsta eleverna vilket kan härledas till det faktum att äldre elever sannolikt hade fördragit annat färdmedel till och från skolan.

ELEVUNDERLAG

Antalet skolskjutsberättigade elever som Hallandstrafiken planerar på upphandlad skolbuss, personbil (taxi) och allmän kollektivtrafik var läsåret 22/23 uppskattningsvis 10 000 elever. Antalet skolskjutsberättigade elever ökar inom Region Halland och främst gäller det elever som har behov av att åka personbil (taxi) till olika former av särskola och stödenheter. Denna trend förväntas fortsätta då majoriteten av samtliga kommuner signalerar att fler enheter kommer öppna där skolskjuts med personbil kommer krävas.

VERKSAMHETSUTVECKLING

Under 2024 kommer ett fortsatt fokus vara att integrera olika typer av system för att öka den administrativa effektiviteten. Allt från handläggning (kommunen) till planering (Hallandstrafiken) samt information för berörda elever, skolor och trafikföretag. Utöver detta kommer även Hallandstrafiken analysera möjligheter till att erbjuda elever och vårdnadshavare bättre information när det gäller exempelvis möjligheten att se vart skolbussen är på en karta.

LÅNGSIKTIG PLAN FÖR TIDTABELLSKIFTEN

Tidtabellsskiftet är en naturlig del av kollektivtrafiken och återkommer varje år, under vanligtvis tre tillfällen. Det största skiftet sker i december och detta gäller i hela Sverige där Trafikverkets process för tilldelning av kapacitet enligt årlig fastställd järnvägsnätsbeskrivning (JNB) följer EU-standard. Skiftet i december har under en längre tid utgjort det stora skiftet när det gäller trafikförändringar. Tidtabellsskiftena under sommaren genomförs främst för att anpassa utbudet efter ett förändrat resbehov jämfört med resterande del av året. I Halland minskar generellt

omfattningen av regiontrafik på sommaren härlett till minskat arbets- och skolresande samtidigt som stadsbusstrafiken i viss mån ökar härlett till ett ökat fritidsresande.

Utifrån att trafikutbudet skiljer sig åt under sommartidtabellen mot resterande delar av året är det av stor vikt att kommunen tar hänsyn till dessa planeringsförutsättningar när grund- och gymnasieskolans läsår planeras med start- och slutdagar för skolorna.

Om en kommun förlägger skoldagar under sommarperioden och har behov av allmän kollektivtrafik för sina elever ska kommunen ta kontakt med Hallandstrafiken i god tid. Kostnaden för denna trafik kommer regleras likt tillköp och faktureras kommunen.

År	Övergång till sommar, natt mot måndag:	Övergång till höst, natt mot måndag:
2024	Måndag 17 juni	Måndag 19 augusti
2025	Måndag 16 juni	Måndag 18 augusti
2026	Måndag 15 juni	Måndag 17 augusti
2027	Måndag 14 juni	Måndag 16 augusti

6. BILAGOR

BILAGA 1: NYCKELTAL FÖR DEN ALLMÄNNA KOLLEKTIVTRAFIKEN

ANTAL RESOR OCH PRODUKTION PER LINJE 2023

REGIONBUSSTRAFIK

Nyckeltal för den allmänna kollektivtrafiken i Halland 2023

Linjenr	Linjesträckning	Km produktion	% av tot produkt km	Tim.produk tion	% av tot tim.prod uktion	Medel-hastighet	Antal resor	Antal resor med skolkort	% med skolkort	Ej beställningstrafik			
										% av tot resande	Antal dt en vardag	Antal dt en lördag	Antal dt en söndag
145	Halmstad - Växjö	133 045	1,1%	2 487	0,8%	53,5	23 386	3 742	16%	0,5%	9	2	2
223	Laholm - Knäred	77 670	0,6%	1 671	0,5%	46,5	19 477	7 401	38%	0,4%	7	0	0
225	Laholm - Mellbystrand - Båstad Station	288 116	2,4%	10 044	3,2%	28,7	69 602	40 702	58%	1,4%	22	12	8
226	Laholm - Skottorp - Båstad	59 589	0,5%	1 916	0,6%	31,1	9 632	3 954	41%	0,2%	5	0	0
227	Laholm - Ränneslöv - Växtorp	94 614	0,8%	2 802	0,9%	33,8	32 482	16 547	51%	0,6%	10	0	0
228	Laholm - Ysby - Hishult	19 616	0,2%	421	0,1%	46,6	2 080	1 248	60%	0,0%	2	0	0
314	Halmstad - Gullbranna - Eldsberga	278 207	2,3%	9 580	3,0%	29,0	84 263	21 470	25%	1,7%	20	10	6
316	Halmstad - Åled - Oskarström	399 174	3,3%	12 272	3,9%	32,5	170 573	35 659	21%	3,4%	28	12	9
318	Halmstad - Simlångsdalen	75 639	0,6%	2 035	0,6%	37,2	11 146	2 107	19%	0,2%	5	8	2
319	Halmstad - Tönnersjö	21 854	0,2%	703	0,2%	31,1	1 255	967	77%	0,0%	3	0	0
323	Halmstad - Veinge by - Laholm	30 432	0,3%	853	0,3%	35,7	6 395	2 971	46%	0,1%	2	0	0
324	Halmstad - Veinge - Laholm	487 661	4,0%	15 100	4,7%	32,3	211 819	50 617	24%	4,2%	27	16	8
325	Halmstad - Markaryd	255 183	2,1%	4 814	1,5%	53,0	11 459	5 691	50%	0,2%	8	0	1
330	Halmstad - Harplinge	153 037	1,3%	4 731	1,5%	32,4	44 820	16 088	36%	0,9%	15	0	0
340	Halmstad - Oskarström - Spenshult	136 580	1,1%	3 377	1,1%	40,4	63 215	8 836	14%	1,3%	9	5	5
350	Halmstad - Haverdal - Falkenberg	558 300	4,6%	15 117	4,8%	36,9	145 456	30 560	21%	2,9%	25	13	8
351	Halmstad - Getinge - Falkenberg	694 943	5,7%	19 114	6,0%	36,4	268 295	58 363	22%	5,4%	27	13	8
400	Halmstad - Oskarström - Hyltebruk	230 341	1,9%	4 776	1,5%	48,2	69 672	26 395	38%	1,4%	9	0	0
401	Hyltebruk - Oskarström - Halmstad	716 218	5,9%	16 289	5,1%	44,0	243 280	59 057	24%	4,9%	21	10	7
430	Torup - Kinnared - Hyltebruk	91 607	0,8%	2 033	0,6%	45,1	11 811	4 724	40%	0,2%	9	0	0
431	Hyltebruk - Unnaryd	159 773	1,3%	3 221	1,0%	49,6	19 611	8 179	42%	0,4%	13	0	0
432	Hyltebruk - Gislöved	95 072	0,8%	1 899	0,6%	50,1	2 447	1 227	50%	0,0%	5	0	0
509	Falkenberg - Bobergsudda - Efra	33 656	0,3%	1 123	0,4%	30,0	7 820	5 499	70%	0,2%	3,5	0	0
517	Falkenberg - Årstad - Bjärnared	56 585	0,5%	1 313	0,4%	43,1	10 316	5 440	53%	0,2%	4,5	0	0
553	Falkenberg - Långås - Morup	112 604	0,9%	3 182	1,0%	35,4	29 376	14 164	48%	0,6%	13	4	0
555	Falkenberg - Ullared	384 781	3,2%	8 381	2,6%	45,9	156 946	40 425	26%	3,1%	19	9,5	4,5
556	Falkenberg - Vessigebro - Ullared	359 542	3,0%	8 135	2,6%	44,2	126 569	24 710	20%	2,5%	17	7	7,5
557	Falkenberg - Vessigebro - Ullared	30 071	0,2%	742	0,2%	40,5	11 180	5 569	50%	0,2%	2	1	1
558	Ullared - Åtran - Fegen	133 451	1,1%	2 610	0,8%	51,1	38 027	19 966	53%	0,8%	13	2,5	0
560	Ullared - Åvsred	79 546	0,7%	1 653	0,5%	48,1	21 787	0			13	2,5	0
614	Varberg - Åsa	62 671	0,5%	1 323	0,4%	47,4	7 800	2 106	27%	0,2%	12	0	0
615	Varberg - Bua - Frillesås	882 887	7,3%	22 808	7,2%	38,7	191 065	41 331	22%	3,8%	35	11	9
616	Varberg - Vedåge	130 919	1,1%	3 844	1,2%	34,1	45 978	11 037	24%	0,9%	10	6	0
620	Varberg - Kärradal	9 496	0,1%	280	0,1%	33,9	3 076	2 307	75%	0,1%	1	0	0
651	Varberg - Ullared	405 353	3,4%	9 192	2,9%	44,1	149 788	22 602	15%	3,0%	22	15	11
652	Varberg - Tvååker - Falkenberg	433 312	3,6%	11 922	3,7%	36,3	177 381	52 758	30%	3,5%	25	10	4,5
653	Varberg - Tvååker	39 900	0,3%	1 117	0,4%	35,7	10 382	6 012	58%	0,2%	6	0	1
660	Varberg - Himle - Dögsås	20 653	0,2%	503	0,2%	41,0	3 375	2 233	66%	0,1%	1	0	0
661	Varberg - Rolfstorp - Karl-Gustav	117 771	1,0%	2 778	0,9%	42,4	27 222	10 842	40%	0,5%	6	1	0
662	Varberg - Tränninge - Valinge	59 383	0,5%	1 466	0,5%	40,5	16 914	9 695	57%	0,3%	7	0	0
664	Varberg - Stackenäs	85 796	0,7%	1 958	0,6%	43,8	25 966	19 054	73%	0,5%	5	0	0
666	Varberg - Träslövsläge - Skällinge	13 166	0,1%	303	0,1%	43,4	1 902	5	0%	0,0%	1	1	0
668	Varberg - Sällstorp - Istorp	15 938	0,1%	393	0,1%	40,6	3 092	2 231	72%	0,1%	1	0	0
690	Breared - Värö Bruk - Ringhals	39 573	0,3%	1 088	0,3%	36,4	11 829	5 240	44%	0,2%	2	0	0
691	Träslövsläge - Ringhals	16 568	0,1%	448	0,1%	37,0	8 296	109	1%	0,2%	1	0	0
692	Varberg - Ringhals	33 050	0,3%	844	0,3%	39,2	17 442	4 984	29%	0,3%	2	0	0
693	Träslövsläge - Ringhals	18 505	0,2%	502	0,2%	36,9	4 631	160	3%	0,1%	1	0	0
694	Varberg - Ringhals	13 963	0,1%	335	0,1%	41,7	8 415	207	2%	0,2%	1	0	0
695	Tränninge - Ringhals	31 779	0,3%	745	0,2%	42,7	8 555	183	2%	0,2%	2	0	0
697	Varberg - Ringhals	14 069	0,1%	280	0,1%	50,2	6 949	11	0%	0,1%	1	0	0
717	Röshult - Kungsbacka	69 567	0,6%	1 682	0,5%	41,4	35 576	21 701	61%	0,7%	9	0	0
720	Kungsbacka - Särögården	402 104	3,3%	12 928	4,1%	31,1	255 727	79 275	31%	5,1%	44	21	21
730	Ålskogsb-Isärås-KBA stn	39 581	0,3%	1 249	0,4%	31,7	17 868	4 979	28%	0,4%	6	0	0
731	Kba stn - Ålskogsbräcka	504 669	4,2%	16 360	5,1%	30,8	497 703	188 614	38%	9,9%	41	27	17
732	Frillesås-Fjärås-KBA stn	571 453	4,7%	14 056	4,4%	40,7	372 635	103 363	28%	7,4%	28	30	16
733	Ålskogsbr-Stenstugan-KBA stn	209 729	1,7%	5 845	1,8%	35,9	98 817	45 738	46%	2,0%	19	14	7
734	Ålskogsbr-Träskoberg-KBA stn	367 115	3,0%	9 718	3,1%	37,8	197 385	74 134	38%	3,9%	39	29	17
735	Kungsbacka stn - Lindome stn.	32 277	0,3%	1 154	0,4%	28,0	22 515	12 189	54%	0,4%	6	0	0
740	Hällingsjö - Fjärås	92 136	0,8%	1 985	0,6%	46,4	16 705	10 883	65%	0,3%	8	0	0
741	Kba stn - Näkälå-Sätilla	111 297	0,9%	2 775	0,9%	40,1	55 220	30 013	54%	1,1%	9	0	0
742	Kungsbacka station-Förlanda	226 685	1,9%	5 853	1,8%	38,7	174 110	53 898	31%	3,5%	28,5	20	15
743	Litserhult-Fjärås	67 452	0,6%	1 581	0,5%	42,7	21 960	18 050	82%	0,4%	7	7	0
744	Kungsbacka stn.-Idala-Horred	110 712	0,9%	2 286	0,7%	48,4	39 351	17 396	44%	0,8%	8	0	0
745	Fjärås-Åsa-Idala	57 702	0,5%	1 259	0,4%	45,8	16 668	14 825	89%	0,3%	6	0	0
746	Kba stn-Frilesås-Stättaredsv	52 187	0,4%	1 141	0,4%	45,7	20 809	12 906	62%	0,4%	4	0	0
747	Kungsbacka station-Ölmanås	39 880	0,3%	1 323	0,4%	30,1	25 729	18 451	72%	0,5%	6	0	0
748	Kyrkohyn-Landa-Åsa	42 212	0,3%	1 116	0,4%	37,8	17 644	15 512	88%	0,4%	5	0	0
X3	Särö/Kullavik - Göteborg	383 741	3,2%	11 029	3,5%	34,8	465 631	130 377	28%	9,3%	94	43	43
	Summa	12 086 108		318 186		37,98	5 006 310	1 567 690			876	363	239

STADSBUSSTRAFIK

Linjenummer	Linjesträckning	Km produktion	% av tot produkt km	Tim.produktion	% av tot tim.prod uktion	Medelhastighet	Antal resor	Antal resor med skolkort	% med skolkort	% av tot produkt resande	Antal turer en vardag	Antal turer en lördag	Antal turer en söndag
1-18	Halmstad stadstrafik	3 129 593	59,7%	152 391	59,5%	20,5	3 925 909	243 970	6,2%	66,5%	896	612	443
1	Lahalm stadstrafik	164 764	3,1%	6 760	2,6%	24,4	91 088				106	70	66
1-14	Falkenberg stadstrafik	563 566	10,7%	26 844	10,5%	21,0	488 164	27 151	5,6%	8,3%	273	130	93
1-15	Varberg stadstrafik	933 486	17,8%	46 831	18,3%	19,9	757 262	61 889	8,2%	12,8%	300	147	143
1-4	Kungälv stadstrafik	452 300	8,6%	23 175	9,1%	19,5	639 585	147 105	23,0%	10,8%	230	105	91
	Summa	5 243 709		256 002		21,07	5 902 008	480 116			1 805	1 064	836

TÅGTRAFIK

Linjen	Linjesträckning	Produktion tågkm	% av tot produkt km	Tim.produktion	% av tot tim.prod uktion	Medelhastighet	Antal resor	Antal resor med skolkort	% med skolkort	% av tot produkt resande	Antal dt en vardag	Antal dt en lördag	Antal dt en söndag
Kråsatågen	Halmstad-Jönköping/Nässjö	212 437	5,9%	2 891	7,0%	73	142 912	-	-	1,9%	5	4	4
Västtågen	Varberg-Barås	165 823	4,6%	2 635	6,4%	63	126 210	-	-	1,7%	11	6	5
Öresundståg	Malmö-Halland-Göteborg	2 736 000	76,6%	29 500	71,5%	93	4 750 000	-	-	62,1%	30,5	19	17
Västtågen	Varberg - Göteborg	109 711	3,1%	1 111	2,7%	99	225 274	-	-	2,9%	4	0	0
Pågatag	Halmstad-Helsingborg	81 375	2,3%	1 004	2,4%	81	54 211	-	-	0,7%	7	0	0
Västtågen	Kungälv-Göteborg	268 325	7,5%	4 101	9,9%	65	2 349 552	-	-	30,7%	60	38	34
	Summa	3 573 671		41 242		79	7 648 159				118	67	60

RESANDEUTVECKLING PER TRAFIKSLAG 2010 – 2023

REGIONBUSSTRAFIK

2010	5 060 884
2011	4 938 608
2012	4 839 666
2013	4 851 692
2014	4 996 784
2015	5 091 017
2016	5 370 388
2017	5 398 380
2018	5 491 826
2019	5 376 935
2020	2 973 643
2021	2 992 427
2022	5 049 737
2023	4 921 139

STADSBUSSTRAFIK

	Halmstad stadsbuss	Falkenberg stadsbuss	Varberg stadsbuss	Kungsbacka stadsbuss	Laholm stadsbuss	Total
2010	3 608 012	277 060	302 461	223 007		4 410 539
2011	3 867 698	337 667	312 937	225 891		4 744 192
2012	3 823 498	408 035	314 518	250 348		4 796 399
2013	3 508 268	449 495	319 098	257 909		4 534 770
2014	3 603 007	464 687	379 438	256 326		4 703 457
2015	3 751 782	496 784	400 538	308 119		4 957 223
2016	3 971 106	550 804	545 906	412 155		5 479 971
2017	4 134 216	544 739	639 606	476 706		5 795 267
2018	4 307 240	552 544	799 487	523 390		6 182 661
2019	4 254 489	549 999	851 942	534 696		6 191 126
2020	2 386 709	321 423	507 368	239 299		3 454 800
2021	2 275 597	300 037	461 220	285 486		3 322 341
2022	3 618 246	473 003	724 730	629 990	86 308	5 532 278
2023	3 943 961	595 591	764 583	665 234	91 088	6 060 457

TÅGTRAFIK

	Öresundståg	Västtågen Kungsbackapendeln	Västtågen Varberg - Borås	Krösatåg	Pågatåg Halmstad- Helsingborg	Västtågen Varberg - Göteborg
2010	2 880 000	2 321 407	14 203	26 524		
2011	3 090 000	2 570 972	40 073	54 863		
2012	3 880 000	2 076 480	63 770	54 072		
2013	4 220 000	2 037 517	82 576	61 194		
2014	4 428 000	1 871 563	83 170	62 651		
2015	4 565 213	1 935 946	77 325	63 058	3 850	
2016	4 568 683	1 924 624	106 414	56 052	153 250	2 205
2017	4 641 703	2 184 747	150 527	112 696	162 500	53 349
2018	4 780 703	2 553 869	167 928	145 229	168 198	129 126
2019	5 019 116	2 505 523	159 588	153 170	175 148	201 958
2020	3 162 043	1 643 824	90 377	84 243	89 139	135 870
2021	2 660 131	1 596 157	47 783	111 592	52 703	112 222
2022	4 512 337	2 439 033	79 619	140 151	102 105	219 663
2023	4 512 000	2 603 659	162 663	142 912	78 456	267 081

BILAGA 2: INFRASTRUKTUR 2023

ÅTERSTÅENDE HÅLLPLATSLÄGEN FÖR TILLGÄNGLIGHETSANPASSNING

Uppdaterad senhösten 2023. Bokstaven efter hållplatsnamnet är lägesbeteckningen.

* = endast mindre åtgärd krävs för att uppnå tillgänglighetsanpassning, oftast enbart plattläggning.

LAHOLM**På Trafikverkets väg:**

Laholm Brandstationen A

Laholm Brandstationen B

Veinge station A*

På kommunal väg:

Laholm Altona A

Laholm Blåkulla A*

Laholm Blåkulla B

Laholm bussterminal B

Laholm bussterminal C

Laholm bussterminal D

Laholm bussterminal E

Laholm Glänninge vårdcentral A*

Laholm Grönkulla B

Laholm Industrigatan A

Laholm Industrigatan B

Laholm Repslagaregatan A

Laholm Repslagaregatan B

Laholm Sologatan B

På enskild väg:

Inget att bygga om

HALMSTAD

På Trafikverkets väg:

Getingskolan A	Sennan A
Getingskolan B	Sennan B
Haverdalsbro A *	Skipås A
Kvibille A	Trönninge A
Kvibille B	Åled Kullavägen A
Nissaström A	Åled Kullavägen B
Nissaström B	Åled A
Oskarström Bronsgatan A	Åled B
Oskarström Bronsgatan B	

På kommunal väg:

Frösakull A	Halmstad Giganten A
Frösakull B	Halmstad Giganten B
Frösakull Campingstigen A	Halmstad Grönevångs torg A
Frösakull Campingstigen B	Halmstad Grönevångs torg B
Frösakull Erik Staels väg A	Halmstad Grönevångsvägen A
Frösakull Erik Staels väg B	Halmstad Grönevångsvägen B
Frösakull Villavägen A	Halmstad Jesperslundsvägen A
Frösakull Villavägen B	Halmstad Järnvägsgatan A
Görvik A	Halmstad Järnvägsgatan B
Görvik B	Halmstad Kardvägen A
Halmstad Abborrvägen A	Halmstad Kardvägen B
Halmstad Bergsgårdsvägen B	Halmstad Klackerupsgatan A
Halmstad Byvägen B	Halmstad Kolastigen A
Halmstad Bäckagårdsvägen C	Halmstad Kolastigen B
Halmstad Bäckagårdsvägen D	Halmstad Kvarnbacken A
Halmstad Cirkusplatsen A	Halmstad Kvarnbacken B
Halmstad Cirkusplatsen C	Halmstad Kvarnbacken C
Halmstad Flygaregatan B *	Halmstad Kärleken A
Halmstad Flygplats A	Halmstad Larsfridsvägen A
Halmstad Flygstaden A *	Halmstad Larsfridsvägen B
Halmstad Flygstaden B *	Halmstad Lasarettsvägen B *
Halmstad Fogdegatan B	Halmstad Linehed A
Halmstad Frennarpsvägen A	Halmstad Linehed B *
Halmstad Frennarpsvägen B	Halmstad Lummervägen B
Halmstad Fridhemsparken A	Halmstad Magnus Stenbocks väg A
Halmstad Fridhemsparken B	Halmstad Noppvägen A
	Halmstad Noppvägen B

Halmstad Norra kyrkogården A	Halmstad Torsgatan A
Halmstad Norra kyrkogården B	Halmstad Torsgatan B
Halmstad Norra Utmarken A	Halmstad Vapnöhöjden A
Halmstad Pihlgården A	Halmstad Varpvägen A
Halmstad Pihlgården B	Halmstad Varpvägen B
Halmstad Pumpvägen A	Halmstad Väktarevägen A
Halmstad Skyttevägen A	Halmstad Väktarevägen B
Halmstad Slottsjordsskolan A	Halmstad Åttingsstigen A *
Halmstad Slottsjordsskolan B	Halmstad Åttingsstigen B *
Halmstad Slottsparken B	Halmstad Örlogsvägen A
Halmstad Sofieberg A	Halmstad Örlogsvägen B
Halmstad Sofieberg B	Halmstad Östergård A
Halmstad Stenalyckan A	Halmstad Östergård B
Halmstad Stenalyckan B	Halmstad Östergårdsskolan A
Halmstad Stenen A	Halmstad Östergårdsskolan B
Halmstad Sturegymnasiet A	Halmstad Östervägen A
Halmstad Sturegymnasiet B	Tylöback A
Halmstad Södra Andersberg A	Tylöback B
Halmstad Södra Andersberg B	

På enskild väg:

Eldsberga Hemgården A

Gullbrandstorp Gullevi A

Haverdal Haverdalsvägen A

Haverdal Haverdalsvägen B

Spenshult Övre A

HYLTE**På Trafikverkets väg**

Hyltebruk Bruket A*

Hyltebruk Bruket B*

Rydöbruk A

Rydöbruk B

Unnaryd A*

På kommunal väg:

Hyltebruk Sjukstugan A

Hyltebruk Sjukstugan B

På enskild väg:

Inget att bygga om

FALKENBERG

På Trafikverkets väg

Falkenberg Smedjeholm A *	Morup B
Falkenberg Smedjeholm B *	Morups Tånge A
Glommen Galtåsvägen A	Morups Tånge B
Glommen Galtåsvägen B	Olofsbo södra A
Glommen Sammels väg A *	Olofsbo södra B
Glommen Sammels väg B *	Ryssa kvarn A
Hebergs skola A	Ryssa kvarn B
Hebergs skola B	Torsåsen A *
Köinge A	Torsåsen B
Köinge B	Vessigebro Stationsgatan B.*
Morup A	

På kommunal väg:

Agerör A	Falkenberg Lerhålan A
Agerör B	Falkenberg Lerhålan B
Falkenberg Falkagårdsvägen A	Falkenberg Ljungholmen A
Falkenberg Falkagårdsvägen B	Falkenberg Ljungholmen B
Falkenberg Herting A	Falkenberg Ljungholmsvägen A
Falkenberg Herting B	Falkenberg Ljungholmsvägen B
Falkenberg Hertings kyrka A	Falkenberg Sandslättsvägen A
Falkenberg Hertings kyrka B	Falkenberg Sandslättsvägen B
Falkenberg Hjortsberg B *	Skogstorp Bånga A
Falkenberg Krukmakaregatan A *	Skogstorp Bånga B

På enskild väg:

Fegen A	Skogstorpsskolan A
Långås A	Slöinge Göteborgsvägen A
Långås B	Slöinge Göteborgsvägen B
Skogstorp Humlevägen A	Ullared Apelskolan A
Skogstorp Humlevägen B	Ätran A
Skogstorp Hyacintvägen B *	Ätran Stationsvägen A
Skogstorp Prästkragevägen A	Ätran Stationsvägen B
Skogstorp Prästkragevägen B	Ätranskolan A

VARBERG

På Trafikverkets väg:

Bua Pingstkyrkan A	Ringhals A
Bua Pingstkyrkan B	Ringhals B
Bua skola A	Tvååker Grusvägen A
Bua skola B	Tvååker Grusvägen B
Lillebacka A	Tvååker Munkagårdsgymnasiet A *
Lillebacka B	Tvååker Munkagårdsgymnasiet B *
Limabacka Brandstation A	Väröbacka A
Limabacka Brandstation B	Väröbacka B *

På kommunal väg:

Jonstaka A *	Varberg Bolmen B
Jonstaka B *	Varberg Breared A
Kuragård, A	Varberg Breared B
Kuragård, B	Varberg Brunnsberg södra A
Lindbergs skola, A *	Varberg Brunnsberg södra B
Strandbackavägen A	Varberg Håstens torg A
Träslövs läge Fiskebåtsvägen A	Varberg Håstens torg B
Träslövs läge Fiskebåtsvägen B	Varberg Håstensskolan A
Träslövs läge Jungmansvägen C	Varberg Håstensskolan B
Träslövs läge Jungmansvägen D	Varberg Karlbergsvägen A
Träslövs läge Hajvägen A	Varberg Karlbergsvägen B
Träslövs läge Pilagårdsvägen A	Varberg Lassabacka norra B *
Träslövs läge Pilagårdsvägen B	Varberg Lassabacka södra A
Träslövs läge Relingvägen A	Varberg Lindbergsvägen A *
Träslövs läge Relingvägen B	Varberg Lindbergsvägen B *
Träslövs läge Segelvägen A	Varberg Peder Skrivares skola A
Träslövs läge Segelvägen B	Varberg Peder Skrivares skola B
Träslövs läge Skepparevägen A	Varberg Peder Skrivares skola C
Träslövs läge Skepparevägen B	Varberg Polishuset A
Träslövs läge Tallåsen A	Varberg Polishuset B
Träslövs läge Tallåsen B	Varberg S:t Jörgens kapell A
Varberg Birger Svenssons väg A	Varberg S:t Jörgens kapell B
Varberg Birger Svenssons väg B	Varberg Sjukhuset A *
Varberg Bolmen A	

På enskild väg:

Ringhals, Vakten A	Träslövsläge Storgatan A
Ringhals, Vakten B	Träslövsläge Storgatan B
Ringhals, Vakten C	Träslövsläge Ålvägen A
Ringhals, Vakten D	Träslövsläge Ålvägen B
Ringhals, Vakten E	Varberg Kurorten Apelviken A
Ringhals, Vakten F	

KUNGSBACKA

På Trafikverkets väg

Anneberg station A	Presseskolan A
Bedagårdens äldreboende A	Presseskolan B
Bedagårdens äldreboende B	Stenstugan A
Fjärås centrum B	Stenstugan B
Fjärås station D	Tallbacken A
Fjärås station E	Tallbacken B
Forsbäck övre A	Vallda kyrka A
Forsbäck övre B	Vallda kyrka B
Hjälms bro A	Vickan A
Hjälms bro B	Vickan B
Karsegården A	Ängsvägen A
Karsegården B	Ängsvägen B
Kobbavik A	
Kobbavik B	
Kullavik centrum B	
Kullavik A	
Kullavik B	
Kullaviksvägen A	
Kullaviksvägen B	
Leksandsgården A *	
Leksandsgården B *	
Onsala kyrka A *	
Onsala kyrka B *	
Onsala kyrka C *	

På kommunal väg:

Kungsbacka Basunvägen A	Kungsbacka station A
Kungsbacka Basunvägen B	Kungsbacka station B
Kungsbacka Bengtsgårdsgatan B	Kungsbacka station C
Kungsbacka Fors A	Kungsbacka station D
Kungsbacka Gårdskulla A	Kungsbacka station E
Kungsbacka Gårdskulla B *	Kungsbacka station F
Kungsbacka Hede station A	Kungsbacka station G
Kungsbacka Hede station B *	Kungsbacka station H
Kungsbacka Hede station C *	Kungsbacka station J
Kungsbacka Hedebrovägen A *	Kungsbacka station K
Kungsbacka Hedebrovägen B *	Kungsbacka station L
Kungsbacka Kungsmässan A	Kungsbacka station M
Kungsbacka Basunvägen A	Kungsbacka Stora Bäcksleden A
Kungsbacka Basunvägen B	Kungsbacka Stora Bäcksleden B *
Kungsbacka Bengtsgårdsgatan B	Kungsbacka Tölö kyrka C *
Kungsbacka Smeagatan A	Kungsbacka Varlaskolan C *

På enskild väg:

Fjärås Bräckaskolan A *	Gottskär A
Fjärås Bräckaskolan B *	Gällingeskolan A
Fjärås Bräckaskolan C *	Kullaviks hamn A
Fjärås Bräckaskolan D *	Toråsskolan A
Fjärås Bräckaskolan E *	Toråsskolan B
Fjärås Bräckaskolan F *	Toråsskolan C
Fjärås Smedingeskolan A	Toråsskolan D
Fjärås Smedingeskolan B	Åsaskolan A *
Fjärås Smedingeskolan C	Åsaskolan B *
Fjärås Smedingeskolan D	Åsaskolan C *
Fjärås Smedingeskolan E	Älskogsbräcka B
Fjärås Smedingeskolan F	Älvsåkers skola A
Fjärås Smedingeskolan G	Älvsåkers skola B
Fjärås Smedingeskolan H	Älvsåkers skola C
Fjärås station C	

**VARBERGS
KOMMUN**

Beslutsförslag
2024-03-28

1 (3)
Dnr: UAN
2024/0118-2

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen
Therése Vidlycke,

11. Växla yrke som vuxen - en reformerad vuxenutbildning och en ny yrkesskola för vuxna (SOU 2024:16) - remissvar

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden besluta

1. Godkänna förvaltningens överväganden och översända till kommunstyrelsen som nämndens remissvar i ärendet.

Beskrivning av ärendet

Varbergs kommun har ombetts yttra sig över betänkandet [Växla yrke som vuxen – en reformerad vuxenutbildning och en ny yrkesskola för vuxna, SOU 2024:16 \(riksdagen.se\)](#). Den 6 juli 2023 utökades utredningens uppdrag genom ett tilläggsdirektiv. I det utökade uppdraget ingick att föreslå hur en ny form av yrkesutbildning på gymnasial nivå för vuxna kan införas. Syftet är att förstärka kopplingen mellan utbildning för vuxna och arbetslivet.

Den nya formen av yrkesutbildning ska enligt uppdraget inte vara en del av komvux, utan följa samma modell som yrkeshögskolan.

Utredningen föreslår bland annat:

- En ny yrkesskola för vuxna. Utbildningsformen skall benämnas yrkesskola och ha sin utgångspunkt i yrkeshögskolemodellen och inte ingå i skolväsendet.
- Från ansökan till antagning i komvux.
- Ett mer långsiktigt och flexibelt statsbidrag för yrkesutbildningar inom komvux.
- En reformerad lärlingsutbildning för vuxna.
- Bättre förutsättningar att snabbt möta nya stora utbildningsbehov.
- Elevers tillgång till stöd i komvux.
- Underlättande av studier för elever med funktionsnedsättning
- Underlättande av övergångar till arbetsmarknaden för elever inom anpassad utbildning.

POSTADRESS
Varbergs kommun

432 80 Varberg

BESÖKSADRESS
Borgmästaregatan 20

TELEFON
0340-880 00
TELEFAX

ORGANISATIONSNUMMER
212000-1249

E-POSTADRESS
uan@varberg.se
WEBBPLATS
www.varberg.se

Beslutsunderlag

Remissmissiv

Övervägande

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen ser över lag positivt på utredningens förslag.

En ny yrkesskola för vuxna

Syftet med införandet av en ny skolform är att vara ett komplement till befintliga utbildningsalternativ. Förvaltningen ser en risk med att det för mindre kommuner och regioner kan innebära en utmaning att bedriva yrkesskolor om den nya skolformen öppnar upp för nationell rekrytering. Hänsyn behöver tas till målgruppens mobilitet.

Generösa tillträdesregler – motverka inlåsning

Det är positivt med mer generösa behörighetsregler och en ökad flexibilitet. Dock kan det vara av större intresse att undersöka möjligheterna för en ökad mobilitet mellan utbildningsnivåer. Utbildningstrappan är idag väldigt snäv. Enligt Sveriges referensram för kvalifikationer för livslångt lärande (SeQF) kan elever ibland behöva gå tillbaka i kunskaps / erfarenhetsnivå för att kunna påbörja studier på nästa nivå.

Ett mer långsiktigt och flexibelt statsbidrag för yrkesutbildningar inom komvux

Det är positivt med utredningens förslag om ett mer långsiktigt och flexibelt statsbidrag för yrkesutbildningar inom komvux. Även inom yrkeshögskola hade det varit positivt att införa system med en beviljad grundfinansiering.

En reformerad lärlingsutbildning för vuxna

För att lärlingsutbildning ska kunna växa i Sverige behöver den bli mer attraktiv hos både arbetsgivare och vuxna. Det är positivt med utredningens förslag om en utökad APL / LIA som kräver ett större engagemang från arbetsliv och bransch. Lärling som studieform är positivt för både elever och arbetsgivare.

Det behövs bättre förutsättningar att snabbt möta nya stora utbildningsbehov

Det är viktigt att säkerställa att det inte enbart är tillväxtregioner med exempelvis fler etableringar som får ta del av särskilda satsningar. Det är även av vikt att det tas hänsyn till flexibilitet då omställningar tar vid, oavsett om det är nyetableringar eller avvecklingar som sker i en ort.

Elevers tillgång till stöd i komvux

Det är positivt på utredningens förslag om att kunna erbjuda elever rätt anpassningar. Det är av vikt att det finns utrymme för flexibilitet och förmåga att hitta individuella lösningar inom vuxenutbildningen, detta för att alla elever skall ges möjlighet att lyckas med sina studier.

Det finns ett behov av förtydligande gällande vilka stödinsatser samt i vilken omfattning stödinsatser ska erbjudas av kommunerna.

Underlättande av studier för elever med funktionsnedsättning

Det är av vikt att alla elever skall ges möjlighet att få studera utifrån sin fulla förmåga. För detta krävs samverkan mellan Arbetsförmedling, Försäkringskassa och vård.

Underlättande av övergångar till arbetsmarknaden för elever inom anpassad utbildning

Det är viktigt att lyfta fram att det inte är utbildningen i sig som är målet, utan arbete är slutmålet, oavsett bakgrund eller tidigare erfarenheter. Därför är samverkan mellan myndigheter även här en framgångsfaktor.

Ekonomi och verksamhet

Förslaget till beslut påverkar inte nämndens ekonomi eller verksamhet.

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Tobias Ramstedt
Förvaltningschef

Therése Vidlycke
Utvecklingsstrateg

Protokollsutdrag

Kommunstyrelsen för vidare hantering

Utbildningsdepartementet

Gymnasie- och vuxenutbildningsenheten
Christina Hassel

Växla yrke som vuxen – en reformerad vuxenutbildning och
en ny yrkesskola för vuxna (SOU 2024:16)

Remissinstanser

- 1 AcadeMedia AB
- 2 Ale kommun
- 3 Almega Utbildningsföretagen
- 4 Arbetsdomstolen
- 5 Arbetsförmedlingen
- 6 Bergs kommun
- 7 Botkyrka kommun
- 8 Centrala studiestödsnämnden
- 9 Diskrimineringsombudsmannen
- 10 Domstolsverket
- 11 Faluns kommun
- 12 Folkbildningsrådet
- 13 Friskolornas riksförbund
- 14 Funktionsrätt Sverige
- 15 Förbundet Sveriges Dövblinda (FSDB)
- 16 Företagarna
- 17 Försäkringskassan
- 18 Förvaltningsrätten i Malmö
- 19 Förvaltningsrätten i Uppsala

- 20 Gislaveds kommun
- 21 Göteborgs kommun
- 22 Härnösands kommun
- 23 Högskolan i Borås
- 24 Högskolans avskiljandenämnd
- 25 Hörselskadades Riksförbund (HRF)
- 26 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering
- 27 Industriarbetsgivarna
- 28 Integritetsskyddsmyndigheten
- 29 Jämställdhetsmyndigheten
- 30 Kammarrätten i Stockholm
- 31 Katrineholms kommun
- 32 Kils kommun
- 33 Kriminalvården
- 34 Kristianstads kommun
- 35 Landsorganisationen i Sverige (LO)
- 36 Lapplands kommunalförbund
- 37 Lernia AB
- 38 Lerums kommun
- 39 Linköpings kommun
- 40 Ljusdals kommun
- 41 Malmö kommun
- 42 Malå kommun
- 43 Motala kommun
- 44 Myndigheten för delaktighet
- 45 Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
- 46 Myndigheten för yrkeshögskolan
- 47 Norrköpings kommun
- 48 Nätverket Unga för Tillgänglighet (Nuft)
- 49 Olofströms kommun

- 50 Piteå kommun
- 51 Regelrådet
- 52 Region Gotland
- 53 Region Gävleborg
- 54 Region Norrbotten
- 55 Region Stockholm
- 56 Region Uppsala
- 57 Region Örebro län
- 58 Region Östergötland
- 59 Riksdagens ombudsmän (JO)
- 60 Riksförbundet Vuxenutbildning i Samverkan (VIS)
- 61 Riksrevisionen
- 62 Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet)
- 63 Saco studentråd
- 64 Sala kommun
- 65 Skaraborgs Kommunalförbund
- 66 Skolforskningsinstitutet
- 67 Skolväsendets överklagandenämnd
- 68 Skånes Kommuner
- 69 Skövde kommun
- 70 Smedjebackens kommun
- 71 Socialstyrelsen
- 72 Specialpedagogiska skolmyndigheten
- 73 Statens institutionsstyrelse
- 74 Statens skolinspektion
- 75 Statens skolverk
- 76 Statskontoret
- 77 Stockholms kommun
- 78 Strömsunds kommun
- 79 Studieförbunden i samverkan

- 80 Sundsvalls tingsrätt
- 81 Svenskt Näringsliv
- 82 Sveriges akademikers centralorganisation (Saco)
- 83 Sveriges Dövas Riksförbund (SDR)
- 84 Sveriges Elevkårer
- 85 Sveriges förenade studentkårer (SFS)
- 86 Sveriges Kommuner och Regioner
- 87 Sveriges Lärare
- 88 Sveriges Skolledarförbund
- 89 Sveriges universitets- och högskoleförbund
- 90 Sveriges Vägledarförening
- 91 Swedish EdTech Industry AB
- 92 Synskadades Riksförbund (SRF)
- 93 Söderhamns kommun
- 94 Teknikföretagen
- 95 Tierps kommun
- 96 Tillväxtverket
- 97 Tingsryds kommun
- 98 Tjänstemännens Centralorganisation (TCO)
- 99 Umeå universitet
- 100 Universitetskanslersämbetet
- 101 Universitets- och högskolerådet
- 102 Vallentuna kommun
- 103 Varbergs kommun
- 104 Verket för innovationssystem
- 105 Vimmerby kommun
- 106 Västra Götalandsregionen
- 107 Yrkeshögskoleförbundet i Sverige
- 108 Ängelholms kommun
- 109 Örebro kommun

110 Överklagandenämnden för högskolan

Remissvaren ska ha kommit in till Utbildningsdepartementet **senast den 10 juni 2024**. Svaren bör lämnas per e-post till u.remissvar@regeringskansliet.se. Ange diarienummer U2024/00585 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Betänkandet kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Remissinstanserna kan utan kostnad beställa tryckta exemplar av betänkandet via ett beställningsformulär hos Elanders Sverige AB.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria [Svara på remiss \(SB PM 2021:1\)](#). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Eva Lenberg
Rättschef

Kopia till

Elanders Sverige AB, e-postadress: betankande@elanders.com

**VARBERGS
KOMMUN**

Beslutsförslag
2024-04-08

1 (3)
Dnr: UAN
2024/0124-1

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens
arbetsutskott

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen
Ann-Mari Christensen Jägryd, 0340-69 74 02

12. Redovisning enligt program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden besluta

1. Godkänna redovisning av uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare.

Beskrivning av ärendet

Enligt kommunallagen ska fullmäktige för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. I programmet ska det också anges hur fullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Privat utförare definieras i kommunallagen som en juridisk person eller enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet. Det kan handla om olika företagsformer som aktiebolag, stiftelser, enskilda firmor, idébundna organisationer etc.

Programmet omfattar all verksamhet som kommunen upphandlar inom alla verksamhetsområden, t.ex. vård och omsorg, kultur och fritid, hälso- och sjukvård, gata och park, fastighetsförvaltning, kommunikation och infrastruktur.

Programmet omfattar inte fristående skolor och fristående förskolor då den verksamheten inte är upphandlad utan är reglerad genom tillståndsgivning. Även utförare av personlig assistens enligt socialförsäkringsbalken är undantagna.

POSTADRESS
Varbergs kommun

432 80 Varberg

BESÖKSADRESS
Borgmästaregatan 20

TELEFON
0340-880 00
TELEFAX

ORGANISATIONSNUMMER
212000-1249

E-POSTADRESS
uan@varberg.se
WEBBPLATS
www.varberg.se

Kommunfullmäktige har uppdragit åt varje berörd nämnd att med utgångspunkt i detta program ansvara för att utförare (oavsett driftsform) inom nämndens ansvarsområde bedriver verksamheten enligt

de lagar, förordningar och föreskrifter som gäller för verksamheten
- de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige och nämnd har fastställt i verksamhetsplaner
- i juni månad varje år översiktligt redovisa till kommunstyrelsen på vilket sätt avtal för privata utförare och uppdrag för kommunal regi följs upp.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag den 12 april 2024.

Övervägande

Inom utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområde finns nedanstående privata utförare.

Peder Skrivass skola (PS)

- Fordonsprogrammet inriktning transport. Utförare: CR-Johansson Åkeri
- Bygg- och anläggningsprogrammet inriktning anläggningsföreläsare. Utförare: ME-skolan
- Skolskjuts. Utförare: Hallandstrafiken AB
- Skolpsykolog. Utförare: Trana psykologer

Avtalen innehåller avtalspunkt "Information och insyn" som stipulerar grundläggande krav.

Vuxenutbildningen

- Vård- och omsorgsprogrammet. Utförare: Hermods
- Barn- och fritidsprogrammet. Utförare: Hermods
- Industritekniska programmet. Utförare: Movant
- Bygg- och anläggningsprogrammet. Utförare: Movant, ME-skolan
- Fordon- och transportprogrammet. Utförare: Movant, Yrkesakademin
- VVS- och fastighetsprogrammet. Utförare: Movant
- El- och energiprogrammet. Utförare: Movant
- Sfi. Utförare: Folkuniversitetet
- Allmänna teoretiska kurser på gymnasial nivå. Utförare: Folkuniversitetet, NTI-skolan
- Allmänna teoretiska kurser på grundläggande nivå, flex och distans. Utförare: NTI-skolan

En gång per år under våren görs en skriftlig efterfrågad kvalitetsuppföljning från Vuxenutbildningen i Varberg hos respektive privata anordnare.

Kvalitetsuppföljningen som redovisas från de privata anordnarna fungerar som avtalsuppföljning. Däremellan sker kontinuerliga uppföljningar från Vuxenutbildningen i den dagliga driften, genom exempelvis elevråd och enskilda elevsamtal. Varje tertial genomförs en genomlysning av verksamheten genom dialog om respektive utbildningsområde. Branschrådsdialoger förs också. I genomlysningen redovisas elevers progression, utfall, avhopp och förbättringar som eventuellt har genomförts utifrån tidigare dialog.

Ekonomi och verksamhet

Förslaget till beslut påverkar inte nämnden ekonomi eller verksamhet.

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Tobias Ramstedt
Förvaltningschef

Ann-Mari Christensen Jägryd
Nämndsekreterare/Lokalstrateg

Protokollsutdrag
Kommunstyrelse

**VARBERGS
KOMMUN**

Beslutsförslag
2024-04-15

1 (2)
Dnr: UAN
2024/0114-3

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens
arbetsutskott

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen
Ann-Mari Christensen Jägyrd, 0340-69 74 02

13. Riktlinje för reseersättning - gymnasieskolan

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden besluta

1. Anta riktlinjer för reseersättning inom gymnasieskolan enligt bilaga.

Beskrivning av ärendet

En översyn av nuvarande riktlinjer för reseersättning inom gymnasieskolan (UAN 2019/0092, § 76) har genomförts i syfte att förtydliga vad som gäller för att en elev ska vara berättigad till reseersättning enligt lag om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor (1991:1110, 2 §).

Reseersättning för elevresor utgår i första hand i form av resekort med allmän kollektivtrafik. Kontant ersättning medges om avståndet mellan folkbokföringsadress och skola överstiger 6 kilometer och om kollektivtrafik saknas eller om turtätheten med kollektivtrafik är så begränsad att eleven inte kan ta sig till eller ifrån skolan.

Beslutsunderlag

Beslutsförslag 2024-04-15.

Förslag till nya Riktlinjer för reseersättning gymnasieskolan.

Övervägande

Föreliggande förslag innehåller förtydliganden och kompletteringar avseende mätning av avstånd mellan folkbokföringsadress och skola, reseersättning vid nationell idrottsutbildning (NIU) samt uppdatering av hänvisningar.

Ekonomi och verksamhet

Förslaget till beslut påverkar inte nämndens ekonomi eller verksamhet.

POSTADRESS
Varbergs kommun

432 80 Varberg

BESÖKSADRESS
Borgmästaregatan 20

TELEFON
0340-880 00
TELEFAX

ORGANISATIONSNUMMER
212000-1249

E-POSTADRESS
uan@varberg.se
WEBBPLATS
www.varberg.se

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen

Tobias Ramstedt
Förvaltningschef

Ann-Mari Christensen Jägryd
Nämndsekreterare/Lokalstrateg

Protokollsutdrag
Kommunstyrelsen
Peder Skrivares skola

VARBERGS
KOMMUN

Riktlinjer för reseersättning Gymnasieskolan

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Policy
Program
» Riktlinje
Strategi
Anvisning
Handlingsplan

Beslutad av Utbildnings- och arbetsmarknads- nämnden	Beslutsdatum och paragrafnummer	Diarienummer UAN 2024/0114	Dokumentansvarig avdelning Gymnasieskolan
--	--	--------------------------------------	---

Innehållsförteckning

Reseersättning.....	3
Mätning av avstånd mellan folkbokföringsadress och skola.....	3
Resekort eller kontant ersättning	3
Förlorat resekort	4
Kilometerersättning	4
Reseersättning vid Arbetsplatsförlagt lärande (APL).....	4
Reseersättning vid nationell idrottsutbildning (NIU)	4
Återkrav	5
Reseersättning vid olycksfall	5
Överklaga beslut om reseersättning.....	5

Reseersättning

Elever i gymnasieskolan som har en lång väg till skolan har rätt till reseersättning för dagliga resor mellan folkbokföringsadress och skolan.

För att en elev som går i gymnasieskolan ska vara berättigad till reseersättning (Lag (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor, 2 §) ska eleven uppfylla följande villkor:

- Vara folkbokförd i Varbergs kommun
- Ha minst 6 km resväg mellan skola och folkbokföringsadress
- Vara heltidsstuderande på en gymnasial utbildning
- Vara berättigad till studiebidrag enligt studiestödslagen (1999:1395)
- Ej få inackorderingstillägg för samma tidsperiod

Mätning av avstånd mellan folkbokföringsadress och skola

Mätning av avstånd mellan folkbokföringsadress/inackorderingsadress och aktuell skola sker med hjälp av det geografiska informationssystem (GIS) som kommunen använder sig av för ändamålet. Avståndet beräknas efter kortast möjliga färdväg. Mätningen startar vid närmaste punkt från gatan vid den adress där eleven är folkbokförd/inackorderad till fastställd mätpunkt vid huvudentrén till aktuell gymnasieskola, oavsett i vilken av skolans byggnader eleven har sin undervisning. Mätning görs inte inne på privat område.

Resekort eller kontant ersättning

Reseersättning för elevresor utgår i första hand i form av resekort med allmän kollektivtrafik. Kontant ersättning medges om avståndet mellan folkbokföringsadress och skola överstiger sex kilometer och om kollektivtrafik saknas eller om turtätheten med kollektivtrafik är så begränsad att eleven inte kan ta sig till eller ifrån skolan. Endast en ersättning kan erhållas för samma tidsperiod.

Eleven ansöker om antingen resekort eller kontant ersättning. Ansökan görs inför varje nytt läsår. Ansökan beviljas tidigast från och med den månad då fullständig ansökan inkommit. Ansökan kan inte göras i efterhand för avslutad termin.

Kontanterättning betalas ut i slutet av varje månad under perioden september-maj.

Elever som studerar på en gymnasieskola kan erhålla kontant ersättning om högst 1/30 av prisbasbeloppet enligt 2 kap § 6–7 socialförsäkringsbalken för varje hel kalendermånad som eleven har kostnader för resor mellan folkbokföringsadress och skolan (Lag (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor, 2 §).

Förlorat resekort

Elever som förlorar eller blir bestulen på sitt resekort vänder sig till Varberg direkt som spärrar kortet och förser eleven med nytt kort. Eleven bekostar själv sina resor till och från gymnasieskolan i väntan på nytt resekort.

Kilometerersättning

Elever som från folkbokföringsadress har minst 6 kilometer till närmaste linjehållplats kan, utöver resekort, ha rätt till kilometerersättning för resor mellan folkbokföringsadress och linjehållplats. Kilometerersättningen utgår med samma belopp som för resa med eget fordon (bil, moped eller liknande) i tjänsten enligt Skatteverket.

Kilometerersättning beviljas inte om det uppstår väntetider för eleven på grund av att kollektivtrafikens utbud av turer och linjer är begränsade.

Ansökan om kilometerersättning görs inför varje nytt läsår. Ansökan kan inte göras i efterhand för avslutad termin.

Reseersättning vid Arbetsplatsförlagt lärande (APL)

Arbetsplatsförlagt lärande ingår som en del i vissa gymnasieprogram. Det är den skola eleven går på som ansvarar för eventuella resor mellan folkbokföringsadress och APL-plats.

Reseersättning vid APL kan beviljas om:

- Resvägen mellan folkbokföringsadress och APL-plats är minst 6 km.
- Eleven innehar inte resekort med kollektivtrafik eller kontant ersättning för ordinarie resor mellan folkbokföringsadress och gymnasieskola.
- Elevens resekort med kollektivtrafik eller kontant ersättning inte täcker resebehovet mellan folkbokföringsadress och APL-plats.
- Eleven erhåller inte någon form av ersättning för tillfälligt boende i samband med APL.

Ansökan om reseersättning vid APL görs i samband med avslutad APL-period. Ansökan kan inte göras i efterhand för avslutad termin.

Reseersättning vid nationell idrottsutbildning (NIU)

Nationell idrottsutbildning ingår som en del i vissa gymnasieprogram.

Reseersättning i samband med NIU kan beviljas för de dagar som lärotiden startar med undervisning och alla kriterier uppfylls:

- Eleven kan uppvisa ett schema för den aktuella dagen som visar att lärotiden startar med undervisning (ej förflyttning).

- Resvägen mellan folkbokföringsadress och fastställd mätpunkt vid huvudentrén vid den utbildningslokal som lektionen hålls är minst 6 kilometer.
- Eleven innehar inte resekort med kollektivtrafik eller kontant ersättning för ordinarie resor mellan folkbokföringsadress och gymnasieskola.

Ansökan om reseersättning vid NIU görs i samband med avslutad termin. Ansökan kan inte göras i efterhand för avslutad termin.

Återkrav

Om en elev som beviljats reseersättning inte påbörjar sina studier, avbryter studierna, flyttar eller av annan orsak inte längre uppfyller villkoren för reseersättning måste eleven meddela aktuell gymnasieskola detta. Beviljat resekort ska omedelbart återlämnas. Eleven är återbetalningsskyldig för ersättning som erhållits på felaktig grund.

Reseersättning vid olycksfall

Varbergs kommun har ingen skyldighet att ge reseersättning för en elev som på grund av olycksfall har en tillfällig funktionsnedsättning och är i behov av transport mellan hemmet och skolan. I stället kontaktas det försäkringsbolag som Varbergs kommun har upphandlat för olycksfallsförsäkring. Försäkringsbolaget kan besluta om rätt till och ordna transport mellan hemmet och skolan.

Överklaga beslut om reseersättning

Ett beslut om reseersättning kan överklagas enligt 13 kap Kommunallagen, så kallad laglighetsprövning, till Förvaltningsrätten.

Överklagan ska ha kommit till Förvaltningsrätten inom tre veckor efter det att beslutet anslagits på Varbergs kommuns anslagstavla på www.varberg.se.

14. Information om Föreningsservice

15. Förvaltningen informerar